

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
СЕДМО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
У ЈЕДАНАЕСТОМ САЗИВУ

Други дан рада

13. јун 2018. године

(Седница је почела у 10.10 часова. председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици,
настављамо рад седнице Седмог ванредног заседања Народне скупштине
Републике Србије у Једанаестом сазиву.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика
констатујем да седници присуствује 80 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали,
молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у
посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање
утврђено да је у сали присутно 87 народних посланика и да можемо да
наставимо са радом.

Прелазимо на тачке 1–14. дневног реда (наставак заједничког
начелног и јединственог претреса):

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О
ДРЖАВНОЈ УПРАВИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
МАТИЧНИМ КЊИГАМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЈАВНИМ АГЕНЦИЈАМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПЛАТАМА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ
АГЕНЦИЈАМА И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА КОЈЕ ЈЕ

ОСНОВАЛА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА
ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ,

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
НАЦИОНАЛНИМ САВЕТИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЋИНА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЗАШТИТИ ПРАВА И СЛОБОДА НАЦИОНАЛНИХ МАЋИНА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСАМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ТЕРИТОРИЈАЛНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ ДОДАТНОГ
ПРОТОКОЛА ЕВРОПСКОЈ ПОВЕЉИ О ЛОКАЛНОЈ
САМОУПРАВИ О ПРАВУ ДА СЕ УЧЕСТВУЈЕ У ПОСЛОВИМА
ЛОКАЛНИХ ВЛАСТИ,
- ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР ГУВЕРНЕРА НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР ВИЦЕГУВЕРНЕРА НАРОДНЕ БАНКЕ
СРБИЈЕ,
- ИЗБОР ЧЛАНОВА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА БОРБУ ПРОТИВ
КОРУПЦИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА СУДОВА.

Први говорник на листи је Нада Костић.

Да ли желите реч?

Није ту.

Реч има Вера Пауновић.

Изволите.

ВЕРА ПАУНОВИЋ: Поштована председнице, поштоване колеге народни посланици, поштовани министри и остали чланови Владе, систем локалне самоуправе представља један од важних сегмената унутар политичког система сваке државе. У највећем делу развијеног света општине и градови преузимају све више класичних државних функција и надлежности везаних за решавање проблема својих грађана, што захтева и прецизније и детаљније регулисање поделе надлежности између централног нивоа власти и јединице локалне самоуправе, а то је и намера предлога закона који су нам упућени на разматрање.

Предлог измена и допуна Закона о локалној самоуправи доноси кључну новину која се тиче регулисања положаја месне заједнице, који је врло комплексан. Постојећи Закон о локалној самоуправи готово да не регулише питање рада месних заједница већ је то остављено на регулисање општинама, а њихов рад претежно зависи искључиво од личног ентузијазма и ангажованости појединаца.

У зависности од општине до општине ми сада имамо ситуацију да се органи тих месних заједница негде бирају на тајним изборима, негде на јавним гласањима, на зборовима грађана, а у појединим општинама избори се чак и не спроводе већ се чланови тих органа једноставно постављају одлукама општинских структура.

Стога изменама у члану 74. постојећег закона питање месних заједница биће далеко прецизније регулисано него што је то досада био случај. Предвиђа се да ће свака месна заједница убудуће морати да има свој савет, који ће се бирати на непосредним и тајним изборима грађана, а савет ће из редова својих чланова бирати председника месне заједнице. По први пут сад ће законски бити препознати одређени послови којима ће се бавити месне заједнице, па ће тако оне имати право да предлажу мере и развој за унапређење комуналних и других делатности на свом подручју и, што је још важније, имаће право да донесу свој финансијски план за реализацију тих активности.

У члану 76. и додавањем два нова члана, 76а и 76б, биће детаљније разрађена правила о међусобном односу органа власти месне заједнице и општина и биће предвиђено када се може распустити савет месне заједнице и расписати нови избори.

У закону се инсистира на томе да ангажовање председника и чланова савета месних заједница не може бити на професионалној основи, односно да се тиме не могу стварати додатни финансијски трошкови за буџет месних заједница.

Уз промене у члану 68, које предвиђају обавезну јавну расправу о одређеним документима из рада локалне самоуправе ако то потписима затражи 5% од броја бирача укупног становништва локалне самоуправе, мислим да би све то требало да створи основу за далеко веће задовољство грађана радом локалне самоуправе.

Друге важне измене овог закона односе се на питања броја чланова у појединим локалним органима. Иако би то по суштини ствари требало да буде аутономни домен одлучивања самих локалних самоуправа, пракса и овде, нажалост, пружа бројне негативне примере. Није редак случај да се у појединим општинама поставља и именује по неколико људи на разне високе извршне функције, од заменика и помоћника председника до чланова општинских већа, чије се надлежности неретко преплићу а за свој рад добијају зараде, што оптерећује локалне буџете.

Убудуће ће у општини до 15.000 становника моћи бити постављен само један помоћник председника општине, до 50.000 становника највише два помоћника, а у општини до 100.000 становника највише три помоћника, у складу са подацима последњег пописа становништва. Слична правила важе и за бројност чланова општинског већа, где оно

може да има до пет чланова за општине до 15.000 становника, до седам за општине до 50.000, до девет за општине, односно градове до 100.000 становника, односно 11 за градове преко 100.000 становника.

Овим допунама у овој области ће се увести извешан ред и постићи већи ефекти рада и уштеда у локалним буџетима.

Поштовани народни посланици, поштовани грађани Србије, мишљења сам да су сви законски предлози који се данас налазе на дневном реду веома квалитетни и концизни. Предлози закона који се односе на систем локалне самоуправе треба да омогуће да поново на прави начин профункционише систем месних заједница, да решавање о конкретним проблемима грађана буде поверено оним њиховим представницима који су најбоље упознати са њима.

Стога ће Посланичка група ПУПС у дану за гласање дати своју апсолутну подршку за усвајање свих закона који се налазе на дневном реду. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Следећи говорник је Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, председнице Скупштине.

Даме и господо народни посланици, уважени министре са сарадницима, министре Ружићу, пред нама је девет циљева вашег министарства и то је оно што сте обећали и рекли сте да је ово решење како би грађани имали ефикаснију и модернију управу, односно сервис за њихов свакодневни живот.

Сматрам неке од ових циљева, да не кажем већину, више него потребним за оно што су изазови данас у Србији и мислим да сте добро формулисали већину ових циљева. Ви сте овде предложили и одређене мере како да рад општина и градова постане ефикаснији, како да буде боља примена института непосредне демократије и веће укључивање јавности у одређена питања која се тичу живота сваког човека у Србији. Ми их поздрављамо.

Али оно што не иде у складу са вашим циљевима и не иде у складу са остваривањем ваших циљева јесте оно што се свакодневно дешава на терену у Србији, у свакодневном животу у Србији. Ви имате данас ситуацију у којој један Зоран Милојевић Зеља током прекјучерашњег дана посећује Општину Параћин, прети одборницима, покушава да намакне већину која није у складу са вољом грађана израженом на изборима. Како ми да разговарамо озбиљно о овим темама ако знамо да један од највећих батинаша СНС-а данима опседа Општину Параћин покушавајући да на сваки могући начин уплаши или омогући неку другу већину од оне која постоји у Скупштини општине? Ако су избори на сваке четири године, ако је власт тамо стабилна, ако је господин Саша Пауновић као председник

Општине Параћин са изванредним резултатима, да ли је онда једини проблем то што он долази из Демократске странке и што је један од ретких, ако не и једини опозициони председник општине данас у Србији?

Мислим да је излишно говорити о циљевима вашег министарства, циљевима који су веома прецизно постављени, као што се види, док се на терену у Србији дешавају потпуно друге ствари. Члан Главног одбора СНС покушава да намакне већину коју грађани нису изабрали како би се председник Општине Саша Пауновић сменио, како би он довео неког свог батинаша или криминалца да води Општину Параћин мимо онога што су грађани Србије гласали на изборима 2016. године.

Да ли је ситуација безбедна по грађане Србије и шта ви као министарство, с обзиром на то да се залажете за ефикасну, модерну управу, можете да учините да би се грађани осећали безбедније?

Исто тако, поздрављамо што сте заједно са својим сарадницима дошли данас у Народну скупштину и што сте показали изванредан и политички капацитет, с обзиром на то да смо пре неколико дана овде имали председницу Владе Републике Србије која је предлагала министра финансија, није довела ниједног сарадника, ниједног министра, између осталог нисте били ни ви, и показала оно што и тврди у јавности, да није политички премијер већ искључиво технократски, што говори да Влада Републике Србије нема политички капацитет да се избори са оваквим проблемима.

Ако ви имате политички капацитет, покажите га, јер један Зеља не може да вам се меша у посао министра за локалну самоуправу, јер не може један министар да има мање моћи од једног батинаша који иде од општине до општине и покушава да прекраја вољу грађана на изборима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): По Пословнику, народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Члан 107. Најгрубље је прекршено достојанство Народне скупштине малопре, у минутима које је искористио претходни говорник да све најгоре исприча о СНС-у, о члановима СНС-а. И оно што је још горе од тога то је да је употребио силне неистине када је реч о ситуацији у Општини Параћин. Спомињао је некаквог Зељу и не знам шта још.

Истина је то да Параћином влада група криминалаца предвођена Демократском странком и Сашом Пауновићем, „параћинским деспотом“. Спомињао је малопре како неко жели да наруши изборну вољу. Изборна воља је одавно нарушена у Параћину управо захваљујући криминалним методама Саше Пауновића, који тамо купује одборнике и ко зна шта још ради у том смислу.

Дакле, немојте да измишљате никакве батинаше, немојте да измишљате никакве криминалце. Српска напредна странка нема никакве везе са тим. Грађани Параћина ће вас заменити на следећим изборима. Хвала.

(Балша Божовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Балша, да дуже времена проводите у сали, знали бисте да на повреду Пословника нема реплике.

(Радослав Милојичић: Шта вас брига колико ко проводи у сали? Шта вас брига да ли је у сали?)

Господине Милојичићу, изричем вам опомену.

По Пословнику, народни посланик Александар Мартиновић.

(Радослав Милојичић: Због чега опомена? Срам те било. Шта те брига ко је у сали и кад? Шта си ти овде, супервизор?)

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, овде је било речи, а пре свега повређен је члан 27, било је речи о неким батинашима из СНС. Прекјуче је претучен од стране батинаша Драгана Ђиласа, Вука Јеремића, Бошка Обрадовића и осталих Божићар Милић, који има 48 година, коме су затворена оба ока, који је само питао оне који блокирају путеве са циповима, бе-ем-веима, аудијима, зашто то раде. О батинашима причају они који су 2008. године полицијским чизмама изгазили главу и убили Ранка Панића. О батинашима причају...

(Радослав Милојичић: Срам те било, Мартиновићу, лажеш као Вучић.)

О батинашима причају они који су 2008. године у сваку општину у којој на власти није била Демократска странка слали бригаде интервентне полиције да насилно руше власт која није по њиховој вољи, зато што је у свакој општини од 2008. године до 2012. године морала да буде, хтео то народ или не, на власти Демократска странка. Године 2007. Маријан Ристичевић је по налогу Демократске странке смењен у Управи Водовода зато што је тако одлучила Демократска странка, односно њихов тадашњи шеф Покрајинског одбора Демократске странке за Војводину. Од 2008. године до 2012. године цела Србије је била под терором, све локалне самоуправе у Србији биле су под терором Демократске странке.

Ја вас питам, ево, и тиме завршавам – колико новца из републичког или покрајинског буџета АП Војводине је могла да добије било која општина у Србији, у АП Војводини, где на власти није била Демократска странка? Нису могле да добију ни један једини динар.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

По Пословнику, народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, кад син једног телохранитеља прича о батинама, то је први знак за узбуну.

Ја ћу се сетити председника, или заменика председника, Општине Беочин. Када су видели да ће изгубити власт у Инђији 2015. године...

(Александра Јерков: Је л' ово повреда Пословника?)

... Они су ангажовали батинаше да спрече одборнике да гласају против председника Општине Петра Филиповића. То је онај исти Петар Филиповић који је сада организовао блокаде са врхушком привеска од странке Драгана Ђиласа.

(Балша Божовић: По Пословнику.)

Дакле, кад о батинама прича неко ко је хтео да туче мигранте 8.3.2013. године, један од њих је овде присутан...

(Радослав Милојичић: Ти си жену послао.)

... Само зато што су...

Па макар нисам попио тенк за једно вече као овај што ми добацује. Дакле, попио је 470 и нешто хиљада динара за једно вече, за пиво, 300 и нешто пива, и зато је добио надимак Хајнекена. После тога је насрнуо испред кафића на човека од 63 године, о томе постоји кривична пријава, и сад ми још добацује. Напали су мигранте само зато што су хтели две вечери да преспавају у Младеновцу. Ево и фотографије од 8.3.2013. године...

(Радослав Милојичић: Да ли видиш ово, Арсићу?)

... И данас они причају о батинама.

Господине председавајући, у складу са чланом 108. и 109. требало је да због ове превелике галаме, буке итд. изрекнете опомену народним посланицима који ово чине у овом тренутку, јер убудуће ја не знам како ће они долазити на седницу, а ја предлажем да их можда донесемо у кавезу ако буду овакви као што су сад. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Оливера Пешић.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем, председавајући.

Осим што је повређен члан 107, достојанство Народне скупштине, на шта су моје колеге народни посланици указали, повређен је и члан 108, јер сте дужни да се старате о реду на седници Скупштине.

Требало је претходног говорника да опоменете јер је он последњи који има право да говори о моралу. Подсетићу грађане Србије и грађане Лесковца да су 2009. године лично Борис Тадић и Драган Ђилас дошли у Лесковац и легализовали куповину одборника, изашли пред камере и то јавно рекли, и на тај начин су добили већину у Лесковцу. Тако да је

сигурно последњи који има право овде да говори о моралу претходни говорник. Захваљујем.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника, Арсићу.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

(Балша Божовић: Повреда Пословника.)

Позивам се на члан 106. став 2, нико не може да прекида говорника нити да га опомиње, иако се док ја говорим чује урлање с друге стране сале. Не знам зашто су посланици Демократске странке овако нервозни.

Председавајући, не знам да ли сте чули како је колега Милојичић добацио председнику наше посланичке групе Мартиновићу „Лажеш као Вучић“ и шта све вама добацују?

Потпуно поздрављам то што сте изrekli опомену колеги и тражим...

(Радослав Милојичић: Извињавам се, ко Вучић нико не лаже.)

(Балша Божовић: По Пословнику.)

Волела бих да камере сниме ово дивљање с друге стране сале. Уопште не знам зашто ви дозвољавате да овако функционише Парламент. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Студенка Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Господине Арсићу, има Пословник пре мене.

(Балша Божовић: По Пословнику.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Блажа Кнежевић.

Изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Дакле, ова екипа прекопута пре неки дан је била у Шапцу, граду где су јавно признали, у Општинском суду Шабац, да су куповали гласове. То је једина странка у Европи која је признала јавно на суду да је куповала гласове.

(Маја Виденовић: Арсићу, како ово водиш седницу?)

Екипа предвођена Вуком Јеремићем, Драганом Ђиласом, Душаном Петровићем окупила се у Шапцу и покушала да на известан начин преузме...

(Радослав Милојичић: Да преузме власт, шта?)

... Да преузме на улици, блокирајући мостове и све остало...

Неће вам то поћи за руком, господине.

(Радослав Милојичић: Па ми смо на власти.)

Јесте на власти зато што сте куповали одборнике.

Господине председавајући, 2012. године су отимали одборнике. У три ујутру су упадали у куће шабачких одборника и отимали одборнике у Шапцу.

Према томе, ја вас молим да овакве и сличне нападе, поготово када је реч о Шапцу, изузмете и да дате опомену говорницима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто видим куд ово води, одређујем паузу, у складу са чланом 112. Пословника, од пет минута.

(После паузе – 10.40)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

(Балша Божовић: По Пословнику.)

Колега Балша Божовићу, седница је прекинута у складу са чланом 112. Народне скупштине, који каже: „Ако председник Народне скупштине редовним мерама не може да одржи ред на седници, одредиће паузу док се не успостави ред“.

Управо успостављам ред. Према томе, повреду Пословника мораћете неки други пут да искористите.

(Радослав Милојичић: Свака част.)

Реч има народни посланик Маја Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Претпостављам да ће ми ДС дозволити да имам право да говорим као и други јер сам пријављена на листи говорника...

(Балша Божовић: Реплика.)

... И да нема питања „Откуд сад она?“ кад год се ја јавим да дискутујем, и то по теми дневног реда, а не да се свађам с неким или да вичем на политичке неистомишљенике.

Од јучерашњих дискусија скренула ми је пажњу само једна зато што је управо најавила тему којом ће се бавити посланици опозиционих странака и вероватно им је из оног, како се то популарно каже, „месиц бокса“ речено шта да понављају на овој седници и око чега да направе тему политичку, а да тема у суштини не постоји. То је била једна врло необична дискусија једне посланице која одскоро припада партији која подржава Вука Јеремића, а тиме и све остале политичке лидере опозиционих странака. Просто је с одушевљењем говорила о томе да ће се 28. јуна расправљати о некаквој квазижалби Саше Пауновића, председника Општине Параћин на Мониторинг комитету Конгреса локалних и регионалних власти. Просто је била срећна што ће то бити управо 28. јуна, једног симболички важног датума за српски народ и за историју наше државе.

Не могу да се отмам од тог утиска како је уважена посланица и својом мимиком говорила колико је срећна што је успело тужакање неких политичара из ДС-а своје државе, са лажним оптужбама некој међународној организацији, што је по мени жалосно, а не нешто чиме посланица, без обзира на то да ли су власт или опозиција, треба да се хвале.

Просто, види се из политичког искуства да неко ко има оволико искуства осети својим инстинктом шта се ту у ствари дешава.

Зато је доста важно, не да бих разуверила њих који су то добили сад као неку мантру да понављају данас читав дан, него да грађани Србије знају чиме се све баве људи који су у опозиционим странкама у нашој држави и како то замишљају да власт може да се освоји у овој држави мимо избора.

(Александра Јерков: Тема.)

Да, врло сам на теми, а ствар је интелектуалне способности да ли неко разуме када неко дискутује на тему, а не „као Шваба тра-ла-ла“, понавља нешто што му је неко унапред рекао да говори или виче за микрофоном. Виче: „Пословник, Пословник!“ Пословник није тема, него управо жалба Саше Пауновића, председника Општине Параћин.

Он каже – опозиционе општине. Није то опозициона општина, то је општина као и све друге општине у овој држави, а на челу те општине се налази члан Демократске странке. Не постоје опозиционе и неопозиционе општине, под један.

Именовани се обратио прво Министарству државне управе и локалне самоуправе – желим да скренем пажњу, можда неко то прати из неке београдске канцеларије па ће доставити и ове моје наводе Конгресу Савета Европе – потпуно различито од захтева који је упућен Конгресу. Значи, зависи ко то слуша и коме би шта требало да прија. Једна жалба иде Министарству, а друга, потпуно политички обојена, без икаквих чињеница, без икаквих аргумената, отишла је за уши иностраног тржишта. То вам дође као када певач сними нешто што би могло добро да се продаје у Србији, а мало прилагоди оно што би могло да се добро прода на неком иностраном тржишту, где су просто сензитивни на питање демократије у локалним самоуправама.

Наше министарство, чини ми се, не знам да ли сам председавала, али, колико сам обавештена, министар је одговорио на тај први допис, жалбу коју је Саша Пауновић, лидер ДС-а, послао председнику...

(Балша Божовић: Реплика. Арсићу, имам право на реч.)

Могу ли да завршим или ће Балша Божовић да ми одузме реч као један доказани демократа у Србији? Молила бих да ми дозволите да

несметано говорим о врло важном питању за Републику Србију. Врло важном.

(Александра Јерков: То није тема.)

Јесте, госпођа посланица је јуче говорила о томе и врло сте били задовољни њеним...

(Стефана Миладиновић: Пословник.)

Значи, допис председника Општине који је упутио министру Ружићу уопште се не односи ни на једну конкретну ситуацију. Односи се само на његову забринутост да би до неке ситуације можда могло доћи. Моја политичка оцена је, као што ће и сваки грађанин када чује ово сигурно донети закључак, да је он врло забринут само због једне чињенице, а то је могући губитак власти некад у будућности.

Значи, Саша Пауновић пише жалбе и министру, али пише жалбу, наравно, и за инострано тржиште, само зато што изражава велику забринутост, што он мало неспретним енглеским језиком у свом писму и говори, да би можда могло доћи до смене и он, боже мој, више не би могао да буде председник Општине. То је баш забрињавајућа чињеница, али у крајњем случају и у првом случају, по слову закона, о томе одлучују само грађани те општине; неће одлучивати ни Конгрес локалних и регионалних самоуправа, нити ће о томе одлучивати министар. То је ваљда научио, пошто Саша Пауновић је доста школован кадар, био је у САД да се припрема за обављање власти у нашој држави; добио је награду од НАЛЕД-а својевремено као млад и перспективан политичар за будућност наше државе. Значи, он зна врло добро шта ради и шта пише.

Он се пожалио на неформално прикупљање потписа грађана једне политичке странке. Гледајте велике трагедије, забрањено је у нашој држави обављати политичку делатност ако је у питању општина у којој влада неко које из Демократске странке. Он се жали зашто се грађани те општине потписују и исказују тиме став о актуелној локалној политичкој власти. Ја ту не видим ништа спорно, осим тенденције да се забрани да грађани исказују писмено или усмено свој став о локалној самоуправи. Изгледа да је то забрањено када је у питању ДС.

Министарство је, наравно, одбацило те његове небулозне наводе о притисцима.

И још нешто, он се жалио на то да се онемогућава Општини Параћин да се запошљавају људи – што је опет неистина, да не кажем исказана лаж – и да се тиме врши опструкција Општине Параћин. Значи, једна велика неистина која се пласира опет тамо негде у иностранство, па и код нас. Он је добио сагласност за запошљавање укупно 13 лица на неодређено време и 35 лица на одређено време, и то је истина. Нека ме министар демантује ако моји подаци нису тачни. Он, дакле, има

најповољнији третман Општине Параћин у погледу запошљавања у односу на друге општине у сличном положају, у односу на број запослених. Због чега се он онда жали и наводи да у његовој општини нека власт у Србији спречава да он запосли?

Не знам, Мајо, шта ви имате против моје дискусије, осим што говорим истините податке да председник Општине Параћин измишља овде и да је он део пројекта као, ето, сада ми уз поскупљење горива, уз цене малина, уз не знам шта ће се још појавити, гушимо локалну самоуправу.

Немојте да измишљате, молим вас. Ово је врло опасна теза коју потурате. Треба да размислите о томе зашто Демократска странка тежи да их неко други доведе на власт, а не грађани ове државе и зашто се жалите у иностранству, измишљате и блатите Србију.

Била сам градоначелник Новог Сада. Блокирао ме је Бојан Пајтић као председник АП Војводине, ниједан пројекат није могао да прође код њега. Ваша власт је била и у Републици. Јесте, госпођо Јерков. Никада ми није пало ни на крај памети да пишем жалбе у иностранство. Било би ме срамота да пљујем Србију и да пишем како Бојан Пајтић и ДС у Републичкој влади не дају новац некој локалној самоуправи која је опозициона. Срамота! Умрла бих од срамоте, као што треба и Саша Пауновић да се понаша.

Наравно, да видимо сада и ту жалбу која је упућена Конгресу локалне самоуправе, тек то да видите. Ово је једно, потпуно нешто друго још пише странцима. Хоћу прво да вам кажем коме је све упутио жалбу, само да пронађем. Жалба је огромна, баш се расписао, могу вам рећи. Расписао се неко ко има привилегију да запошљава оволике људе у Општини Параћин, а друге општине не могу да добију дозволу. На пример, Јужнобачки округ не може да добије дозволу да запосли и да прими још неколико ветеринарских и других инспектора, а Општина Параћин као, ви кажете, опозициона општина, ма шта то значило, добије, годишње запосли 35 људи, плус 13 застално. Не знам ко би онда требало да се жали Конгресу локалних самоуправа, да се жали СНС или господин Пауновић.

Да кренемо од индигне жалбе против Србије. Ово је жалба против Србије, да се разумемо. Свако ко жели да дискутује о томе, нека узме прво да прочита, да види садржину тога што је Саша Пауновић написао о својој држави. А поготово што је извештај петогодишњег мониторинга за 2017. годину имао апсолутно позитиван тон. Не разумем зашто онда неко жели да извештај Мониторинг комисије сада поприми неке друге размере.

Право учешћа на том састанку 28. јуна, који ћемо сви прославити заједно, са Мониторинг комисијом, имају представници Србије у

Мониторинг комитету. Сад гледајте ко су чланови поменутог комитета из Србије: Пауновић Саша. Значи, он ће разматрати своју жалбу тамо. Саша Пауновић се жалио, а онда одлази тамо и разматра жалбу. Наравно, уз његову потврду, учешће је пријавио и Зоран Алимпић из Београда, без обзира на то што он више нема ниједну функцију на локалном нивоу. Али да знате ви који представљате локалне самоуправе, он вас тамо представља и ваше интересе, опет, наравно, из Демократске странке. Он је заменик али одмах је потврдио да иде да помогне свом колеги Саши Пауновићу да мало поткрепе те његове измишљене наводе о стању локалне самоуправе у Србији. Врло интересно.

Мислим да би Стална конференција, без обзира на то ко води Сталну конференцију, морала мало да се посвети томе ко су чланови нашег комитета. Ту не мислим на Пауновића, него шта ће тамо Алимпић. Ако он нема више ниједну функцију на локалном нивоу, шта ради тамо? Кога он представља? Коју локалну самоуправу он представља тачно, посланиче Балша Божовићу? Не знам кога представља, Демократску странку, која има намеру да благи државу на том комитету и заиста ништа друго? Не знам, он је некада био ваљда председник Скупштине Града Београда. То је изгледа, титула, када је једном освојите, заувек имате све привилегије и представљате локалне самоуправе у иностранству.

Није лепо ово што говорим, али мора неко да вам каже истину.

Наведена жалба против државе Србије упућена је, дакле, Конгресу, то смо чули јуче од уважене посланице, чули смо од министра, ево, волим то да поновим неколико пута, и каже – адресирана је, то он каже, на разне међународне институције. И коме се он жалио на стање у Општини Параћин? Амбасади САД у Београду. Немам ништа против, али је онда требало та жалба да иде на адресе свих амбасада акредитованих у Београду.

Је л' смета ово што говорим? Само ми дајете подстрек да говорим и даље.

Значи, Амбасада САД у Београду треба да разматра жалбу Општине Параћин. Ја се слажем, немам ништа против, али не знам зашто онда није то упућено и другим амбасадама у нашој држави, да се сви овом круцијалном питању за демократију у Европи и свету посвете једнако, сви.

Ја мислим да је ово страпан проблем, не треба више да причамо о осталим тачкама, Саша је најважнији, јер изражава бојазан, бојазан да једног дана можда неће бити на власти, у складу са законом. Не знам шта је ту спорно, али добро. Европском комитету региона, Савету европских градова и региона, Комитету за децентрализацију локалног самоуправљања, Асоцијацији агенција локалних демократија и Комесару за људска права. Мени је жао што није искористио јуче самит између

председника САД и председника Северне Кореје да ставе на сто за време преговора и ову веома, веома важну тачку, јер се демократија у свету озбиљно нарушила јер ће можда Саша Пауновић једнога дана остати без власти. Предлажем, пошто ће тих састанака бити још, да њих двојица размотре ово важно питање. А можда да прошире и на неки самит коме би присуствовале и Кина и Руска Федерација. Мислим да ово важно питање то заслужује. Ко год хоће, ја се залажем свим амбасадама... Они изабери и малтретирају једног амбасадора у Србији који не зна шта ће од посла, само му Саша Пауновић још фали са његовом жалбом.

Сада да нађем још жалбу. Његова жалба у ствари описује политичку ситуацију у Србији. Он се жали што од 167... Овако, пошто је ово енглески, пробаћу да вам преводим. Од 167 општина, каже, само у шест општина већину чине политичке организације без партиципације СНС-а. Па шта је ту драматично? Не разумем. Претпостављам да Конгрес локалних и регионалних самоуправа једнако размишља – ако су грађани неких локалних самоуправа гласали за Српску напредну странку, гласали за њене коалиционе партнере, онда ваљда имају право да формирају општину. Каже, то је једна забрињавајућа чињеница. Тако почиње жалбу господин Пауновић. Даље он каже – то је страшно. Каже – али они имају већину и у Народној скупштини Републике Србије. То је исто једна чињеница.

Зато ја кажем, то није више за Конгрес локалних самоуправа, то је за самит Трампа и његовог колеге из Северне Кореје, јер ово поприма невероватне размере. Он се жали странцима на изборне резултате у Србији. У ствари се жали на грађане Србије. Вероватно жели да постави питање Конгресу локалних и регионалних самоуправа да ли можда могу да се мењају грађани Србије, па грађани Србије да иду, не знам, да живе у Шпанији, а они из Шпаније да дођу да гласају за Сашу Пауновића и Демократску странку, претпостављам. Не видим уопште каква је то жалба, жалба у којој ти говориш колико ко влада у којој општини?

Човек је мени симпатичан. Волела бих да га лично упознам, попијем кафу, јер кад ми је тешко у животу, седнеш са Сашом Пауновићем и он те добро насмеје.

Али ово је опасно. Без иронисања, ово што он ради је опасно за Србију, јер они то озбиљно прихвате. Људи не могу да схвате да постоје политиканти у нашој држави, који немају граница и који ће да блате државу на сваком месту. Тако да мене ово у ствари забрињава.

Онда употребљава изразе да је сакупљање потписа, пазите, сакупљање потписа, каже, илегална акција. Ја не знам где је илегална акција прикупљање потписа, разговори са својим присталицама, грађанима Србије. Онда да напишемо жалбу да је илегална акција свакако

блокирање саобраћаја, протести малинара, пијење кафа по пијацама са својим присталицама или с оним другима, не знам. Саша Пауновић, индигеносни демократа, каже у својој жалби – илегална акција, и жали се на то. То је нешто невероватно.

Онда се жали на говор једног посланика Српске напредне странке. То вам кажем, нико живи није читао ову жалбу. Али има оних који стварно, кад саслушају једну од дискусија где ми дође да плачем над судбином Саше Пауновића, онда се заинтересују, узму ту жалбу и погледају. Жали се на говор посланика, једног политичара из друге партије, и каже – он је најавио да ће грађани Параћина можда променити своје мишљење, политичку вољу и променити власт у Параћину. Па шта? Не знам да ће неко да умре због тога што ће једног дана на изборима неко да промени вољу грађана и неко други пар година или пар месеци или пар дана да обавља локалну власт.

Каже он овако: „Потпуно је јасно да је модел“, он је изгледа и аналитичар и све, „симулације петиције и“, молим вас, овде се ради и о Парламенту, пошто је ово тешка измишљотина, „декларације коју ће национални парламент донети поводом тог питања...“. Стварно сам шокирана колико Саша Пауновић има високо мишљење о себи, да ће Парламент, да ће Народна скупштина Републике Србије да разматра уопште ову жалбу или стање у тој општини, које је свакако лоше јер човек нема времена да брине о комуналним проблемима него седи па пише ове научне радове на петсто страна, које шаље Конгресу локалних самоуправа. И каже да ћемо ми – измишља, лаже, не знам да ли имам права у том поступку да пишем Конгресу локалних и регионалних самоуправа и да кажем да је ово апсолутна измишљотина – донети декларацију овде о тој ситуацији. А, каже, свакако ће то бити усвојено у овом парламенту, јер наша партија, СНС, има већину. Значи, таква монструозна конструкција, која ме заиста брине, јер ко зна шта ко од вас пише по свету, а то не долази до нас, и ви блатите државу.

„Надам се да овакав развој ситуације неће бити реализован“, јер он мора да остане на власти, додајем ја, „па сам о томе информисао...“ Опет једна лаж, не знам за друге које је навео, али каже да је информисао мене као председника Народне скупштине Републике Србије. То је измислио. Мене никада није обавестио ни о чему и не знам зашто бих ја разматрала питање Параћина, него он хоће тако да пише, да млати празну сламу, да накупи документацију како би странци били фасцинирани лошим стањем и односом централних власти према Општини Параћин и да се забрани могућност да друге странке у Општини Параћин обављају политичку делатност, не смемо да га критикујемо. Овим очигледно покушава да се заштити од неке евентуалне промене власти.

Ако бих се ја питала, а не питам се ништа што се тиче Општине Параћин, инсистирала бих да Саша Пауновић остане на челу Општине Параћин, што није упитно уопште, јер нико га ни не дира тамо, и да настави овако да води Општину Параћин, да не ради ништа друго, нека се бави само политикантством, нека благи национални парламент, нека измишља да је писао нешто председнику Парламента, нека забрањује да се грађани Параћина изјашњавају о његовом раду и, што је најважније, нека благи Србију. Ја му желим све најбоље, остаће у историји забележен као председник једне општине који је благи Србију, измишљао да се не знам ни ја шта тамо дешава. Мене нека мимоиђе у тим дописима и нека не измишља да ми је било шта упутио, као што и није.

Стална конференција нека се мало бави суштински својим послом, да види који су то људи у делегацијама а не обављају ниједну функцију више у локалним самоуправама. То би требало Конгрес локалних и регионалних самоуправа да зна да имамо тамо неке лажне представнике локалних самоуправа, да су то све чланови једне те исте политичке странке, Демократске странке, и да они користе ...

(Маја Виденовић: То је лаж.)

Није лаж, него је истина. То су Саша Пауновић и Зоран Алимпић из Београда, тако пише, овај је из Параћина. Брже-боље су се пријавили да буду тамо, да разматрају жалбу коју су сами написали. То је исто фантастичан демократски помак у схватању демократије: напишеш, па седнеш овако прекопута па разматраш, па поново то напишеш итд. Молим га да не пише само једној амбасади у Београду, они немају времена да разматрају питања која треба да разматра Конгрес локалних и регионалних самоуправа, они се баве неким другим стварима, него нека доставе то читавом дипломатском кору; када немају посла, да могу на својим састанцима мало да се насмеју. А нама треба да буде тужно како се понашају опозициони политичари према својој држави. Хвала.

(Балша Божовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Дијана Вукомановић, по Пословнику.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Позивам се на члан 107. који, као што знате врло добро, штити достојанство Скупштине и такође спречава директно обраћање једног посланика другом посланику.

Да ово не би прерасло у реплику на излагање моје уважене претходнице и колегинице Маје Гојковић, желим да укажем и да ставим нагласак управо на повреду достојанства Скупштине, јер ми овде већ дуже време имамо једну врло опасну поделу. Ако је ишта опасно по Србију, онда је опасна та подела на тзв. патриоте на власти и етикетирање као

издајника свих оних који се не слажу са ставовима владајуће већине, било да су они политичари, посланици, одборници или обични грађани. Дакле, то је једна врло опасна подела.

Претходница је указивала на једно демократско право, у ствари, једног грађанина Србије да се жали Савету Европе. Ја вас подсећам да је 2007. године ова скупштина потврдила Европску повељу о локалној самоуправи коју је донео Савет Европе. Дакле, он користи један механизам који је у Европи уобичајен и легитиман. То није чин издајства, то није чин противан патриотизму, него то управо чува локалну демократију у Србији.

Желим овом приликом да кажем да би исто тако, по тој аналогiji коју пласира моја уважена колегиница Гојковић, родитељи нестале деце који су се жалили Савету Европе, односно Европском суду у Стразбуру могли бити етикетирани као недовољне патриоте зато што не могу да нађу правду и не могу да нађу правног лека.

Дакле, опасна је та подела на веће или мање патриоте и вређа достојанство свих нас и ове скупштине. Ми смо сви једнаки.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто сте, колегинице Вукомановић, споменули неке ствари, ја у излагању колегинице Гојковић нисам приметио никакву поделу на патриоте и неке друге и немојте да мешате бабе и жабе зато што је председник општине државни функционер.

(Радослав Милојичић: А председник Скупштине није?)

Државни функционер.

(Радослав Милојичић: И локалне.)

И локалне самоуправе су државни органи, ако већ нисте знали. Па, према томе, као носилац власти нема баш сва права као грађани који се не баве политиком. Он представља једну локалну...

(Балша Божовић: Молим?)

Одговарам на рекламацију Пословника.

Ако је губитак власти разлог да се неко обрати међународним институцијама, где је то резултат промене неке политичке воље, онда то није нормално.

Рећи ћу вам како су мењали ваше колеге које сада подржавају власт. У једној општини која се зове Голубац, која има 7.000 бирача, променили су власт...

(Дијана Вукомановић: Пословник...)

Одговарам вам на вашу повреду Пословника.

... Где има само 7.000 бирача, променили су власт тако што су председнику Општине у Министарству за државну управу и локалну самоуправу огласили печат неважећим. Ти људи који су тада незаконито

и неуставно смењени са власти нису хтели да блате и брукају своју државу, без обзира на то што ју је предводила Демократска странка.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Да.)

У реду.

Реч има народни посланик Маја Гојковић, по Пословнику.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Захваљујем.

Члан 27. Мислим да треба да водите седницу и користите одредбе Пословника и не дозволите да реплицира неко ко није тражио реплику. Не знам зашто колегиница није тражила реплика...

(Балша Божовић: Ја сам тражио реплику.)

Ви нисте колегиница, ви сте колега.

Знате шта, неистине које су овде изнете, које по други пут понавља, заиста су алармантне. Да је то неко ко се не разуме у политику, ја бих одмахнула руком, него је опасно ово што колегиница стално понавља, без обзира на то да ли је повреда Пословника или у својим говорима. Очигледно су добили мантру да стално говоре како је неко угрожен па неко сме, неко не сме.

Ма сме да пише жалбу ко год хоће, може. Наравно да треба да се жали на могућност да ће можда једног дана изгубити власт. То је један природан и људски страх, преврће се у кревету, тешко му је, можда једног дана не буде председник општине, али је важно шта се износи. Неистине не можете износити на рачун државе. То је страшно да неко износи неистине, да каже – писао председнику Парламента. Лаже. Лаже председник општине кога ви браните, лаже. Је л' то принцип за који се залажете?

(Радослав Милојичић добацује.)

Лаже. Неће добити опомену неко ко говори истину. Покажите ми његов допис. Нисте прочитали његову жалбу, а браните је овде. Па ви нисте прочитали, не знате шта пише у жалби. Знате шта жалба треба да садржи? Чињенично стање, а не страхове нечије.

Молим вас, водите седницу. Немојте се упуштати у расправу са посланицима, него стриктно водите седницу. Члан 27. то говори. Сматрам да кршите Пословник.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Гојковић.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Да.)

Право на реплику, народни посланик Балша Божовић.

(Немања Шаровић: Повреда Пословника, тражим повреду Пословника. На шта то личи?)

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Да ли је све ово што смо чули у складу са здравим разумом, а камоли у складу са законом и Уставом, то је прво и основно питање. Да се сматра издајником и непатриотом неко ко је користио исте оне механизме које користе и други председници општина широм ЕУ када су им угрожена права пред министром за државну управу и локалну самоуправу, да неко каже да је Саша Пауновић издајник зато што жели ред у Србији, да се поштују Устав и закони, да се поштује ресорно задужени министар, онда је Саша Пауновић издајник. Како да вам кажем, то је више него безобразно. А нисте на то реаговали.

С друге стране, политичко деловање Зорана Милојевића Зеље не може да буде легитимно зато што је он човек који претњама, батинама, притисцима покушава да измени изборну вољу грађана Параћина и у другим општинама осталих грађана Србије. Дакле, то је оно што није по закону и Уставу. За то ће кад-тад одговорати и завршити иза решетака. То је политичко обећање владавине права иза којег стоји ДС. Свако ко притиска одборнике, грађане ко их туче, ко их присиљава.

Каже председница Народне скупштине Маја Гојковић да је то политичко деловање. То није политичко деловање, то је насиље.

Председник Србије је рекао да опозиција може само да га смени на изборима, а овде се опозиција смењује у појединим општинама, пре свега опозициони лидер Саша Пауновић, мимо избора, насиљем и претњама. Онда ће једног дана неки већи Зеља од Зеље да смени вас, што ми не желимо. Што ми не желимо. Али то је мантра коју сте ви установили.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Божовићу.

Повреда Пословника, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Захваљујем се, господине Арсићу.

Члан 103. став 8. Кад год је Србији било тешко, Демократска странка је била на страни оних који Србији нису желели добро. Због тога њихово понашање данас, везано за Општину Параћин и Сашу Пауновића, не треба никога да чуди.

Ако ми дозволите, господине потпредседниче, испричаћу нешто што је рекао Чедомир Антић, који је својевремено био члан Демократске странке у време оних чувених протеста 1996/1997. године, када су имали састанак у једној страниој амбасади. Онда су се наређале све вође протеста, све вође опозиције, амбасадор их је саслушао; сви су наравно нападали сопствену државу и тадашњу власт и онда им је рекао следећу ствар, ја мислим да им то каже и данас – знате, господо, ја сам амбасадор једне велике државе, завршио сам један престижни универзитет...

(Александра Јерков: Господине Арсићу, ово је повреда Пословника? У чему се састоји?)

... То су речи Чедомира Антића, који сад води (историчар је, зна га Марко Атлагић) и Напредни клуб. Он је човек рекао, тај амбасадор – знате, ја сам завршио један престижни универзитет у САД, интелектуалац сам, али у суштини ја сам шљам и послат сам у Београд да радим са истим таквим шљамом зато што су проценили да добро радим свој посао.

Тако вам је било 1996, 1997. године, тако вам је и дан-данас. Ко не верује, нека узме и прочита изјаву Чедомира Антића о томе како су вођени протести у Србији у зиму 1996/1997. године када су протестовали у име коалиције „Заједно“.

Дакле, човек им је у лице рекао – јесте, ја сам шљам, али су ме послали овде да разговарам с истим таквим шљамом, јер су проценили да добро радим тај посао.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Маја Гојковић.

(Балша Божовић: Арсићу, шта је ово? Повреда Пословника.)

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Извините, ја сам тражила реплику јер сам више пута споменула. Ако могу да добијем реплику?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто видим да оволико има повреда Пословника, у складу са ...

(Балша Божовић: Повреда Пословника.)

По Пословнику, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, рекламирам члан 107, достојанство Народне скупштине.

Овде је господин Балша Божовић говорио неистину. Говорио је да је неко некоме рекао да је издајник. Ја не мислим да сте ви издајници, ја мислим да сте ви несрећници. Зашто? Зато што у биографији напишете да сте прошли курсеве ЦИА. Сада замислите да у Америци неко од конгресмена напише да је прошао обуку Федералне службе безбедности у Русији! Замислите колико би тај конгресмен трајао, колико би он уопште седео у Конгресу. Ја мислим да би можда заноћио, можда би омркнуо, али не би освануо. Замислите, случајно, да неки представнику у Конгресу напише да је прошао обуку БИА у Србији! Мислим да би то био крај САД.

Сада неко прича о правној држави, о владавини права... Господине председавајући, не може неко да говори о владавини права, неко ко угрожава грађане, неко ко каже да може да блокира, као Балша Божовић, Славију. Да ли је владавина права да блокирате грађане? Да ли је владавина права да на саобраћајну траку изнесете сто? Да ли је владавина права да на Газели играте фудбал? Да ли је владавина права, ово добро

увеличајте, да блокирате хитна кола са болесницима? Да ли је то владавина права?

(Председавајући: Приведите крају, колега.)

Не знам ко је Зеља, али знам ко су зељови. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Маја Гојковић.

(Александра Јерков, Радослав Милојичић, Балша Божовић и Немања Шаровић траже реч по Пословнику.)

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Потпредседниче, захваљујем.

Више пута...

(Александра Јерков: Немате права.)

О хвала, госпођа Јерков ми не да говорим, написаћу жалбу Конгресу локалне и регионалне самоуправе пошто ме спречавају да говорим, управо госпођа Јерков као највећа заговорница...

Молим да реагујете, да ми дате да говорим и да ми дате читаву реплику иначе морам да се жалим Конгресу локалне и регионалне самоуправе, а прво министру Ружићу, и то најозбиљније мислим.

(Александра Јерков: Пословник.)

Прете, виче, урлају. Ја се бојим. Стварно се бојим да говорим у овом парламенту. Дајте ми реч.

(Народни посланици добацују.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: У реду. У складу са чланом 112. одређујем сада паузу док се не успостави ред за редовно одржавање седнице, а онда ће народни посланик Маја Гојковић добити право на реплику.

(Радослав Милојичић и Балша Божовић: Нема права.)

Пауза је десет минута.

(После паузе – 11.25)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

Право на реплику, народни посланик Маја Гојковић.

(Балша Божовић: По Пословнику.)

Молим колеге да дозволе, добићете касније право.

(Александра Јерков: Прво Пословник.)

(Балша Божовић: Не можете да најавите.)

Зато што сам најавио колегиницу Мају Гојковић пре паузе, могу.

(Александра Јерков: Нисте имали право.)

Најавио сам колегиницу Мају Гојковић и молим вас...

(Радослав Милојичић: Нисте имали право.)

Имао сам право.

(Радослав Милојичић: По Пословнику.)

Па добићете право да рекламираете Пословник.

Нећемо преговарати кад сам већ дао, малтене, реч колегиници Маји Гојковић. Нема преговора.

Молим вас, нема преговора. Најавио сам, да бих успоставио ред у Скупштини, колегиници Маји Гојковић реч.

Мени не преостаје ништа друго него да примењујем друге одредбе Пословника да бих завео ред на седници.

Значи, дозволите колегиници Маји Гојковић право на реплику, а онда ћете имати право на повреду Пословника.

(Александра Јерков: Да дозволимо да говори преко реда?)

Изволите, колегинице Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Коначно да ви водите седницу. Не разумем шта вам то значи – дозволите да колегиница говори.

(Балша Божовић: Реплика.)

Без обзира на урлање из клупе оних који немају друге аргументе, јасно је – нови председник (али не онај који је изабран него онај у сенци) и нови манири – агресивно викање и претње. Неистинит је навод Балше Божовића да је било ко у овој сали рекао за некога у овој држави да је издајник. Очекујем да Балша Божовић устане и извини се мени, да ми се извини за лажи и измишљотине које овде износи у директном телевизијском преносу.

(Балша Божовић: Ево сад ћу, тражим реплику.)

Очекујем да ми се извини, без да суфлира неко њему иза леђа, и да престане да измишља. Ако нема аргументе, онда у реду.

Оно што ме заиста застрашује, то је како је завршио свој говор, а то је да ће се једног дана појавити неки већи насилници од насилника које он спомиње овде па ћемо ми видети. И, заиста, није свеједно бити у Српској напредној странци, седети овде у сали где мањина терорише већину, урла и не дозвољава да се овде разговара и говори отворено, јавно о жалби Саше Пауновића коју је упутио министру за локалну управу и државну самоуправу и Комитету за локалну и регионалну самоуправу. Мислим да је наше право и наша обавеза да говоримо пред грађанима о свакој тачки дневног реда и о томе како и шта је написао Саша Пауновић.

Оно што сам рекла и иза чега стојим – да су овде неистинити наводи, да он никада мени није упутио, као председнику овог парламента, било какву жалбу и да је срамно да ...

(Радослав Милојичић: Време.)

(Председавајући: Приводите крају, колегинице.)

Да, време је највећи аргумент онима који не знају и не могу да одговоре на истините наводе. Одговарају агесијом, лажима и претњама.

И да вам кажем нешто, без обзира на то што претите – овако изгледа демократија коју ви најављујете.

(Александра Јерков: Срам вас било!)

Овако изгледа демократија коју ви најављујете. Само ме упозорите да скинем наочаре пре него што крене та демократија да се спроводи у Србији, да ме не повредите баш јако.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, ја бих вама дао право на реплику, али пре тога имате колегиницу Јерков, колегу Милојичића, по Пословнику.

(Балша Божовић: Ако је по Пословнику, у реду.)

У реду.

По Пословнику, народни посланик Александра Јерков.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Члан 103, господине Арсићу. Молим вас, на шта ова седница личи? Како ви замишљате да ова скупштина изгледа и како замишљате да ова седница тече ако председница Скупштине овде добија реч кад год затражи, како год затражи, у моменту у ком затражи, мимо свих правила по Пословнику, говори два и по минута, злоупотребљава своје право да у расправи учествује као и сваки други народни посланик, и ви јој то дозвољавате?

Али то је само слика и прилика Србије коју ви правите, Србије у којој је одабранима из СНС-а дозвољено све, осталима није дозвољено ништа, Србије у којој тај исти Зеља, који је пријављен полицији... Била сам лично присутна када је наш активиста из Темерина кога је овај испребијао још пре три године, и то у просторијама СНС-а, дао његово име и презиме полицији, која од тада није урадила ништа зато што га штити СНС...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Јерков, злоупотребљавате право на повреду Пословника. Изричем вам опомену.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Господине Арсићу, да ли сам по вашем суду једина данас која је овако поступила када је добила реч да вам укаже на повреду у поступању и искористила прилику да каже и нешто о теми дневног реда? Или вам се чини да су то можда и други посланици радили, да се нису ни потрудили да наведу члан Пословника и да сте ви то широка срца допуштали само зато што су били из Српске напредне странке?

Доста је Србије у којој Српска напредна странка може да ради шта јој падне на памет. Ми у Скупштини свакако то нећемо дозволити, а бранићемо и грађане које малтретирају, уништавају и сваки дан покушавају да облатите својим лажима, као што то чините нама овде.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада, колегинице Јерков, пошто сте рекламирали члан 103. Пословника, могу да вам кажем да ми је јако тешко да водим седницу зато што из ваших клупа чујем урлање, лупање и викање.

(Александра Јерков: Зато што не водите у складу са Пословником.)
Ево, могу да вам кажем да за све ове године колико сам посланик нисам доживео овако нешто.

(Александра Јерков: Ја јесам.)

Био сам и народни посланик који није подржавао Владу, опозиције. Ни приближно нико из тадашње опозиције, док сте ви вршили власт, није радио овакве ствари.

(Александра Јерков: Гађали сте ципелама.)

Нисте дозвољавали колегиници Маји Гојковић да се обрати Народној скупштини, ометали сте читаво њено излагање и зато сам дозволио да говори нешто дуже.

По Пословнику, народни посланик Маја Гојковић.

Да ли желите да се у дану за гласање Скупштина изјасни?

(Александра Јерков: Да, наравно.)

Наравно, изјасниће се.

(Радослав Милојичић: Како вас није срамота, да се она јавила за реч по Пословнику?)

(Александра Јерков: Арсићу, шта је ово?)

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Хвала вам. Није лако, знам, да водите ову седницу поред овакве агресије која избија са леве стране, и вика, вређање. Чула сам горе „ова“ за мене, за посланика. Не знам, то је примитивизам за који треба да се запита онај ко то изговара и за своје понашање треба да одговара сам. А пред Београђанима су добили нула гласова, нула процената, тако ће их оценити и Србија.

По члану 104, имала сам право да добијем реплику.

Па, да, толико их има мало да су морали да увезу и Новосађане у Скупштину града Београда, Борка Стефановића, тако да изгледа да немају ни довољно чланова.

Али члан 104. говори о томе када посланик има право на реплику. Претпостављам да „ова“, „она“, а то сам ја, има једнака права као и они који урлају данас на седници, блокирају рад Скупштине, и да имам право да реплицирам посланику који се увредљиво изразио, који је измислио да сам у свом говору употребила реч издајник, који је претио шта ће ми се десити када они једног дана дођу на ред, или њихове табације, што смо и видели ових дана.

Није то ништа ново. Онај ко је писмен, ко је интелектуалац, зна о чему говорим, сигурно је читао „Технику државног удара“ Курција Малапартеа. Па су онда мало осавременили у „Канвасу“ и то поједноставили за оне који нису баш интелектуално потковани, поједноставили и ових дана видимо тачно те методе – мало блокирам аутом колоне, мало фејк фотографија да хиљаде њих стоји иза мене, оног

грађанина који се побуни пребијем, а онда још ову тучу наплатим и отмам му 300 евра из новчаника. Тако да је све јасно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли желите да се Скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Повреда Пословника, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, повређен је члан 107.

Госпођа Маја Гојковић је споменула Курција Малепартеа. Пошто господа из ДС-а нису разумела о чему се ради, тај човек је написао следећу реченицу: „Хаос је добар, али само када је добро организован“. Е, тај хаос који су они направили ових дана на улицама српских градова очигледно није успео.

Нови председник Демократске странке Драган Ђилас им је рекао – када дођете у Скупштину, отворите рафалну паљбу на посланике Српске напредне странке. Међутим, Српска напредна странка се Драгана Ђиласа није плашила ни када је био на власти, а поготово се неће плашити Драгана Ђиласа сада када у Србији не представља апсолутно ништа сем једног тајкуна који се обогатио на грбачи и муци овог народа.

О батинашима, о претњама, о насиљу говоре они који су убили, да вас подсетим господине Арсићу и све грађане Србије, Момира Гавриловића, који су убили Бошка Буху...

(Балша Божовић: Шта значи ово?)

... Који су убили Ненада Баточанина ...

(Радослав Милојичић: На шта ово личи?)

... Који су убили Ранка Панића, који су убили новинара Милана Пантића. И који су на власт дошли истим оним методама којима данас прете Маји Гојковић, насиљем, улицом, паљењем Народне скупштине...

(Радослав Милојичић: Арсићу, Пословник.)

... Тако што су упадали митраљезима у зграду Народне банке Србије – лупајте јаче – Савезне управе царина, Скупштине града, у Народну скупштину Републике Србије. Ја их позивам, и Зорана Живковића и све остале, да врате украдене слике, уметничка дела, фотеле из Народне скупштине. Од 5. октобра је прошло више од 18 година...

(Балша Божовић: Срам те било.)

... Дакле, крајње је време да лопови врате оно што су украли грађанима и држави Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Мартиновићу, да ли желите да се Скупштина изјасни о вашој повреди Пословника у дану за гласање? (Не.)

(Радослав Милојичић: Пословник.)

Колега Божовићу, да ли сам ја чуо то, док је колега Мартиновић говорио и набрајао лица која су убијена, да сте ви спомињали и његово име? Да ли то да схватим као претњу за његову безбедност?

(Балша Божовић: Вама сам рекао.)

А, мени сте рекли? Ја сам то сасвим другачије схватио, као јако озбиљну претњу.

(Балша Божовић: Нисте баш паметни ако сте тако схватили.)

Сада, у складу са чланом 112, одређујем паузу у трајању од пет минута да мало народни посланици смање емоције и спадне адреналин.

(После паузе – 11.45)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

Колега Арсић је, сходно члану 112, направио паузу управо да би седницу вратио у нормалне токове, да бисмо говорили о ономе што је тачка дневног реда и зато се враћамо на редослед народних посланика према пријавама за реч у заједничком начелном и јединственом претресу.

Реч има народни посланик Немања Шаровић.

Изволите.

НЕМАЊА ШАРОВИЋ: Господине Милићевићу, ја већ сат времена тражим реч, али не по списку говорника него по Пословнику. Ви сте, хтели то или не, били дужни да ми је дате. Ако је већ ваш колега Верољуб Арсић грубо кршио Пословник, кршио моја права, кршио, ако хоћете, и Устав и законе Републике Србије и ако ви желите да се седница врати у нормалан ток, то можете постићи искључиво нормалним вођењем седнице, у складу са Пословником, за разлику од свега што смо гледали до малопре.

Читава ова, рећи ћу слободно, фарса, јер ово је фарса, ово је изрежиран сукоб, унапред припремљен, где су актери добили шта треба да говоре... Неки су ту, захваљујући политичком неискуству, улетели у све то, али је свакоме ко је политички писмен потпуно очигледно да је ово фарса, да је све ово унапред изрежирано.

Заиста жалим што ви као владајућа већина немате политичке храбрости и немате довољно осећаја за парламентарну демократију да на озбиљан начин приступате решавању проблема у Србији и заказивању седница и вођењу седница. Овде је све од почетка, од самог сазивања седнице па надаље, накарадно.

Министар Ружић је евидентно потпуно релаксиран и жали боже што је долазио јутрос, што је трошио време, као и сви ми други који смо се понашали у складу са Пословником, јер је потпуно јасно да овде неке озбиљне расправе неће бити. Неће је бити, јер то владајућа већина није

желела. Чиме сте то показали? Тиме што сте по ко зна који пут све тачке дневног реда објединили у јединствену расправу.

То је супротно Пословнику Народне скупштине, јер Пословник прописује услове под којима се може објединити расправа за одређене законе. Понављам, законе, ни у ком случају није могуће објединити расправу о избору гувернера и вицегувернера и још неке друге тачке дневног реда са другим законима. Да би била јединствена расправа, закони морају бити међусобно повезани и условљени, па бих ја волео да ми господин Ружић објасни шта је то међусобно повезано и условљено код измена Закона о локалној самоуправи, избора гувернера, избора вицегувернера и избора чланова Одбора Агенције за борбу против корупције.

Ви веома добро знате да није ништа. Ваша позиција је јасна, ви сте јуче, да кажем, са лакоћом давали одговоре, да не користим други израз, али видели сте и сами да овде немате ни достојног противника и да овде нема озбиљне расправе. Закони о локалној самоуправи и државној управи који се мењају то заслужују и ви као министар нисте смели да дозволите да се спајају тачке дневног реда везане за избор гувернера.

Ово што се ради и чињеница да Јоргованка Табаковић није данас овде у сали практично показује да је она побегла, побегла од критика, побегла од криминала који јој се овде ставља на терет, побегла од нестручности која јој се не само ставља на терет него и доказује кроз дискусије посланика. Ви сте онда нашли решење, рекли сте – ево, нећемо озбиљну расправу, него ћемо суспендовати Пословник па ћемо причати о свему и свачему, па ће посланици владајуће коалиције причати по три минута уместо два, добијати реч преко реда и онда све може.

Немогуће је говорити о свим законима који су на дневном реду. Ми смо превасходно изабрали да говоримо о Јоргованки Табаковић, о њеној нестручности, о аферама у које је умешана. У праву постоји „теорија плодова отровног дрвета“ и она се на ову ситуацију може применити. Ако је Јоргованка Табаковић особа која нема легитимитет, која нема морални кредибилитет да буде на челу Народне банке, онда се подразумева да све последице и све оно што долази од ње као гувернера, сви њени предлози, све одлуке Народне банке, да су оне управо по тој „теорији плодова отровног дрвета“ мањкаве, и морају бити.

Ми смо поставили конкретна питања – на који начин је Јоргованка Табаковић, док је била министар, док је била народни посланик, успела да се запосли у јавном предузећу; на који начин је обезбедила средства да купи стан у Риму?

Ви причате непрестано о борби против корупције. Ви сте грађанима Србије безброј пута, од избора до избора, да будем прецизнији, кад прођу

избори онда то заборавите, али пред сваке изборе ви обећавате да ћете донети закон о утврђивању порекла имовине. Зашто тај закон до сада није донет? Обећавали су то и „жути“, али ви знате и ону народну „Врана врани очи не копа“. Свесни сте да бисте, уколико би такав закон био донет, највише потпали под удар управо ви који сте годинама на власти, ви који сте вршили јавне функције, ви који сте дошли до енормне количине или до енормног броја некретнина у свом поседу, а да не можете да објасните одакле вам тај новац.

Ако нисте спремни да испитате прво највише државне функционере, а гувернер Народне банке свакако у такве спада, како онда можете очекивати да грађани Србије верују у ту вашу борбу против корупције?

Друго питање је да ли сте сагласни с тим, а очигледно је чим не мењате Јоргованку Табаковић, да она остане на функцији и након афера са запошљавањем блиских сродника, након откривене афере да је члана њене блиске породице службени ауто Народне банке практично свакодневно возио у Београд на испите, предавања, полагања о трошку државе и трошку пореских обвезника.

Немојте нам причати о томе како ће бити консултовани грађани око трошења финансијских средстава – наравно, неће одлучивати, али ће бити консултовани – ако ви проблеме који су евидентни, доказани, неспорни нећете да препознате, или препознајете а ћутите и правите се да вас то не занима. Ако вас то не занима, онда вас ни ови мањи проблеми никако не могу занимати.

Народна банка Србије је веома битна и због чињенице да се због начина одржавања девизног курса у великој мери креира каква ће бити финансијска ситуација у Србији. Нереалан курс динара је основни генератор великог дефицита који имамо у спољнотрговинској размени. Пазите, швајцарски франак пада, а динар расте. Да ли то значи да је наша привреда одједном надмашила њихову, да је наша валута јача? Јесте ли чули од некога да мења „швајцарце“ у динаре? Наравно да не.

И кад сам већ код „швајцараца“, можда једна од највећих замерки Јоргованки Табаковић јесте то што упорно штити стране банке уместо да штити грађане Републике Србије који су потписали кредите у швајцарским францима, који годинама грцају, враћају рате, а велики број њих и даље дугује више него што је била оригинална исплата.

Ми постављамо питање вама, јер не можемо Јоргованки Табаковић – да ли је тачно да се продаје „Комерцијална банка“, највећа домаћа банка, односно банка у домаћем власништву и да ће након тога преко 90% банкарског тржишта у Србији бити у рукама странаца?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Шаровићу.

Реч има народни посланик Верољуб Арсић.

Изволите.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Даме и господо народни посланици, прво бих нешто рекао о закону којим се регулишу избори у савете националних мањина, кратко додуше. Мада је било доста критика у односу на постојећи закон и на нова законска решења, ја бих волео да ми неко каже у овом парламенту да ли негде у Европи, а можда и остатку света, постоји боља законска регулатива о правима националних мањина него што је то у Србији.

Једно од основних правила када су у питању националне мањине јесте да се кроз законске прописе њима обезбеди очување њиховог националног идентитета, културног идентитета, језика, обичаја и да им се омогући позитивно учешће у политичком животу државе. Нико не може да спори да је у Србији то решено на један од најбољих могућих начина.

Е сад, да ли ће нешто писати у неком личном документу, неко је заборавио да је лична карта на првом месту исправа којом се доказује идентитет, име и презиме, адреса становања и лична карта се не показује свакоме, него представнику надлежног државног органа који врши јавна овлашћења. Или, ако је неко тотално сметнуо с ума, па податке из личне карте објављује на друштвеним мрежама, а онда дође у ризик да неко те податке злоупотреби, као што је крађа идентитета, крађа новца с текућих рачуна итд., и ако је то основна замерка на овај закон, молим колеге посланике да смисле нешто оригиналније.

Господине министре, ја вас само молим да се никада не понове ситуације као што су биле 2009, 2010, 2011. године, као што је то било и у Општини Голубац када је неко из Министарства за државну управу и локалну самоуправу огласио незаконито и неуставно печате председника Општине и председника Скупштине општине, незаконито доделио право да неко други направи те печате и на незаконит начин сменио тадашњег председника Општине Небојшу Мијовића и председника Скупштине општине Голубац. Значи, коришћењем грубе силе Министарства. Е тако је то било, а сада неко нама пребацује како се у Србији гуши демократија. Ово је истина, може да се провери у „Службеном гласнику“, мислим да је 4. или 5. август 2010. године.

Какву то демократију они нама нуде овде? Ево, два сата покушавамо да успоставимо ред на седници зато што некоме није успело да онај хаос који је планирао да направи по улицама Београда и Србије пренесе у Народну скупштину. То је била намера, никакво питање демократских и људских права, него да се у Скупштину унесе хаос да би се приказало како грађани не подржавају ову владу. Зато ће имати прилику

на неким наредним изборима да се изјасне и о нашој и о њиховој политици, а до тада нека се боре на фер политички начин за то бирачко тело.

Када су у питању централна банка и гувернер, ту сам се наслушао многих нестручних и неистинитих ствари. Неко је рекао да је динар у Србији јак. Нећу у то да улазим, ево, то су неки други економски показатељи и треба то да потврде, али оно што знам из економије – циљ једне валуте јесте да буде стабилна и да њено кретање буде у предвидивим оквирима. Због таквог начина вођења курсне политике ви дозвољавате привреди на првом месту, онима који овде привређују, да имају своје планове како ће и на који начин да спроводе инвестиције. То је један, не примарни посао централне банке, примарни посао јесте спречавање инфлације, односно да инфлација остане у оквирима који су предвиђени неким економским правилима. Други јесте курс.

Да бих доказао колико су то политичке бесмислице и колико неко може, кад то каже, да испадне незналица... Кажу да се динар чува на вештачки начин на јаком курсу. Е нека ми објасни економиста како то ми чувамо динар да он не буде јефтинији у односу на евро када је разлика откупљена у девизама за 2018. годину милијарду евра. Значи, нисмо продали милијарду евра, као што су то урадили неки други, него смо откупили милијарду евра да динар не би постао прејак. Па то можете да проверите. Једино ако не желите да видите. Али то јесте чињеница.

Е сада ћемо да кренемо од оне друге политичке теорије, а то је да динар треба да губи на вредности неки одређен проценат. Хајде да погледамо како то изгледа у економским оквирима. Ако динар изгуби неки проценат који је већи од оног планираног, прво морамо да поставимо питање шта је са обезвређивањем домаћег капитала у реалном сектору, он сада постаје јефтинији, обезвређује се. Шта се дешава са животним стандардом грађана који још увек имају индексирани кредите у страним валутама? Повећавају им се рате.

Онда неко још каже – штитите увознички лоби. Нико од њих није погледао структуру нашег увоза. На првом месту у српском увозу су енергенти. Значи, на првом месту су нафта и гас. Е сад, ко се опет разуме мало у економију, ако поскупе нафта и гас, је л' поскупљује све у Србији? Поскупљује. Значи, око 75% домаћег увоза су енергенти или репроматеријал за извоз. Знате, много је лако износити политичке или правне теорије које ништа не доказују; ја износим економске чињенице које су и тачне и лако проверљиве.

Значи, централна банка заузима јако важно место у финансијском и економском систему Републике Србије и она је та која треба да одређује стабилност на финансијском тржишту да би могле да се покрену инвестиције и проширује производња.

Е сада, неко је рекао – како то да се (кажем, економски увек пазите шта говорите) средства која имају пословне банке из године у годину повећавају? И притом тврде да је то опасно за финансијски систем Србије. Апсолутно није. Прво, повећавају се, зато што банке не могу више на вештачки начин да откупљују за динаре од вишка своје зараде евре и износе их из државе Србије. Прво то.

Знате, ови који су били на власти од 2008. до 2012. године, бивши режим, пословним банкама су продали 450.000.000 евра од продаје Нафтне индустрије Србије, знате за колико – за мање од месец дана. И онда они причају о томе како ми нешто отимамо и ми распродајемо некакву имовину.

Значи, вишак ликвидности банкарског сектора заснива се на томе да банке своје вишкове не могу да пласирају у куповину девиза и те исте девизе износе из државе. Крајњи циљ јесте да, кроз спровођење закона који важе свуда у свету, појефтинију кредити и за становништво и за привреду. Ко та економска правила не разуме, нека се не бави у политици економским темама, незналица је.

Даље имамо причу како је велики грех што неке домаће банке откупљују од вишка свог новца државне хартије од вредности. А те исте банке у ствари присиљавају остатак банкарског сектора да купује државне хартије од вредности по мањим каматама. Још нешто, може да се обезбеди портфолио државних хартија од вредности за гаранције кредита које банке дају грађанима и привреди, да не дођемо у ситуацију као што је то било са „Агробанком“, Развојном банком Војводине или неком другом, него да се од банака наплаћује штета коју оне саме направе.

Још већа економска нетачност јесте да и осигуравајућа друштва купују државне хартије од вредности и да је то незаконито. Па не, него треба да пребаце тај новац у пословне банке које ће од државе да откупљују државне хартије од вредности за много већу камату него што то дају осигуравајућим друштвима. Нека прочита мало Закон о осигурању, па мора да зна да за сваку полису која се закључи, било за имовину, покретну, непокретну, животно осигурање, здравствено осигурање, мора један део новца да се пребаци у одређене фондове или код Народне банке Србије одакле би се наплаћивала штета на имовини или по неком другом основу права осигураника.

Ако неко хоће да то препусти неким другима, а не српској привреди и српским банкама, онда се ми не разумемо. Исто то, додуше, имају право да раде и стране банке и страна осигурања, само не знам зашто не раде. Али то није проблем којим бих се ја бавио.

Е то су економски показатељи који препоручују Јоргованку Табаковић да поново буде изабрана за гувернера Народне банке Србије.

Не то колика јој је плата или какву фризуру има, него резултати које Народна банка има откад је она гувернерка.

Само да подсетим неке, данас је курс динара још увек мањи него што је био када је Јоргованка постала гувернер у првом мандату. И не знам зашто се онда неки толико брину за швајцарски франак и кажу да он пада. Ево, човек је рекао нешто што уопште нема никакве везе с економским правилима, економском логиком, франак се брани штампањем франка у свету. Ми динар држимо стабилним по међународно признатим правилима како треба одржавати своју националну валуту. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Арсићу.

Реч има народни посланик Ненад Константиновић.

Није присутан.

Реч има народни посланик Дејан Раденковић.

Изволите.

ДЕЈАН РАДЕНКОВИЋ: Хвала, потпредседниче.

Даме и господо народни посланици, уважени министри са сарадницима, из предложеног дневног реда више ћу се фокусирати на тачку девет, Предлог закона о изменама и допунама Закона о територијалној организацији Републике Србије, који смо колеге и ја поднели из простог разлога да се Прокупљу и Бору додели статус града. Мислим да се то тиче пре свега могућности да се развију те две, слободно могу рећи, најнеразвијеније регије у Републици Србији.

Прокупље и Бор су једина седишта округа у нашој земљи... Мислим да је то довољно јасно из предлога који смо упутили и из образложења и да ту нема неких великих дилема због чега би, по некој логици ствари, требало да будемо једногласни у гласању када је то у питању. Мислим да је то логично јер та два места, те две општине немају статус града а седишта су округа.

Могу да кажем да су ова два града парадигма данашње Србије. Они симболизују и прошлост и садашњост и најбоље илуструју привредна, социјална и демографска и политичка кретања, као и однос државе према тим местима или, да кажем, према провинцији.

Из овог дела ћу се фокусирати више на Топлички округ и на Прокупље и мало изнети неке податке какво је стање у том округу. Могу само да кажем да је Прокупље центар Топличког округа, који се простире на 2.231 квадратном километру и обухвата општине Прокупље, Куршумлију, Житорађу и Блаце. На овом подручју живи, према подацима, 91.754 становника. Ради се о изузетно сиромашном делу Србије. Привреда је опустошена криминалном приватизацијом, просечна нето зарада износи 36.000 динара и тешко је одредити која је од ове четири општине у тежем положају.

Највећи проблем данас је смањење броја становника. Привреда је, као што сам рекао, опустошена криминалном приватизацијом, а онда су опустошена и многа села, а рапидно опада и број градског становништва. Од 2002. до 2011. године број становника Прокупља је смањен за близу шест хиљада, Куршумлије за скоро три хиљаде, Житорађе и Блаца за око две и по хиљаде становника. У том периоду Топлички округ је остао без око 17.000 становника, односно без једне своје општине. Константан пад natalитета и раст стопе mortalитета је основни узрок за овако поразну демографску оријентацију; три пута је мање рођених него умрлих и тај однос се погоршава из године у годину. Други разлог су изражене миграције ка развијеним општинама, а у последњих неколико година у иностранство, махом у нордијске земље.

У овом граду је све више оних који ванредно уписују средњу школу; готово сви који ванредно похађају средњу школу имају понеки факултет и факултетске дипломе и по томе је Прокупље необично, то морам посебно да напоменем. Они са високом стручном спремом уписују средњу медицинску школу и по завршетку одлазе у Норвешку где се запошљавају. Синоним за миграцију из овог краја је једна комуна или место, Ставангер у Норвешкој, у које се селе читаве породице Прокупчана и Топличана. Чак су скоро у шали рекли да је у једној од болница један колегијум одржан на српском језику.

Стварност Топличког округа су и опустела села, ретка старачка домаћинства, запуштене њиве и ливаде и пад пољопривредне производње. Замрла је и индустрија, наравно. Чак 50 села у прокупачкој општини има испод 100 становника, а 40 села мање од 50 становника. Ситуација у општини Куршумлији је знатно гора. Бројна села су опустела у последњих неколико година. У овом крају се углавном живи од ниских пензија и плата у буџетским установама.

Топлица је заборављана деценијама. Свима је општепознато што се тиче Топличког пука јер је током Првог светског рата ту ушао најспособнији део мушког становништва, и пре пробоја Солунског фронта подигнут је Топлички устанак против бугарског терора, који је угушен у крви. Да не наводим сад те податке колико је тамо погинулих и колико је то променило, између осталог, демографску слику тог краја. После Другог светског рата Топлица је била запостављена, то је једна велика истина, под изговором да се ради о четничком крају. Такав однос су пратиле сталне миграције становништва.

Држава се сећала Топлице само за време мобилизације и прикупљања пореза, на неки начин да кажем, а ради се о изузетно богатом делу Србије, веома погодном за развој пољопривреде, нарочито сточарства, воћарства и виноградарства. Три бање, Пролом, Луковска и

Куршумлијска, некада су биле елитне бање. Данас, нажалост, Куршумлијска Бања скоро да нема становника, богати термални извори се не користе, а хотелски капацитети пропадају. Не траже се инвеститори ни партнери, нити било ко показује интересовање да се деценијско пропадање заустави. То јест, није баш да не показује, интересовања је било и било је иницијатива, али некако се не померамо с мртве тачке, што лоше утиче на развој тог краја. Битно је да се то деценијско пропадање што пре заустави, а ово је један корак да се ова неправда која је учињена Прокупљу, као седишту округа, коначно исправи.

Развој Топлице у доброј мери је препуштен ентузијазму појединаца, а ради се о округу чији добар део се наслања на Косово и Метохију и има изузетан стратешки значај за Републику Србију. Прокупље је административни, економски и културни центар Топличког округа, то морамо да знамо, ова генерација не сме себи да дозволи да ништа не предузме у оживљавању топличког краја.

Од изузетне важности је ауто-пут Ниш–Мердаре, који је утицао на бржи развој овог краја. Осим тога, неопходно је стимулисати развој пољопривреде и бањског туризма.

Давањем статуса града биће исправљена само једна неправда, као што сам већ рекао, у овом крају. Републику Србију очекује велики посао у Топличком округу, посао на оживљавању овог стратешког дела наше земље.

Ја вам се захваљујем на пажњи. Моје колеге из Посланичке групе СПС које су следеће на списку говориће о осталим предложеним законима. Још једном вам се захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Раденковићу.

Реч има народна посланица Ана Стевановић.

Није присутна.

Реч има народни посланик Муамер Зукорлић.

Изволите.

МУАМЕР ЗУКОРЛИЋ: Даме и господо, народни посланици Странке правде и помирења ће подржати већину закона који су предложени, а у дискусији ћу се осврнути на закон о националним саветима и дати извесне сугестије и примедбе.

Наиме, институт националних савета је један веома важан искорак у политичкој подршци унапређењу права националних заједница и мањинских права и слобода. Зато је од изузетне важности и унапређење овог закона, очување ове тековине и, свакако, заштита свих оних поступака, укључујући изборне поступке за националне савете, како би се ова идеја до краја исправило и у складу с циљем реализовала.

Лично сам био учесник избора 2010. године, а потом и посредно 2012. године, и зато имамо искуства која нас терају да будемо веома опрезни, пре свега када је у питању сама реализација изборног поступка.

Но, пре тога занима ме ко је уопште дошао на идеју да се редуцира право кандидовања за важне функције у националним саветима као што су извршни одбори и председништво националних савета, без аргументације, ако се изуме оно што смо чули ових дана – деполитизација или заштита националних савета од политизације.

Сам појам политизације је веома споран. Најчешће се користи демагошки, јер ради се о политичким телима, о телима у којима су странке кључни носиоци и не знам које политичко тело је могуће заштити од политизације. И шта је проблем, на крају крајева, уколико имамо политизацију и зашто бисмо то тело, које није ни орган, нити има тако важну функцију извршне власти, заштитили од политизације, а не штитимо највише државне функције? Зато смо и понудили амандман којим би се ово питање решило.

Што се тиче бирачког списка за националне савете, формирања тог бирачког списка и уписа у бирачки списак, сматрамо спорним сам принцип уписа, јер се на тај начин они гласачи који су заинтересовани за те изборе стављају у положај извесне процедуре, а имамо искуства на локалу где локалне власти контролишу опет политичке партије, и то не можемо да заштитимо од политизације, оне комплицирају из разних разлога процедуру самог уписа. Тако да смо понудили решење по којем би се и пописни подаци али и подаци из општег бирачког списка искористили како би се тај бирачки списак валидно формирао.

И, питање је заштите самог изборног поступка. Наше је искуство да су бројне манипулације биле присутне код самог бирачког поступка, јер бирачки поступак спроводе локалне управе, које су под контролом појединих политичких партија које имају интерес у том бирачком поступку. Кроз ова решења не видимо начин да се то заштити. Зато је потребно заштитити тај поступак и додатним посматрачима од свих представника свих листа али и другим механизмима, како не би било злоупотреба.

Ми смо, рецимо, 2010. године имали прилику да је преко 20.000 већ уписаних људи онемогућено да гласају због манипулација са бирачким списком, јер су премештани људи са адресе на адресу. Разним другим злоупотребама су ти људи били изван могућности да изврше своје бирачко право. Зато је потребно предузети потребне мере, које смо такође предложили кроз амандман како бисмо могли дати подршку овом закону.

Исто тако, треба омогућити припадницима националних заједница у дијаспори да гласају и на овим изборима, по моделу парламентарних

избора, преко Министарства спољних послова, конзулата, дипломатских представништава, кроз регулисање процедуре пријава и везано за спискове али и за саму процедуру тих избора. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Зукорлићу.

Реч има министар Бранко Ружић.

Изволите.

БРАНКО РУЖИЋ: Захваљујем.

Господине Зукорлићу, указали сте на одређене мањкавости у односу на нека ранија времена. Године 2010. заиста јесу постојале неправилности. Године 2014. је измењен закон у делу који се управо односи на спровођење избора и 2014. године је процедура спровођења била много боља него 2010. године, што не значи да је била идеална.

Што се тиче деполитизације, она је важна због тога што национални савети нису облик политичког деловања, већ пре свега очувања традиције, културе и језика. Наравно да смо сви свесни чињенице да овде не говоримо о деполитизацији, него о смањењу прекомерне политизације. Дакле, то је интенција и министарства које је ресорно задужено за ове измене и допуне закона, а морам рећи да је почетна позиција наших партнера из Савета Европе, дакле из Саветодавног комитета Савета Европе, била много ригиднија и оштрија. У том делу смо свакако изашли, рекао бих у великој мери, у сусрет јасној аргументацији свих представника националних мањина.

Што се тиче уписа у посебни бирачки списак, он се врши искључиво на лични захтев, а промена података и брисања ће бити свакако и на лични захтев и по службеној дужности имајући у виду да имамо намеру (и то ћемо урадити) да унапредимо и посебни бирачки списак, да га ажурирамо и повежемо са јединственим бирачким списком, што није био случај до сада.

Што се тиче онога што сте говорили везано за дијаспору и коришћење њиховог права да се изјасне на изборима, сматрам да је то пре свега предмет изборног законодавства, које препознаје ту могућност за парламентарне и друге изборе.

Што се тиче избора за националне савете, наравно да ћемо све ваше амандмане сагледати са пуно пажње, видети шта су могућности, а да не нарушава правни оквир.

Такође мислим, не само везано за бошњачку националну мањину него за све националне мањине, да је основни фокус Министарства и Владе Републике Србије пре свега на елиминисању било какве могућности злоупотребе, од отпочињања процедуре, дакле од уписа у посебни бирачки списак, преко ажурирања тог посебног бирачког списка, до самог одржавања избора за националне савете тог изборног дана. На том пољу

ћемо свакако сарађивати, већ данас потписујемо споразум са Републичком изборном комисијом... Од 15 часова имамо презентацију уподобљавања посебног бирачког списка са јединственим бирачким списком и на ту презентацију су позвани, наравно, и сви народни посланици, нарочито народни посланици који су припадници националних мањина.

Надам се да ћемо бити у прилици да дођемо до комплементарног или до најмањег заједничког именитеља у овом актуелном тренутку, а у вези с оним захтевима које сте ви изнели кроз амандмане на ове законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре Ружићу.

Реч има народни посланик Томислав Жигманов.

Молим вас да се пријавите. Изволите.

ТОМИСЛАВ ЖИГМАНОВ: Захваљујем, уважени председавајући.

Мислим да нису упитни напори које је Влада учинила када је у питању унапређење правног положаја националних мањина у Србији и да је за сваку похвалу оно што се чини на плану да се одређени проблеми реше када је у питању друштвени положај и остваривање права и интереса припадника националних мањина у Србији.

Оно што мислим да треба осветлити... Истина, релативно мали број народних заступника је говорио о овим законима; чуло се доста тога, махом од стране представника националних мањина, уз одређене критике. Треба рећи и следеће: законске промене које се односе на предлоге закона о људским и мањинским правима припадника националних мањина и о националним већима националних мањина одвијале су се без јасне платформе у Републици Србији када је у питању интеграција припадника националних мањина у србијанско друштво. Наиме, још увек не знамо шта су основе те политике, да ли је то политика сегрегацијског мултикултурализма, да ли хоћемо Србију као земљу у којој ће припадници националних мањина бити интегративни делови свих процеса доношења одлука, свих сегмената друштва или нешто треће. Нажалост, та врста политика не може се ишчитати из онога што је до сада било на сцени.

С друге стране, било је за очекивати да видимо да ли ће се и како решити питање измене Устава, напосве када је у питању члан 1. где, као што знамо, имамо једну доста, не честу, ексклузивну одредбу Србије као државе српског народа и њених грађана.

Наравно, било је за очекивати да ће одређени стандарди који постоје у сувременим међународним документима који се баве питањем мањинских права, пре свега начело демократске партиципације, тј. суделовања представника мањина у процесима доношења одлука, бити више интегрисани.

Већ је било речи о инклузивности. Ту је било одређених дефицита. Представници националних већа националних мањина били су укључени у процес израде ових докумената. Представници политичких странака националних мањина ниједном нису били позвани на скупове, чак ни када је у питању била јавна расправа, осим онога што је било као јавни позив на сајту. Када је у питању транспарентност, део који се односио на примедбе и предлоге представника заинтересованих за измене закона, никада нису могли видети шта је њихова судбина, зашто су одбијени, на који начин се они не прихватају итд. У том смислу, може се рећи да је било у формалном, процедуралном смислу одређених дефицита када је у питању тај сегмент.

На крају, али не мање важно, и неке конкретне примедбе које ће бити разлог зашто ћу ја ускратити подршку овим законским решењима. Прво, до сада невиђена забрана политичким субјектима да обнашају одређене дужности. Немамо у Србији нити једну јавну позицију, осим судског дела власти, у којој се експлицитно забрањује, када је у питању овај сегмент, судјеловање представницима политичких партија, највишим дужносницима њиховим да судјелују у овоме. Подсетићу вас да су политичке странке националних мањина основане да се боре за заштиту интереса и права припадника истих, а због оваквих законских решења то им се, како бих рекао, најјачи кредо њиховога постојања, на неки начин ускраћује.

Имамо дефиците када су у питању стечена права. Наиме, ви знате да је претходни закон, тј. закон пре ових измена, омогућавао да национална већа националних мањина проглашавају установе у култури и образовању од националног значаја за њихову заједницу. Сада се то право ускраћује и само се тражи предлагање.

Исто тако је и када је у питању дистрибуција средстава од стране оних који су тела локалне самоуправе. Када су у питању средства намењена за културне и друге садржаје националних мањина, досад су национална већа давала предлоге за исте, а сада се то право дерогира на давање мишљења као правно мање обавезујућег облика.

Исто тако, али не мање важно, јесте искљученост представника националних већа националних мањина и уопште мањина из одлучивања када је у питању расподела средстава из буџетског фонда за националне мањине. Мислим да је то порука која није добра јер принцип демократске партиципације националних мањина по себи подразумева да сте ви укључени у сваку прилику која се вас непосредно тиче, да можете доносити одлуке. Искуства у другим земљама указују да су у тим средствима у највећем омјеру, највећем броју случајева укључени представници мањина.

На крају ћу рећи само то да постоје одређена ограничења права на самоуправу у члану 122. Ваше министарство може суспендирати било коју одлуку, појединачни акт националног већа, при чему оно нема право судске заштите. Суд је искључен из овог поступка. Ту видимо одређену врсту етатизације.

У члану 133. бојим се да је паушално донета процена да 50% средстава треба да буду тзв. институционални трошкови, а 50% средстава треба да буде намењено одређеним пројектима. То не може вредети за сваку националну заједницу; нема свака заједница једнак број, територијалну дисперзираност, институционалну развијеност итд. На крају, казнене одредбе су врло јасне и изричите, што наравно не треба превише подврћи критици. Али када су у питању друга тела која су дужна осигуравати претпоставке за остваривање права националних мањина, рецимо, што уколико локална самоуправа не затражи мишљење, а било је таквих случајева, од националног већа за националне мањине за расподелу средстава? У тим случајевима немамо никакву врсту казнене мере.

У том смислу, због наведених разлога, кажем још једном, бићу у прилици ускратити подршку овим законима. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Владо Бабић.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала.

Ја бих само рекао да у Србији нема дискриминације.

(Председавајући: Само члан, молим вас.)

Члан 107. Да су све националне заједнице исте, да су једнаке, да СНС као водећа странка у својим редовима има већину националних мањина. Ја сам Буњевац и поносан сам што сам члан Српске напредне странке. Нема никакве асимилације што се тиче СНС-а према нама Буњевцима и према свим осталим националним мањинама.

Чињеница је да у Србији постоји асимилација једне националне мањине над другом. Ту се мисли на буњевачку националну мањину, која је асимилирана од стране друге националне мањине, зато што друга национална мањина покушава да наше обичаје, нашу музику, културу преиначи и стави да су то њихови обичаји. Тако да ће Српска напредна странка као таква, као што и треба да буде, сигурно подржавати националне мањине, а то значи и буњевачку и све остале националне мањине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Бабићу, не мислим да сам као председавајући на било који начин повредио члан који сте навели, члан 107. Пословника Народне скупштине Републике Србије. Али морам да вас питам да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника. (Не.) Захваљујем.

Реч има министар Бранко Ружић.

Изволите.

БРАНКО РУЖИЋ: Захваљујем.

Ово је управо један од примера по питању критика (које су, наравно, легитимне) око инкомпатибилитета, да ли је било мудро дати ексклузивитет политичким партијама, мањинским политичким партијама, не говорим сада о националним саветима, а искључити већинске партије које у својим органима имају припаднике националних мањина. Ово је најбољи доказ да смо имали исправан приступ.

Што се тиче врло конструктивних критика, морам рећи да је у поступку учествовала заинтересована јавност, да смо имали осам округлих столова, да смо имали јавне позиве. Не знам колико званичније је могуће позвати све заинтересоване да узму учешћа ако не на сајту министарства које је ресорно задужено за ове законе. Дакле, ствар је само заинтересованости. Ако смо имали осам округлих столова, то довољно говори о чињеници да је било много прилика и шанси да се узме учешће и да се све критике, које су свакако добродошле и које су инкорпорирани у великој мери у ове законске предлоге, саслушају.

Наравно, и организације цивилног друштва су преко механизма Владе, дакле Канцеларије за цивилно друштво, такође упућивале позиве. Имали смо јавне позиве и на локалним медијима који имају програме на језицима националних мањина.

Процес је био отворен, партиципативно спроведен, у врло јасном оквиру, дакле у складу с међународним стандардима, стратешким документима, законима и Уставом Србије. Нема природнијег и јаснијег оквира за припрему једног закона.

Ако је потребно да поновим, округли столови су одржани и у Новом Саду, и у Суботици, и у Београду, и у Бујановцу, и у Петровцу на Млави, и у Новом Пазару и у другим градовима.

Што се тиче финансирања националних савета, предлог да се трошкови поделе 50% за сталне трошкове, а 50% за делатности за које национални савети постоје, то је нешто што је сасвим, по нашем мишљењу, одмерено, јер смо имали случајева да се практично у неким националним саветима сто процената средстава која се добијају, подсећам, са три нивоа власти, дакле из буџета Републике Србије, буџета АП Војводине и буџета јединица локалне самоуправе, трошило за плате.

Оно што је такође био део овог оквира, то је усклађивање са Одлуком Уставног суда из 2014. године, тако да Устав као највиши правни акт наше земље заиста нас обавезује, када пишемо законе, да поведемо рачуна о одлукама Уставног суда и да то инкорпорирамо у законске предлоге.

У сваком случају, свака критика је добродошла. Жао ми је што нисмо имали могућност да то чујемо и раније. Видећемо да ли је могуће нешто још разрешити уколико је било неких амандмана с ваше стране.

Што се тиче партиципације, то јесте предмет, као што сам рекао јуче, а мислим и данас, других, односно изборних закона. Наравно да је легитимно и чињенично утемељено да се позовете и на билатерални споразум између Републике Србије и Републике Хрватске, али то просто није предмет овог закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре Ружићу.

Реч има народни посланик Бранимир Јовановић.

Изволите.

БРАНИМИР ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, представници Министарства, колегинице и колеге, предложене измене и допуне Закона о локалној самоуправи у овом тренутку су неопходне и сматрам да ће допринети реформи читаве ове области и унапредити ову област о којој расправљамо.

Локалну самоуправу не смемо посматрати само као један теоријски концепт. То је један практичан систем који треба да допринесе унапређењу и бољем квалитету живота у локалним срединама. Зато су важне измене и допуне Закона, које омогућавају грађанима да буду директно укључени у креирање локалних буџета који се односе на инвестиције. Они ће на тај начин имати могућност да више учествују у доношењу одлука које се њих директно тичу и моћи ће да предлажу и да искажу своје ставове који се односе на то да ли ће нешто бити изграђено у одређеном делу града, где ће се вршити одређене корекције и шта ће бити приоритети.

Све предложене промене су у складу с Европском повељом о локалној самоуправи. Она садржи одређене минимуме који се морају испунити. Један од стандарда је и укључивање грађана у јавно одлучивање на локалном нивоу, а један је и управа која је ефикасна и блиска грађанима.

Једна од измена Закона управо се односи на могућност покретања грађанске иницијативе. Мислим да ће ове измене Закона допринети да буде јасније колико је потребно потписа за покретања грађанске иницијативе, то је сада 5%, тако да неће бити различитих тумачења као што је то некада био случај. На тај начин се јача улога грађана, јасно прецизирају услови и дају веће шансе за успех грађанске иницијативе.

Предложене измене и допуне Закона прецизно дефинишу и број локалних функционера, односно утврђују број већника и помоћника председника општина и градоначелника. Тако ће сада број локалних функционера бити сразмеран броју становника локалне самоуправе.

Сматрам да су добри предлози који ће имати позитивне ефекте на рад одборника и довешће одборнике у бољи положај него што је то био случај до сада. Прво, то је утврђивање минималног рока, рока од 24 сата, за сазивање скупштине општине или скупштине града. На тај начин ће се спречити евентуалне злоупотребе и одборници ће добити додатно време да се квалитетније спреме за ове сазиве. Друго, према предложеним допунама општинске службе имаће обавезу да одборницима доставе све неопходне информације које су им потребне да унапреде свој рад. На тај начин ће они имати боље услове за функционисање.

Када говоримо о локалној самоуправи и њеним надлежностима, увек помислимо и на децентрализацију, која се увек доводи у везу са демократијом, а децентрализација заправо јесте преношење надлежности са централних органа власти на ниже органе власти. Можда већ сада треба да размишљамо о промени структуре надлежности када говоримо о нивоу управних округа и нивоу општина, односно о њиховом односу. Утисак је да сада управни окрузи у Србији немају реалну снагу и да не могу да утичу на руковођење локалним заједницама.

Можда би у будућности требало да тежимо једноступеном систему локалне самоуправе или евентуално двоступеном систему, у коме би биле прерасподељене надлежности када говоримо о управним окрузима или општинама. Навешћу један пример из Енглеске. То је добар пример, рецимо, где је двоступени систем локалне власти и где су области стратешког планирања, социјалних услуга, образовања, ватрогасне службе у надлежности вишег нивоа локалне самоуправе односно локалне власти, а мање стратешка питања су у надлежности нижег нивоа локалне власти.

Локална самоуправа је најближа грађанима и она најбоље осећа њихове потребе и њихове проблеме. Зато она у развијеним европским државама заузима веома важно место у друштвенополитичком оквиру. На пример, у Шведској, где је двоступена локална власт, која подразумева округе и општине, постоји јак систем локалне самоуправе, а значај и јачина тог система локалне самоуправе огледа се у томе да од укупног броја запослених у јавном сектору Шведске чак 80% ради у локалној самоуправи.

Рећи ћу нешто и о предложеним изменама и допунама Закона о матичним књигама. Очекујем да ће увођењем регистра матичних књига бити решени проблеми са којима су се грађани свакодневно суочавали, не само годинама него деценијама уназад, јер су имали проблеме када треба да прибаве извод из матичне књиге рођених а не живе у месту где су рођени или су у неком другом крају земље. А да не говорим о проблемима које су имали расељени са Косова и Метохије, који су изводе из матичних

књига рођених могли да се добију само у неколико градова Србије. Сматрам да ће сада то бити решено.

На крају да кажем да ће посланици Социјалдемократске партије Србије, поред предложених измена и допуна закона, гласати за предлог за избор гувернера Народне банке Србије, за Јоргованку Табаковић. Сматрам да је резултати из претходног периода препоручују за ту функцију. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јовановићу.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Требало је да у ову папазјанију од дневног реда уврстите и предлог закона о ратификацији Споразума о заштити слепих мишева, па да буде комплетан угођај.

Хтели сте ваљда, стављајући на дневни ред предлог за реизбор гувернера тек на 11. тачку, да скренете пажњу народним посланицима да се баве овом шминком од предлога закона које овде заступа министар Ружић, јер овде суштинских промена нема, али о томе ћемо када будемо расправљали о амандманима.

Данас нам је тема, односно у начелној расправи тема нам је предлог за поновни избор Јоргованке Табаковић за гувернера Народне банке. Чули смо о њеном моралном лику и делу довољно, не треба понављати, али је очигледан закључак да је Јоргованка склона корупционашким пословима и зато се може закључити да је то разлог због чега она заправо своју функцију обавља у интересу страних комерцијалних банака, а не у интересу грађана Србије.

Подсећамо да је Верољуб Дугалић, који је секретар тог, не знам, Удружења банака, јавно у медијима рекао, директно у камеру, да банкарима у појединим банкама у Србији не пада на памет да поштују одлуке судова у Србији које су донете на захтев, односно по тужбама грађана који су тужили банке зато што су им незаконито обрачунавали обраду и праћење кредита. Наравно, Народна банка, Јоргованка Табаковић није ни бекнула на ту тему, што је заиста невероватно, да Народна банка не реагује када неко ко представља комерцијалне банке изјави нешто што је грубо кршење и гажење Устава Републике Србије.

Замислите која је зарада тих банака од ових провизија, односно од провизија за обраду кредита. Године 2016, рецимо, на то име банке су у Србији зарадиле 36 милијарди динара. Колико је то стварно, говори чињеница да су у истом периоду на име камата банке зарадиле 124 милијарде. Дакле, ово је просто невероватно. То се ваљда дешава само у држави Србији захваљујући пре свега гувернеру Народне банке, досадашњем, а како ствари стоје можда и будућем.

Управо због њеног несавесног рада, неодговорности и незнања, ми данас имамо у медијима вест да банке продају, рецимо, на Врачару стан за 13.000 евра. То је оно о чему је требало да се говори пре неки дан кад је била овде, кад се само хвалила како је најлепша и најпаметнија, а ниједну реч није рекла из области за коју је задужена.

Није рекла, рецимо, да је стање финансија у држави Србији у билансима банака, којима руководи Јоргованка Табаковић, на крају 2007. године 4,7 милијарди финансијских средстава расположивих за продају, а банка нема коме да их пласира зато што је привредно неспособна, зато што даје задуживања и зато што су се грађани опекали у узимању кредита и данас кредите узимају само они који баш, баш морају. А да не говорим о задужењима када су у питању платне картице, дозвољени минус итд. Овај износ на крају 2013. године био је 2,4 милијарде, а на крају 2014. године нешто више од три милијарде евра.

О коликим средствима се ту ради најбоље показује податак да је укупан акцијски капитал 29 банака на крају 2017. године – наравно, банака у којима су странци власници више од 88% – 3,4 милијарде евра, а укупан капитал са резервама и нераспоређеном добити 5,6 милијарди евра, што значи да је 83% укупног сопственог капитала свих банака замрзнуто у средствима која немају коме да се пласирају. Нама се овде причају потпуно другачије приче, у Србији цвета цвеће. Једино не знам како то народ који живи у Србији не примећује.

Гувернер Народне банке има рок до 30. јуна да објави годишњи извештај о пословању Народне банке за 2017. годину и било би у најмању руку коректно да сте ову расправу одложили до тог рока, па да видимо, да поразговарамо о том годишњем извештају. Али пошто нема тога, ево из извештаја за 2016. годину: Народна банка је имала сопствени капитал од 3,1 милијарду евра, а укупне обавезе 8,3 милијарде евра. Дакле, у њеним изворима, изворима Народне банке, средства капитала представљају само 27,5%.

Зашто је то тако? Зато што је Србија презадужена и зато што је постала финансијер најразвијенијих земаља и купац њихових хартија од вредности. То је та политика коју овде представљате као најуспешнију а Јоргованку као најуспешнијег гувернера на свету и ближој околини.

Зашто, рецимо, Народна банка никада није урадила неки корак ка томе да се кредитирају пољопривредници у Србији, сељаци? Зашто то раде друге банке у свету? Знате, ви за све што нећете да радите овде кажете да тамо нека Европска унија, тамо неки чиновници вам то не дају. Не дају вама, а у својим државама, наравно, раде оно што је у интересу њихових грађана.

Знате сви добро да је још у време ДОС-а потпуно уништена пољопривредна производња, мислим на прехрамбену производњу, и да је ово што је остало примарна производња, од које тешко може да се живи, од производње пшенице, малина, где сваке године малинари морају да се крве да се утврди која је цена итд. Зато је гувернер требало да уради нешто, рецимо, као што је недавно било у Француској, да не забрањује банкама да дају кредите, да слободно пласирају своја средства, али да она банка која да пољопривреди кредит добије одређена средства од Народне банке. Наравно, то би се надоместило тамо где се дају кредити за неке непрофитабилне послове па би онда банка опет била на добитку.

Постоји једно мало питање, ситно. У годишњем билансу НБС за 2016. годину стоји податак да је у Народној банци 82,5 милијарде динара или 668.000.000 вредности у злату. Питање на које би било лепо да нам одговори Јоргованка Табаковић, али неће – да ли се ових петнаест тона злата налази у Народној банци или у Базелу? Кажу, у Базелу. Такође питање – да ли се годишње пописује и да ли је за то заложен неки кредит?

Озбиљна питања, на која очигледно нико не жели да одговори зато што сте ви зацртали, Јоргованка ће и у наредном мандату бити гувернер. А то што је повезана с низом корупционашких афера, што ради за банке а не за грађане, што се еномрно обогатила, много више од онога што јој је регуларна плата, која је иначе више од невероватних пола милиона динара...

Али да подсетимо да је потпредседник ЕБРД-а Ален Пију недавно изјавио да је ЕБРД са Владом Србије отпочео преговоре о приватизацији „Комерцијалне банке“. Наравно, говори се и о продаји „Дунав осигурања“, тако да ћемо остати и без тог тржишта, али када је у питању „Комерцијална банка“, питамо ми – да ли је тачно да је некадашњи министар финансија Лазар Крстић преко ИПЦ Лондон обезбедио да његових 25% власништва у акцијама „Комерцијалне банке“ у случају продаје вреди дванаест пута више?

Пошто се очигледно ради о разним сумњивим пословима и пошто једног дана мора да се за неке ствари иде у затвор, питамо Владу Републике Србије – да ли су сменили Меху Омеровића, који би такође требало да иде у затвор зато што је лопов, зато што је крао на аеродрому у Франкфурту, са места председника, замислите, Комисије за контролу издржавања казни затвора? Иронија судбине. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реплика, народни посланик Александра Томић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем, председавајући.

Много тога смо чули, а докази за тако нешто не постоје. Најлакше је залепити одређене етикете људима који раде, али чињенице кажу да смо 2012. године имали 128 кредитних линија са каматама од 8,3%, комерцијалних, задужених од стране буџета Републике Србије, које су ишле преко НБС, тако да се онај јавни дуг о коме стално причамо, који је био 15 милијарди, у ствари односио на одређене кредитне линије које су се негде чувале „испод радара“, како би то рекли економисти, кроз те извештаје НБС.

Треба бити реалан и рећи да се гувернер НБС од 2012. године до данас носила са проблемима који се односе на кредите Републике Србије, не само кредите који су били сакривани, оних који су владали до 2012. године. Они који данас желе да нападну лично гувернерку о неким измишљеним аферама у ствари желе да покрију све оне који су владали до 2012. године и да кажу да је то била исправна политика. А видели смо и како су грађани то оценили када су се на изборима определили за СНС. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реплика, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Колегиница очигледно није слушала. Да јесте, свакако би приметила да сам поменула оно што се дешавало до 2012. године када сам поменула госпођу Јоргованку Табаковић, да је требало да обезбеди од комерцијалних банака кредите за пољопривреднике управо зато што су ови пре њих потпуно уништили комплетну производњу, прехранбену индустрију, и не само прехранбену, него целокупну.

Никада ми нисмо аболирали „досманлије“, напротив, увек јавно кажемо да су они били најгори, да сте ви јако лоши, али су они за нијансу гори од вас.

Што се тиче тога са чим се Јоргованка Табаковић носила од 2012. године, носила се са великим проблемима које је она изнела у јавност, а то је да толико ради да нема када да потроши пола милиона динара које месечно добија.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Томић, желите реплику?

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Прошле недеље смо имали прилике да чујемо о резултатима НБС и сва питања која су била директно упућена односила су се заиста на рад НБС и оно с чиме се гувернер носила као озбиљна и одговорна особа.

Све увреде личне природе једноставно не треба да буду предмет ове расправе, нити ћемо уопште дозволити да на тај начин разговарамо о

результатима НБС и Владе Републике Србије и уопште о буџету Републике Србије. Јер ако хоћете да будете искрени, кредити су се односили на плате и пензије које је исплаћивала дотадашња власт до 2012. године. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, омогућићу вам реплику, али вас молим да након тога ипак наставимо по дневном реду.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Наравно, немам ништа против да наставимо, али прошле недеље се чуло, а и сада, када се помене плата гувернера НБС, да ми некога дирамо, вређамо приватно. Извините, плата гувернера Народне банке није приватна ствар. Чињеница је да је плата Јоргованке Табаковић, тренутног гувернера, око 551.000, него лепше звучи – више од пола милиона динара. Грађани то треба да знају. То треба да зна милион људи у Србији који раде за гарантовани лични доходак, за гарантовану плату која је 210 евра. Треба да знају људи да је њена плата већа од двадесет плата било којег грађанина од тих милион који раде за тај минималац.

Грађани треба да знају да је плата Јоргованке Табаковић већа него заједно плата председника државе, председника Владе, једног министра, једног народног посланика. Још 150.000 више од тога је њена плата. Извините, то није приватна ствар, то је врло јавна ствар и то је нешто што народ треба да зна.

Ви сте то изабрали, ви ћете је поново бирати. Одговорност је ваша. Хвалите се ви колико год хоћете, и за кога су грађани гласали итд., хвалићете се и за кога ће гласати, али ваша је одговорност. И није приватна ствар, већ је врло јавна ствар и ствар, пре свега, скупштинске већине која ће гласати за Јоргованку Табаковић.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колегинице Томић, омогућићу и вама реплику, али вас молим да...

(Вјерица Радета: Чиме сам ја изазвала реплику?)

Надам се да колегиница Томић неће изазвати даљу реплику.

Саслушаћемо и колегиницу па ћемо онда.

Изволите, колегинице Томић.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Цела расправа се свела на суштину о плати гувернера НБС. Она је била иста као и до 2012. године и дефинисана је законима и правилницима. Уколико желимо нешто да мењамо у том погледу, Скупштина је та, на крају крајева, која ће то променити.

Знате шта, по законима тако постоји право посланика који је у пензији да уједно има и посланичку плату. Па када ставите на вагу и измерите колика је одговорност гувернера Народне банке и када ставите могућности пензионера који примају и пензију и плату народних посланика, онда, једноставно, увек ће претећи тамо где је већа

одговорност. Да ли је то Јоргованка или било ко други, нормално је да у свакој држави плата гувернера народне банке буде дефинисана прописима и увек изнад ранга народних посланика.

Што се тиче плата премијера и председника, наравно да оне нису уопште у складу са номенклатуром свих примања и да о томе треба да разговарамо овде, и то треба да мењамо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Изволите, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Очекивала сам, колега Милићевићу, да ћете да прекинете колегиницу када је говорила о одговорности гувернера Народне банке и у том контексту, колико сам разумела, прогласила народне посланике неодговорним, јер је рекла да не може да се упоређује одговорност гувернера и одговорност народног посланика.

Да ли је могуће да неко ко је део још владајуће већине има такво мишљење о народним посланицима? Људи, овде се доносе закони, овде се бира гувернер, овде се раде много важне ствари. Како их ко ради, то нека неко други оцењује, и оцењиваће у сваком случају.

Управо плата Јоргованке Табаковић, за коју колегиница каже да је нама основ свих наших дискусија, и те како јесте, јер, знате, да би била популарна, да би је сви дочекали, да би сви заборавили да се замрзла па да ће некада да се одмрзне, Јоргованка Табаковић рекла је да је Шошкићева плата много висока, да ће она своју плату драстично да смањи, да ће од тога што остане давати део у хуманитарне сврхе. Дакле, тада је обманула јавност, и то мора бити основ за сваку расправу. Жао ми је што то не воле да чују колеге, можда су неки хтели такође да буду гувернери. Сећам се ја и неких расправа још док је Јоргованка била члан СРС, али, ето, запало Јоргованку, па са том функцијом запала јој и та плата од више од пола милиона динара.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народна посланица Љибушка Лакатош.

Изволите.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, Република Србија се определила за стратешко унапређење институционалног и законодавног оквира у области људских и мањинских права отварањем преговарачког Поглавља 23. У прилог томе говоре и закони који су данас на дневном реду, а то су закон о изменама и допунама Закона о заштити права националних мањина и закон о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина.

Желела бих да похвалим рад Министарства и да кажем да је, пре него што ће предложени закони ући у пленум, одржано доста јавних трибина, округлих столова, што је јако позитивно, а директни учесници на

тим трибинама били су управо представници националних мањина и националних савета. На некима од тих трибина учествовала сам и сама. Такође је јако позитивно да је Министарство прихватило многе предлоге и сугестије представника националних савета националних мањина.

Убеђена сам да ће велика већина мојих колега посланика позитивно оценити ове предложене законе. Вероватно ће бити и неких који ће ове законе критиковати, али, знате, тешко је сашити одело које ће одговарати свима.

Мислим да су у овим предложеним законима сагледане све предности и да ће они одговарати и мањинским заједницама које су вишебројне и броје преко 200.000 припадника националне мањине и, исто тако, националним мањинама које имају мањи број, петнаест-шеснаест или још мање, а живе на територији наше државе Србије.

У свом кратком излагању хтела бих да укажем на потребе доношења ових закона, јер тиме гарантујемо сва права припадника националних мањина као равноправних грађана Републике Србије.

Република Србија је мултинационална заједница где поред већинског српског становништва, које чини 83% становника, живи и двадесет једна етничка заједница која броји преко 2.000 припадника. Припадници мањинских заједница најзаступљенији су у Војводини, ту су Мађари, Словаци, Буњевци и Русини, док у јужној и источној Србији живе највише Роми, а Бошњаци у Шумадији и западној Србији. На основу резултата пописа становништва из 2011. године, најбројнији су припадници мађарске мањинске заједнице, затим ромске, Бошњаци, Хрвати, Словаци, Власи, Румуни, Муслимани, Бугари, Буњевци, Русини, Македонци и, такође, припадници мањинских заједница које броје мање од 2.000 становника, а то су Ашкалије, Цинцари и Чеси.

Уставом Републике Србије и низом других закона уређен је начин остваривања Уставом гарантованих права и слобода припадника националних мањина. Поред права која су Уставом загарантована свим грађанима припадницима мањинских заједница, гарантују се и додатна индивидуална и колективна права – индивидуална права која се остварују појединачно, а колективна права која се остварују у заједници са другима, преко својих представника у националним саветима националних мањина.

Кроз колективна права припадници националних мањина непосредно или преко својих представника учествују у одлучивању о појединим питањима која се односе на мањинску културу, образовање на језику мањине, информисање и службену употребу језика и писма, у складу са законом.

Како би остварили право на самоуправу у култури, образовању и информисању и службеној употреби језика и писма, припадницима

националних мањина дата је могућност да изаберу своје националне савете. То право конституисања националних савета за сада су искористили припадници 21 националне мањине.

У Србији је припадницима националних мањина, као и свим грађанима, загарантована равноправност пред законом, као и једнака законска заштита. Припадници националних мањина под истим условима као и остали грађани Србије имају могућност и право да учествују у управљању јавним пословима и да ступају на јавне функције.

Сама сам припадница словачке националне мањине, која је просторе Војводине населила још 1770. године. Наша држава, једна једина, јесте Србија, коју неизмерно ценимо и поштујемо. Захваљујући законима и правима која произилазе из Устава наше државе, опстали смо на овим просторима већ два и по века, негујући своју културу, традицију и језик. Поносни смо на своје порекло, наравно, не заборављамо ни Републику Словачку, одакле су дошли наши преци, Републику Словачку са којом наша држава има изузетне односе, јер нас везује дугогодишња историја, пријатељски односи, што смо имали прилике да чујемо и у обраћању председника Народне скупштине Словачке Андреја Данка, али ми са поносом кажемо да живимо у Србији, чији смо лојални грађани.

Србија може бити пример свим земљама у региону како се поштују права припадника националних мањина. Закон о заштити права и слобода националних мањина усвојен је у Савезној скупштини СРЈ још 2002. године. Од тада су уследиле значајне уставне промене, тако да је неопходно изменити и ускладити низ решења садржаних у одредбама Закона о заштити права и слобода националних мањина с одредбама Устава Републике Србије, као и са одговарајућим решењима садржаним у системским законима.

Потребе унапређења положаја националних мањина у Републици Србији и даљи развој политике у области заштите националних мањина једноставно изискују допуне постојећег закона како би се створио правни основ за законско уређивање мера за унапређење равноправности у циљу заступљености припадника националних мањина у јавном сектору, као и за остваривање права за упис података о националној припадности у службене евиденције, затим, како би се прецизније уредила службена употреба језика и писма националних мањина и права на избор и употребу националних симбола.

Такође, измене се односе и на увођење казних одредаба како би се обезбедило доследно поштовање и примена законских одредаба.

Овим законом се не смањује достигнути ниво мањинских права која су загарантована Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима. Законом се омогућава

заштита стечених права, службена употреба језика и писма. Примера ради, ако у локалној заједници проценат припадника националне мањине од укупног броја становника достиже 15% према последњим резултатима пописа становништва, јединица локалне самоуправе уводи језик националне мањине у службену употребу. Као пример могу да наведем и Стару Пазову где словачки језик јесте у равноправној употреби, затим Бачки Петровац, Ковачицу, Нови Сад где су чак четири језика у равноправној употреби.

Закон обезбеђује право на неговање културе и традиције, школовање на матерњем језику, формирање националних савета ради остваривања Уставом зајемчених права на самоуправу у култури, образовању, информисању и службеној употреби језика и писма.

Национални савети су организације којима се законом поверавају одређена јавна овлашћења да учествују у одлучивању или да самостално одлучују о појединим питањима из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма, у циљу остваривања колективних права националне мањине на самоуправу у већ поменутих областима.

С обзиром на то да је постојећим законом утврђена обавеза спровођења редовних избора за чланове националних савета, који треба да се одрже у 2018. години, неопходно је да се овај закон донесе по хитном поступку како би се омогућило спровођење избора и конституисање националних савета.

Изгласавањем ових предложених закона припадници националних мањина ће и даље бити у могућности да негују своју традицију, културу и језик, а на тај начин да употпуне слику Србије као мултинационалне заједнице.

У дану за гласање посланици Српске напредне странке подржаће све предложене законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Горан Богдановић.

Није присутан.

Најпре, поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе акта из дневног реда ове седнице.

Реч има народни посланик Владо Бабић.

Изволите.

ВЛАДО БАБИЋ: Хвала, председавајући.

Цењени господине министре са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, данас је на реду закон о

изменама и допунама Закона о заштити права националних мањина и закон о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина.

Рекао бих прво да АП Војводина обухвата 27,9% територије Србије, административно је подељена на 45 општина и седам управних округа. Највиши правни акт Аутономне Покрајине је Статут, изнад којег је, нормално, Устав Републике Србије. Највише законодавно тело је Скупштина са 120 посланика. Аутономна Покрајина Војводина је чланица Савета европских регија при Парламенту ЕУ.

У Војводини живи, поред Срба, и 25 националних или етничких заједница, које чине око 35% војвођанског становништва. Према последњем попису, највише је Срба – 65%, следе Мађари са 14,28%, Словаци – 2,79, Хрвати – 2,78, Црногорци – 1,75. На нашу велику радост, ми Буњевци прелазимо 1%.

У Војводини је у службеној употреби шест језика, уз употребу њихових писама, и то: српско ћирилично писмо, са могућношћу употребе латиничног писма, затим мађарска, словачка, хрватска и румунска латиница и русинска ћирилица.

Војводина се 25. новембра 1918. године на Великој уставотворној скупштини у Новом Саду ујединила са Србијом. На Скупштини је било 757 делегата, од којих су била 84 Буњевца, од којих је било и шест жена. Ове године одржаће се прослава стогодишњице присаједињења Војводине Србији, а покровитељ манифестације је наш председник Александар Вучић. Буњевцима је матична и домицилна домовина само ова наша Србија, јер ми друге земље немамо.

Осим Војводине, националне мањине живе на целој територији Републике Србије, тако да је она у етничком смислу мултинационална заједница. Пописом из 2011. године показало се да у Србији има 21 етничка заједница чија је бројност преко 2.000 припадника.

Република Србија је својим Уставом и низом закона уредила начин остваривања уставно загарантованих права и слобода припадника националних мањина. Наиме, поред права која су зајемчена свим грађанима, Уставом се националним мањинама јемче и додатна индивидуална или колективна права. Индивидуална права се остварују појединачно, а колективна у заједници са другим, у складу с Уставом, законом и међународним уговорима.

Путем колективних права припадници националних мањина, непосредно или преко својих представника, учествују у одлучивању или сами одлучују о појединим питањима везаним за своју културу, образовање, обавештавање и службену употребу језика и писма, у складу са законом.

Користећи то своје право, припадници двадесет једне националне мањине конституисали су своје националне савете, то су пре свега Буњевци, Бугари, Бошњаци, Мађари, Роми, Русини, Словаци, Чеси итд. На тај начин национални савети су укључени у процес сарадње са надлежним државним органима.

Припадницима националних мањина јемче се равноправност пред законом и једнака законска заштита. Сходно томе, забрањена је било каква дискриминација због припадности некој од националних мањина. Они имају исто право као и остали грађани Републике Србије да учествују у управљању јавним функцијама, као и да ступају на јавне функције. Исто тако, забрањује се свака дискриминација, било посредна или непосредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или неког другог уверења, имовинског стања, културе, језика, као и психичког или физичког инвалидитета.

У сваком случају, јемчи се слобода мисли, уверења и вероисповести. Такође је забрањено и кажњиво изазивање и подстицање расне, националне, верске мржње и нетрпељивости. Забрањена је насилна асимилација припадника националне мањине, као и вештачки проузроковано мењање националног састава становништва на подручјима где припадници неке националне мањине живе већ дуго и где их има у великом броју.

У области образовања, културе и информисања Србија подстиче дух толеранције и међукултурног дијалога, уз предузимање врло ефикасних мера за унапређење међусобног поштовања, разумевања и сарадње између свих грађана који живе на њеној територији, без обзира на етнички, културни, језички или верски идентитет.

Све ове чињенице укључене су у закон о изменама и допунама Закона о заштити права и слобода националних мањина, садржане у члану 14, чл. 75–81. и члану 97. став 2. Устава Републике Србије, којим се јемчи националним мањинама остваривање потпуне равноправности и очување њиховог идентитета.

Што се тиче уџбеника који су писани писмом и језиком националне мањине, треба рећи да су то углавном нискотиражни уџбеници где су трошкови производње, односно штампања, као и зависни трошкови већи од малопродајне цене истих. Такав уџбеник се издаје само у случају када се на језику и писму националне мањине изводи образовно-васпитни рад. План уџбеника на језику и писму националне мањине, као и уџбеника за предмете од општег интереса за националну мањину, на предлог Завода и националног савета националне мањине, а након добијања мишљења од Националног просветног савета, на крају ипак доноси министар.

Да би националне мањине уопште биле у прилици да задрже и затраже могућност да се на њиховом језику и писму изда уџбеник, морају претходно да изврше стандардизацију свог језика. Тако је буњевачка национална мањина након усвајања, односно завршетка рада на стандардизацији буњевачког језика доспела до позиције да се већ пишу и штампају уџбеници за ученике основних школа који изучавају предмет Буњевачки говор с елементима националне културе.

За нас Буњевце стандард је нешто што смо прописали кроз речник, правописни и граматички приручник, на који и на какав начин пишемо ми Буњевци данас у 21. веку у нашим медијима, књигама и белетристици; у суштини, на који начин се ми Буњевци и обраћамо садашњој власти и државним органима. Стандарди сами по себи представљају услове који се односе на садржину, педагошко-психолошке захтеве, дидактичку и методичку обраду, као и језичке захтеве и израду, графичку, ликовну и техничку опремљеност уџбеника.

Читавих петнаест година је било потребно да се прогласи стандард буњевачког језика. Приручник за граматiku, правопис и речник требало би да изађу из штампе до краја ове године. У овом првом издању речника не налазе се, нажалост, и речи сомборских Буњеваца. За припрему, писање и штампање овог изузетно битног документа за нас Буњевце било је потребно неколико година тешког теренског рада и истраживања, са праћењем најчешћих језичких појава, пре свега икавице, која је на подручју Сомбора и Суботице добро очувана у смислу коришћења глаголских и именских наставака као и начина коришћења падежа.

Наиме, матерњи језик је камен темељац за сваку националну мањину, па тако и нашу буњевачку, ради очувања националног идентитета једне мањине. Кроз историју, Буњевци су се национално самоидентификовали, тако да имамо наш језик, говор и препознатљив дијалект. Буњевци су на ове просторе дошли пре 330 година, писмени, а прва књига на буњевачком је штампана у Риму почетком 17. века. Ми се трудимо, пошто имамо свој матерњи језик, у томе ћемо и успети, јер желимо да дођемо на највиши лингвистички ниво, тако да ћемо ми Буњевци сами да се бринемо о нашем језику и да га стално унапређујемо.

Дуги низ година вршена је асимилација и оспоравање Буњеваца као националне мањине. Врхунац те асимилације и оспоравања догодио се 1945. године када је декретом Буњевцима забрањено да се изјашњавају као Буњевци. Укинуте су и све школе које су постојале на буњевачком језику. Надлежним службама у Покрајини поднели смо захтев за укидање овог декрета, а на овај начин своју националну заједницу желимо да ставимо у равноправан положај са другим заједницама. Сада имамо језик као врсту идентификације, што је за нас Буњевце јако битно.

Што се тиче закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина, рекао бих да су се Буњевци активно укључили у рад на изради ове измене и допуне Закона. Чак је и Удружење грађана „Буњевачко коло“ из Сомбора, као једина буњевачка институција осим Националног савета, учествовало на једном од округлих столова који је био у Клубу посланика у Београду, где је изнело своје ставове о појединим члановима везаним за измену и допуну Закона о националним саветима.

У члану 7а набраја се ко све не може бити члан националног савета. Нејасно је да ли се то све односи на странке националних мањина или су функционери ових странака изузети из тих случајева.

Такође сматрамо да није утемељено да у закону стоји одредница: „Члан националног савета не може бити члан руководећих органа политичке странке као што су председник, председништво, извршни одбор и слично“. Ове речи на крају цитата „и слично“ сигурно отварају могућност различитих манипулација.

Затим, члан националног савета не може бити функционер, постављено лице или руководилац у органу државне управе, покрајинском органу управе, односно органу јединице локалне самоуправе који у оквирима својих надлежности одлучује о питањима која се тичу рада националних савета. Ни овде није повучена јасна граница између значења и ограничења.

Ми смо предложили да оваква ограничења у члану 7а не треба да постоје, и то смо образложили следећим чињеницама. Изузимање политичких функционера, функционера и руководилаца у националним саветима јесте чак и уставна ствар гарантовања одређених права појединим лицима. То што се одређена лица професионално баве политиком не сме да искључује ове људе из рада националних савета, напротив, мислимо да је пожељно да се искусни људи у политици укључе у рад истих. То што се национални савети не баве политиком па политичари нису потребни, национални савети се не баве ни пројектовањем грађевина, ни пољопривредом, правом, здравственом заштитом, па у њима ипак седе и инжењери, и лекари, и адвокати и стручњаци различитих профила.

Напротив, ми сматрамо да је пожељно да се функционери и друштвенополитички активна лица свих профила укључе у рад националних савета. Чак сматрамо да је изузетно важно да покрајински посланици и републички посланици имају могућност бити чланови националних савета, јер би то представљало изузетно важну карику у остваривању законодавног оквира развијања општих грађанских права, а тако и права националних мањина.

Министарство локалне самоуправе је у склопу Предлога закона прихватило уочене промене, тако да је сада члан 7а постао прихватљив за све националне мањине.

Што се тиче члана 7б, ми сматрамо да у овом члану треба да буде наведено следеће: „Члан националног савета не може бити лице које је запослено у установи, предузећу и било ком правном лицу чији је оснивач национални савет, који је директни корисник средстава националног савета и који обавља било какве послове у име националног савета и за национални савет.“ Ово се односи и на чланове породица чланова националног савета, како то дефинишу чланови закона у којима се регулише сукоб интереса и иначе.

Овај вид манипулације је присутан, колико смо видели, мање-више у свим националним саветима. Наиме, сведоци смо да су чланови националног савета у исто време и упосленици у институцијама и установама чији су суоснивачи управо национални савети. Тако у последњем сазиву Буњевачког националног савета имамо ситуацију да су чланови Националног савета, па и чланови Извршног одбора, истовремено директори установа које се финансирају директно из средстава Националног савета; да су поједина правна лица чији су оснивачи чланови Националног савета постала у међувремену, одлуком Националног савета, институције од значаја за националне мањине, а њихови власници су истовремено чланови Савета, па су се тако створили услови да иста лица одлучују да сама себи опредељују средства намењена националним мањинама. Ово свакако представља класичан пример сукоба интереса, на којима би и деца схватила суштину самог смисла сукоба интереса. Читаве породице су упосленици у оваквим институцијама, па је и национална припадност по рођењу постала врло уносна професија, која временом постаје сама себи циљ, уз истовремено отуђење од националног бића и од основних, подразумевајућих циљева.

Можемо рећи да је и члан 7б у раскораку са чланом 38. јер се нацртом закона предвиђа 50% стечених средстава предвиђених за сталне трошкове и редовне делатности, а није дефинисан и ограничен број стално запослених у националним саветима. Значи, није јасно дефинисано да ли сви чланови националног савета могу да се запосле у истом или не, а ако не, колико њих може.

Што се тиче члана 10, у ставу 1. где се додаје тачка 1б) која говори о расподели средстава додељених националним саветима за рад установа, удружења и фондација у складу с њиховим програмима рада, сходно поменутој расподели, Буњевачки национални савет је заборавио да усмери део средстава намењен за те сврхе Удружењу грађана „Буњевачко коло“ из Сомбора, тако да у току 2017. године „Буњевачко коло“ није добило

ништа у расподели средстава, као ни многа друга буњевачка удружења и институције.

Национални савет буњевачке националне мањине је 2017. године, а и ранијих година за ове сврхе потрошио више од 80% средстава опредељених буџетом, па се основано може поставити питање сврхе постојања Националног савета у оваквим условима. Испада да Национални савет постоји сам због себе.

Баш због тога, на следећим изборима за националне савете, који треба да буду током јесени, не треба више дозволити да странке бившег режима поново воде већину националних савета, па тако и Буњевачки национални савет.

У дану за гласање СНС ће подржати све предложене законе. Хвала.
ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Бабићу.

Реч има народни посланик Бранислав Михајловић.

Изволите.

БРАНИСЛАВ МИХАЈЛОВИЋ: Захваљујем. Ја ћу се у свом излагању осврнути на предлог председника Србије господина Александра Вучића за избор Јоргованке Табаковић на функцију гувернера Народне банке Србије.

Да подсетим, 2013. године Саша Радуловић је био министар привреде у Влади Републике Србије. Он је предлагао измене закона и многе реформе. Да су они усвојени, ми данас сасвим извесно не бисмо бирали Јоргованку Табаковић за функцију гувернера НБС.

Пре две недеље у овој скупштини смо имали инаугурацију господина Синише Малог за министра финансија, и поред тога што је овде расправљано о много афера корупционашких које су га пратиле; ја сам сам изнео неких петнаест-шеснаест афера које су га пратиле. Три дана после његове инаугурације овде је у Скупштини разматран сет финансијских закона, од којих је пет предлагала Народна банка Србије. Усвајањем тих закона широм су се отворила врата за доминацију крупног капитала и банкарског лобија, што Србију убрзано уводи у земље јефтине радне снаге. Све више и више постајемо далека периферија Европе.

Ми смо постали земља из које се убрзано бежи. До пре годину-две из земље су одлазили најбољи међу нама, најстручнији, млади, способни стручњаци који су били тражени на кадровском тржишту Европе и даље. Међутим, у последње време сведоци смо да из земље бежи свако ко има имало шансе да нађе бољу перспективу него што је има у овој земљи. Да ли актуелна власт зна колико тренутно грађана Србије борави ван своје земље? Зна сигурно, али ми до те информације не можемо доћи.

Избор Јоргованке Табаковић на функцију гувернера Народне банке Србије свакако ће повећати незадовољство грађана и појачати тај тренд.

На такав начин, избором таквих кадрова, власт се све више отуђује од грађана и не чуде протести и незадовољство које ових дана видимо на нашим улицама. Сигурни смо да то није само због горива, него је још много других фактора који нагомилавају незадовољство грађана, међу којима је свакако и предлог оваквих кадрова који нису достојни функција на које се предлажу.

Због тога, „Доста је било“ енергично је против оваквог предлога. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Михајловићу.

Реч има народни посланик Предраг Јеленковић.

Изволите.

ПРЕДРАГ ЈЕЛЕНКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, колегинице и колеге, нешто о Предлогу закона о потврђивању Додатног протокола Европској повељи о локалној самоуправи.

Циљ усвајања Европске повеље о локалној самоуправи јесте очување и унапређење система локалне самоуправе, односно прихватање савремених решења до којих се у тој области дошло у свим развијеним демократским земљама Европе, а која се пре свега односе на саме принципе демократизације и децентрализације власти.

Оно што је важно, овај додатни протокол одражава и поштује управо различитост начина учешћа и процедура успостављених у националном, регионалном и локалном законодавству, притом обухватајући право на учешће пре свега у јавном животу на локалном нивоу, затим право на информисање од стране локалних власти, као и обавезе локалних органа власти да омогуће остваривање ових права.

Што се тиче Закона о локалној самоуправи, у члану 68. се наводи да грађани путем грађанске иницијативе предлажу скупштини јединице локалне самоуправе доношења акта којим ће се уредити одређено питање из надлежности јединице локалне самоуправе, промену статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом и статутом.

У истом члану стоји да надлежни одбор, како сте овде навели, скупштине јединице локалне самоуправе одлучује по примљеном предлогу грађана о спровођењу поступка јавне расправе. То значи да статуту јединица локалних самоуправа и градских општина, без обзира на то што то тамо не пише тако, односно није децидирано остављено... Оне могу бити у складу са статутима градова, пре свега мислим на Ниш јер долазим из Ниша, да неке градске општине нису ускладиле своје статуте онако како им је Град наложио. Ако формирање надлежног одбора постаје обавеза јединица локалне самоуправе, требало би да буде обавеза и

градских општина, што би ваљало можда напоменути у самој комуникацији са њима.

Социјалдемократска партија Србије сматра такође да треба предвидети и присуство грађана на седницама скупштина локалне самоуправе, што је кроз Кодекс добре праксе за учешће грађана у процесу доношења одлука усвојио Савет Европе још 2009. године, у смислу дефинисања општих принципа, инструмената и механизма за активно учешће заинтересоване јавности.

Ми предлажемо локалним самоуправама увођење термина тзв. одборничког сата, у којем би грађани могли да пре сваке седнице скупштине локалне самоуправе разговарају с одборницима. За тај разговор, на пример, свака одборничка група би делегирала по једног одборника, а обављао би се у сали у којој се одржавају седнице скупштине локалне самоуправе. Како би грађани или представници грађанских иницијатива могли да искористе ову могућност, потребно је да тај механизам институционализујемо кроз ново скупштинско тело које би се, на пример, звало одбор за грађанске иницијативе. Грађани и представници група грађана би одборницима образлагали своја питања у одређеном временском периоду или би их предавали у писаној форми. То би било много ефикасније неголи чекати одговоре на класична одборничка питања и иницијативе.

Такође, СДПС се залаже, поред референдумских активности, да се уведе обавеза тзв. јавне анкете преко које би органи локалне самоуправе консултовали грађане о питањима из своје надлежности, не само када су у питању буџет и неке инфраструктурне капиталне инвестиције. Јавна анкета би се спроводила једном месечно по месним канцеларијама преко унапред припремљених упитника, са тачно наведеним темама.

У дану за гласање СДПС ће подржати сет предлога закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јеленковићу.

Реч има народна посланица Маја Виденовић.

Изволите.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Хвала, господине потпредседнице.

Господине министре, даме и господо, колегинице и колеге, време ме обавезује, нажалост, с обзиром на велики број тачака које су поново спојене у обједињену расправу, да говорим у неколико минута о две кључне ствари које обједињавају оно што је суштина ове власти већ шесту годину, а то је да не постоји разлог, не постоји Устав и не постоји закон који је Српској напредној странци важнији од њиховог јединог и искључивог циља, а то је да самовољом, кршењем закона сву власт узму у своје руке.

Зашто ово кажем? Бићу врло прецизна и аргументоваћу то говорећи о два закона. Први је Закон о локалној самоуправи. Господине министре, сви закони који су дошли били су прилика да ми не говоримо само о томе, о побољшању законодавног оквира, него да говоримо о томе како грађани данас живе у нашим локалним самоуправама и која је обавеза Владе, ако хоћете и нас посланика, да амандманима на Предлог закона учинимо да њихова функција, односно њихово право... А ја вас подсећам да у члану Устава пише да је државна власт ограничена правом грађана на локалну самоуправу. Међутим, та државна власт, односно ова власт Српске напредне странке није ограничена ни Уставом ни законом, зато што тамо где престаје Устав за СНС, појављује се неки Зеља.

Ми смо данас видели од колега посланика СНС-а да њих не интересује не само тема о томе како грађани у општинама и градовима живе, већ ни тема закона о којима су сада колеге говориле, о националним мањинама, о заштити права националних мањина, о националним саветима националних мањина. Све то није важно за СНС, важно је да говоре о председнику једне од шест општина коју нису срушили до сада, важно је да Општина Параћин буде нешто последње што ће СНС, мимо воље грађана, узети и срушити.

Ми смо видели невероватне ствари, да председница Парламента Републике Србије осам пута узастопно добија реч; кршећи процедуру и ругајући се грађанима Србије, говори да је неко лопов, да је неко криминалац. Посланици СНС-а нас оптужују да смо лопови и криминалци, имплицирају да смо одговорни за нечију смрт.

Морам да вам поставим питање шта значи када се каже – шта он покушава, да државу уведе у опасност тиме што Савету Европе (информишите се елементарно) пише и упозорава на стање у локалним самоуправама у Србији? Шта то имплицира, да је човек државни непријатељ? Шта ви радите људима ових шест година? Твитови обичних грађана и грађанки које овде показујете су само потврда и доказ онога што говоримо и што радите ових шест година.

Дакле, највећи проблем за СНС, и то смо чули у данашњој расправи, јесте то што Параћин нису отели. И све ове Зеље, све ово кршење закона и Устава последица је чињенице да је то искључиво мисија.

Када говоримо о томе, само неколико секунди. Ми данас, нажалост, нисмо имали прилике да чујемо нешто... Ја позивам предлагача који је предложио да за члана одбора Агенције за борбу против корупције... Када кажем корупције, ми морамо, као одговорни народни посланици, да будемо свесни да из године у годину Србија, сваке године, по међународно признатим параметрима пада на тој лествици, друштво је угушено у корупцији.

Ви се данас, кршећи процедуру, кршећи закон, ругате и Парламенту и грађанима тиме што незаконит предлог подносите, зато што Повереник и Заштитник грађана заједнички подносе предлог за члана одбора Агенције за борбу против корупције. Тако нешто се није десило. Не постоји заједнички предлог, постоје два предлога. Уколико ви прихватите да Скупштина буде саучесник у мисији да и Агенција за борбу против корупције буде сачињена искључиво од представника Српске напредне странке, а знамо да је директор те агенције био члан СНС-а и донатор на том сајту сопствене агенције, чији је сада директор, то ће бити последња агенција и удар на владавину права и све ово што виђамо у последњих шест година. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, видим да су овде поново главна тема Саша Пауновић и његове жалбе које пише како европским институцијама тако и Амбасади САД. То је његово право. Ми се тиме, наравно, никада нисмо служили. Били смо у опозицији дуги низ година, али никада нисмо опањкавали и ружили своју државу у иностранству као што то радите ви. Али није то пракса коју сте измислили у 2018. години, ви своју државу ружите кад год нисте на власти, то је пракса од деведесетих година. Дакле, кад год Демократска странка није на власти, она напада и износи најгоре могуће неистине на рачун сопствене државе.

Ви имате један политички проблем – не разликујете државу од актуелне власти. Ви мислите да је добра само она власт у којој ви партиципирате и у којој ви учествујете, а она власт у којој ви не учествујете не ваља.

Било би добро да тај господин, кад је већ пресавио табак па се жалио европским и америчким званичницима, напише нешто и о јавним набавкама у Општини Параћин, како их он спроводи, колико је милиона евра народног новца потрошио за неке јавне набавке које су изашле три, четири, пет пута скупље него што је реална цена на тржишту, да напише колико се обогатио за време док је председник Општине Параћин. Нека каже колико је новозапослених примио у Општинску управу и у јавна предузећа за време власти Српске напредне странке, па ћете видети да Општина Параћин, и тиме завршавам, не да није дискриминисана, него је повлашћена и привилегована у односу на све општине у којима је на власти СНС.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

Изволите, колегинице Виденовић.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Драго ми је, колега Мартиновићу, што сте подвукли оно на шта ми указујемо све време, али ја не знам како да вам пажљивије и јасније кажем да СНС није држава. И када неко указује на кршење закона, на кршење Устава, на кршење људских и мањинских права, на гушење слободе медија, то није напад на државу него напад на оно како Српска напредна странка сматра да је она власт и да је она држава.

Вас подсећам, ви сте колега правник и верујем да су вам ове ствари познате, потпуно је недопустиво да тако нешто долази одавде. Ви кажете – тај човек, ви имате ту тенденцију да када год нисте на власти блатите државу. Оно што ви радите када сте на власти, нажалост, плаћају грађани Србије. А оно што одговорни политичари, у којој год странци били... Елементарно је да разликујете, апелујем на вас – Српска напредна странка није, и хвала богу, ниједна, а посебно СНС, никада неће бити држава.

Обавеза је сваког честитог грађанина да не ћути на безакоње, да не ћути на све ово што ви радите шест година. Немојте да имате било какву дилему да ћете нас у тако нечем спречити, заплашити, застрашити, да ли овде у Парламенту тиме што ће се на једног нас јавити сто вас или тиме што ћете у Параћину, и не само у Параћину, него шест година у свим градовима и општинама Србије, слати Зељу и остале Зеље и остављати пребијене главе, као нашег кандидата за председника Општине Мионица, пребијене главе, киднаповане људе, застрашене грађане. То није власт и то није држава, то је, нажалост, власт Српске напредне странке. Верујте ми, њој ће доћи крај много брже него што ви мислите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: У време вашег председника Драгана Ђиласа држава је била поистовећена са владајућом странком. Дакле, ту праксу сте ви увели. Ми смо са том праксом прекинули. Српска напредна странка није држава и СНС не врши власт непосредно, него преко слободно изабраних представника. А да вас подсетим, госпођо Виденовић, те слободно изабране представнике је кандидовала Српска напредна странка али су их изабрали грађани.

Оно са чим ви не можете да се помирите, то је да грађани неће Драгана Ђиласа, да грађани неће Демократску странку. Знате, ви сада покушавате на силу да од Демократске странке, која 1989. односно 1990. године није настала као некаква социјалдемократска странка, него као странка класичне грађанске оријентације каква је била у време Милана Грола, сада од ње покушавате вештачки да направите неку левичарску партију, а води вас човек који има пријављених 25.000.000 евра! Па какве

то везе има са социјалдемократијом? И, да је тај новац зарађен на поштен начин, па, што би рекао наш народ, боже помози, него је украден од овог народа за време док је Драган Ђилас ведрио и облачио Србијом.

Говорите о некаквом Зељи? Не знам да ли сте ви тог човека некада видели у животу или вам је то рекао Драган Ђилас да говорите на седници Народне скупштине, али оно што сам ја видео својим очима и што је видела цела Србија, то је фотографија Божидара Милића кога су пребили батинаши вашег председника Драгана Ђиласа само зато што је питао – ко вам је дозволио да блокирате путеве у Србији па да тим путевима не могу да се превозе старе особе, труднице, мала деца, на крају крајева, укључујући и патријарха СПЦ.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Мартиновићу.

Колегинице Виденовић, желите реплику?

Изволите.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Неколико ствари, не знам одакле да почнем. Ја сам стално у нади да ће нека ваша теза издржати до краја и бити конзистентна, али начин на који ви упадате сами себи је прича за себе, нећу о томе да говорим.

Ви говорите и поново доказујете да не разумете да држава и власт СНС-а није исто. Када неко ко је обавезан, кога су грађани обавезали да се за њих бори, да указује на све оно што СНС ради, а то је гажење људских права, гажење свих закона и Устава, гушење слободе медија, када указујемо на то, када разговарамо о томе, ви кажете да неко због тога благи државу. И, много опасније од тога, да је опасно по државу што неко тако нешто говори. Шта то заправо имплицира, господине Мартиновићу, да је тај ко тако нешто ради државни непријатељ? Да је његово деловање опасно по Србију? Да ли сте ви свесни последица сопствених речи? То је под један.

Под два, грађани су слободно, ако уопште тако нешто можемо да кажемо, од 2012. године на локалним изборима – за које је нажалост као и за парламентарне постала редовна ствар да буду ванредни – гласали, изабрали, конституисале су се некакве локалне самоуправе. У преко четрдесет локалних самоуправа, Врачар, Деспотовац, то су само неке од њих, Српска напредна странка је уз претње, силу, киднаповање, најгрубље могуће ствари које се малтене ни деведесетих година нису дешавале у Србији, прекројила, прекомпоновала... То су нове речи у српском језику које је установила Српска напредна странка. Никада на тај начин нисмо говорили, зато што никад на начин који се данас дешава, а то је да неки људи у црним, а верујем да ово не чујете први пут, у црним џиповима, људи интересантне физиономије, врло карактеристичне, иду из града у град и прекомпонују, застрашују, киднапују активисте и одборнике, и тако

кажете да сте дошли на власт. То је власт која ће трајати колико ће трајати, нажалост не по нас него по грађане Србије, али то је власт која ће бити смењена.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Мартиновићу, ви желите реплику, а колега Ристичевић се јавио по повреди Пословника.

Приоритет је повреда Пословника.

Изволите, колега Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, за њих је власт сласт. Важније је општине и државе уређивати, него њима владати.

Рекламирам повреду члана 107, достојанство. Неко ко је најгрубље кршио људска права, неко ко је тукао демонстранте на Тргу Републике, тукао функционере опозиционих странака, убио присталицу цокулама, тај неко прича о људским правима.

Тај неко прича о киднаповању. Па да вас подсетим, у Општини Инђија, коју су гурнули у дуг од 2.600.000.000, смењен је председник Скупштине у згради Управе водовода, без кворума, у просторијама те странке, која је била у јавном предузећу. И они причају о људским правима и киднаповању. А притом су 2015. године, чувајући власт, боље рећи сласт, киднаповали у Инђији двадесет одборника зато што им се власт љуљала. Бојан Пајтић их одвео на Летенку. Да ли је тако, господине Мартиновићу? Држали су их затворене три или четири дана, до седнице Скупштине, да се не би променила власт, зато што су веровали да су њихови одборници непоколебљиви, па су морали да их склоне, киднапују на неколико дана да би спречили да своју демократску вољу искажу на овај или онај начин. Да ли је то било киднаповање?

Затим су ангажовали питбула, који се звао Влада Јешић, који је успут на Летенки пребио заменика председника Општине Беочин само зато што је дошао да вечера у тај ресторан, где су они помислили да ће он један сам ваљда да отме тих двадесет киднапованих одборника. Ако је од њих, председавајући, много је. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника?

(Маријан Ристичевић: Не.)

Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ја ћу се заиста потрудити, будући да ми је саговорник једна дама, да не будем сувише груб у изражавању.

Госпођо Виденовић, у време ваше власти људи су пребијани на улицама.

(Радослав Милојичић: То причаш СПС-у?)

(Михаило Јокић: Хајде ћути ти тамо.)

(Радослав Милојичић: Шта је било?)

Сви они који су се противили политици ДС-а били су пребијани, на њих је бацан сузавац.

Године 2008, када је убијен, као што је рекао господин Ристичевић, полицијским цокулама Ранко Панић, на људе сте бацали бојне отрове...

(Народни посланик Радослав Милојичић добацује.)

Не смета ми, господине Милићевићу. Навикао сам на њих, већ годинама се тако понашају. То је њихова пракса, они другачије не умеју. Они имају тај префикс „демократски“ само у називу, иначе са демократијом благе везе немају.

(Радослав Милојичић: А ти у глави немаш ништа.)

У време њихове власти убијани су на улицама највиши полицијски функционери.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

Једна колегиница ме је данас подсетила када сам данас набрајао имена убијених, па у време њихове власти убијен је чак и премијер, председник Владе Републике Србије Зоран Ђинђић.

(Радослав Милојичић: Ђорђе, да ли ћеш да реагујеш на ово?)

Толико су они бринули о безбедности грађана, толико су бринули о безбедности сопствених функционера да су дозволили да се у Србији...

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

... У 21. веку деси нешто што се није десило ни у једној европској држави.

Године 2017...

(Радослав Милојичић: Време.)

Видите како су нервозни? Добили су новог газду, новог председника, и одмах се увукла нервоза у њихове редове.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Дакле, 2017. године, када је Александар Вучић добио скоро 60% гласова на изборима...

(Радослав Милојичић: Време.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, господине Мартиновићу.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Завршавам. Три месеца сте протестовали по Београду зато што сте били незадовољни резултатима избора.

(Радослав Милојичић: Време, два минута и шеснаест секунди.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: На улици нисте могли да видите ни једног јединог полицајца, а у време ваше власти људи су пребијани, људи су убијани, на људе је бацан бојни отров.

(Радослав Милојичић: Полако, Ђорђе, два минута и четрдесет секунди.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Радослав Милојичић: Повреда Пословника.)

Поштовани народни посланици, у складу са чланом 87. став 1. Пословника Народне скупштине, сада одређујем паузу.

(Радослав Милојичић: Срам те било!)

Са радом настављамо у 15 часова.

(После паузе – 15.05)

ПРЕДСЕДНИК: Настављамо са радом.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Даме и господо народни посланици, желим на почетку да нагласим да снажно подржавам све предлоге закона који су данас на дневном реду.

Када је реч о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, мислим да су у питању добра решења, која ће отклонити досадашње недостатке у примени овог закона када је реч о сазивању седница скупштина градова и општина и када је реч о вршењу одборничке функције и утврђивању броја чланова општинских, односно градских већа и утврђивању броја и положаја помоћника председника општине или градоначелника.

Мислим да су у питању измене које ће резултирати бољим функционисањем општина и градова у Србији имајући у виду да је у питању специфична област. Уосталом, сви смо сведоци да су у прошлости биле присутне велике злоупотребе и неправилности у раду већег броја општина и градова у Србији. Да не набрајам све, просто немам довољно времена за све, али довољно је само сетити се примера и резултата власти једне локалне самоуправе, једне општине у Србији. У питању је Смедеревска Паланка, коју је водио један наш колега који седи прекопута нас, а данас је дивљао углавном на седници Народне скупштине. То је сасвим довољно да нам се свима упали сигнал да је потребно да учинимо додатан напор да се тако нешто никада не понови у Србији.

Шта је био резултат његове власти у Смедеревској Паланци сви већ знају, а нарочито погубно су то осетили грађани Смедеревске Паланке –

дакле преко четири милијарде динара укупних губитака, минуса и дугова који су остали за време његовог председниковања.

Ја долазим из београдске општине Врачар. Тамо сам дванаест година континуирано био одборник у Скупштини општине Врачар и више пута сам обавештавао јавност и указивао на бројне примере неправилности и злоупотреба и пропуста у раду Градске општине Врачар док је власт вршила Демократска странка. Резултат њихове власти је био исто тако погубан као малопре када смо причали о Смедеревској Паланци. Дакле, више од 780.000.000 динара дугова, губитака и минуса у јавним предузећима чији је оснивач Општина Врачар, нестали станови, нестали локали, квадрати пословног простора итд.

Понекад би креативност општинских челника из ДС-а у налажењу начина да се заобиђе закон пошто-пото била заиста на несвакидашњем нивоу. Желим, министре, да вас упозорим на један начин како су успевали да преваре закон баш када је реч о оном делу закона који третира избор, односно постављење помоћника председника Општине Врачар.

Дакле, на Врачару су... Ја мислим да су они осмислили баш тај институт, чак мислим да су га патентирали. Они би именовали помоћника председника општине; затим би га после 15 или 20 дана, можда месец дана највише, разрешили функције. За то време он би засновао радни однос, па би, по Закону о раду, могао да има примања још три месеца иако му је истекла функција. Онда би они поставили другог помоћника, па би онда и њега разрешили после 15 дана, и тако укруг. То је довело до тога да је у једном тренутку на Врачару у оквиру Општинске управе било четрдесет помоћника председника општине. То је једна манипулација и један вид заобилажења, ако не директног кршења закона. Ја не могу да израчунам колико су на тај начин оштетили буџет и грађане Врачара.

Дакле, били су врло креативни када је требало да се заобиђе закон, када је требало да се осмисли, како они то популарно кажу, комбинација, када је требало да напуне своје џепове.

Ево, имамо и данас (и данас смо доста говорили о томе) један актуелан пример неодговорне и бахате власти у једној општини у Србији, у питању је Општина Параћин. Ја желим да искористим прилику да параћинском деспоту из Демократске странке, Саше Пауновићу, честитам својеврсно пунолетство, ових дана је откривена осамнаеста велика афера у том граду.

Шта он ради? Уместо да, у најмању руку, моментално поднесе оставку, као једини вид спасавања то мало части што је могло да му остане, он пише нека писма, тужака државу, тужака Србију, жали се коме стигне, жали се Бриселу, Стразбуру, Савету Европе, амбасадорима. Једино још очекујем у наредним данима да се Фифи пожали, ево сада ће Светско

првенство за који дан па би могао још да Фифи напише жалбу на СНС и државу Србију.

Закључак је исти: где год да је Демократска странка вршила власт, иза њих су остале бројне злоупотребе, неправилности у раду, оштећен буџет, напуњени џепови општинских функционера, а осиромашени џепови грађана Србије.

Из свих разлога које сам навео, а закључак је да ће позитивни ефекти овог закона бити бољи рад општина и градова у Србији и, што је најважније, веће учешће грађана у доношењу политика локалних самоуправа, желим да позовем све да подржимо ове предлоге закона у дану за гласање. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала лепо.

Реч има Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Пре него што пређемо на конкретну дискусију о тачкама дневног реда, желео бих да нагласим да ми из Српске радикалне странке подржавамо ову иницијативу коју је покренуло Национално веће Буњеваца да се у години јубилеја, стогодишњици присаједињења Српске Војводине матици Србији, исправи једна велика неправда према буњевачком националном корпусу. А то је да је комунистичка погубна великохрватска политика 1945. године донела одлуку о асимилацији Буњеваца у Хрвате, забрањено им је да се изјашњавају као припадници буњевачког народа.

То је формалност коју треба да усвоји већина у Покрајинској скупштини. Користим ову прилику да позовем већину у Покрајинској скупштини, којој припада и сам доктор Бабић, да исправи ту историјску неправду. То је једна форма.

Друго, хтео бих да искористим прилику да питам председника Скупштине да ли је и када ће затражити снимак везано за случај Мехе Омеровића, да видимо шта су то Немци снимали камерама и како је то Мехо Омеровић представљао, презентовао државу Србију.

Оно на шта се усредредила Српска радикална странка када су у питању ове тачке дневног реда, а што је по нама најбитније, то је Народна банка Србије. О предложеном кандидату за гувернера мање-више све се зна. Политичка каријера те личности почиње 1990. године у редовима СРС, траје све до 2000. године. Бирана је на високе страначке функције, бирана на високе функције у држави Србији, министар у Влади народног јединства и 2000. године враћа чланску карту СРС, пасивизира се, не одговара јој политика, јер очигледно у том периоду после 5. октобра није изабрана од стране општинског одбора и окружног одбора за посланика, односно није кандидована за посланика у Републичкој Скупштини. Ово вам говорим... Има ту и живих сведока који су заједно са мном

присуствовали када су на најдемократскији начин бирани кандидати за посланике. Очигледно је да је по систему колико пара, толико музике поступала и ова особа.

Међутим, свако има право на такво поступање, може да мења мишљење, може, као Јоргованка Табаковић, да дође после 2004. године да узме своју чланску карту, то је код СРС сасвим легално, обнови заосталу чланарину и настави даље да функционише у Српској радикалној странци. Ово говорим више из разлога да прикажем јавности колико је СРС као политичка организација коректно и часно поступила према сваком појединцу, па и према и овоме појединцу. Тако да нема ниједне трунке и дозе неког реваншизма или, како то кажу, неке љутње према овој личности.

Овде су се чула и објашњења да се дискусија српских радикала када је у питању ова личност може тумачити као остављени муж кога је напустила жена. Можда је једним делом то утемељено, али није до детаља објашњено да је „муж остављени“ сазнао да се жена бави политичком проституцијом. То није веома битан елемент, знате, то је... Политичка проституција је заступљена и дан-данас, а то је кад узмете мандат од неке друге политичке организације, странке, напустите ту странку и онда се представљате као власник мандата, како је то накарадно тумачено у Уставу Србије, и кажете – мене је народ бирао. Само је то „муж“ у међувремену, ако хоћете то тако да објашњавате, сазнао.

Што се тиче самог рада у претходних шест година, основни задатак у члану 3. Закона о Народној банци Србије је да Народна банка Србије води рачуна о ценовној политици, односно да одржава стабилне цене.

Ево, вас питам, драге колеге, а и јавност, да објасните како су то биле стабилне цене, како није био раст цена протеклих шест година. Сви живимо у овој Србији, мање-више имамо одређена примања. Погледајте само колико су трошкови живота у међувремену, за ових шест година, порасли. Да ли је исто као пре шест година? Да ли пензионер, да ли запослени радник или било ко ко има каква примања може да купи исту количину хлеба као пре шест година, исту количину брашна, исту количину соли? То су основне животне намирнице. Ту се гледа колико су стабилне цене, колика је инфлација и колики је стандард грађана. То су параметри, основни елементи по којима се оријентише свуда у свету, па и код нас.

Лако је то вештачки тумачити, објашњавати – биле су стабилне цене. Можете ви у статистици шта год хоћете, поготово ако у Заводу за статистику ради Ковачевић, већ препознатљив по фалсификатима. Он је чак фалсификовао изборе.

Што се тиче контроле тока новца, ми имамо сурову реалност и након шест година преко 20% капитала, готовог новца обрће се на пијацама, на бувљацима. Какав је то успех да се толика количина новца обрће тамо где је смањена контрола државе? Ваљда је суштина да се тај новац буквално уведе у регуларне токове, који ће бити под контролом. Сада се предлаже плаћање на даљину, међутим, и даље ће остати, ако не овај, онда можда и већи проценат готовог новца који ће бити у оптицају на бувљацима, на зеленим пијацама. Па каква је то политика која се води, политика која управља ценама?

Што се тиче девизних резерви, господо, десет милијарди девизних резерви, обавезна депонована средства на име гаранције од стране банака су око четири милијарде, то је четрнаест милијарди. И, штедња грађана Србије која се налази у комерцијалним банкама је девет милијарди. То је огroman капитал. Суштина, умешност, умеће НБС је да активира тај и те како значајни капитал, да га стави у функцију развоја привреде, а не да га држи у страним банкама и на име девизних резерви да се под минималном каматом убирају неки приходи. Није то суштина, није то уметност, није то нешто за хвалу. Да се дало привреди по минималној камати од 1,5%, имали бисмо развијену своју приведу за ових шест година, а ми овде истичемо оно што се у свету у сваком случају сматра као неспособност централне банке.

Ми из Српске радикалне странке ћемо гласати против овог предлога. И оно што је веома битно...

(Председник: Хвала. Време сте прекорачили у великој мери захваљујући мојој толеранцији. Изволите.)

Ево, завршавам. Хвала вам пуно.

Када су у питању активности самог гувернера, гувернер је био за то да се изврши докапитализација Развојне банке Војводине, што је био крај Развојне банке Војводине.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Александра Томић.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем.

Због јавности треба рећи, пре свега, да цена хлеба и млека није промењена у протеклих шест година, да се цене на мало практично формирају на основу потрошачке корпе, да оно што је требало вратити 2012. године јесу велики дугови који су остали на билансима банака, који су управо били задужени на основу задужења буџета Републике Србије, који нису приказани ни кроз јавни дуг, а одједном су се појавили онога тренутка када је требало да Република Србија отвори аранжман са ММФ-ом, јер су ММФ и све финансијске институције тражили истину, а та је истина управо говорила колико смо презадужени и задужени.

Кад причамо о стандарду, онда треба да се огледамо на основу просечног личног дохотка, који је данас близу петсто евра захваљујући томе што смо имали економске реформе, фискалну консолидацију и отварање многих радних места и преко осамдесет фабрика. Е, то је заслуга ове владе.

Наравно, Народна банка Србије, да није имала координацију са Министарством финансија, Владом Републике Србије, не би могла практично да изведе оно што је извела, а то је да сачува резерве НБС. Јер да је дала сав свој капитал у привреду, отишао би на трошкове кредита, који су једноставно појели своју супстанцу, појели будућност наше деце. То не би урадио ниједан гувернер народне банке, па ни Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

(Милорад Мирчић: Да ли може реплика?)

Није вас поменула. Дала је своје мишљење, одговорила...

(Милорад Мирчић: Погрешно је протумачила.)

Није, није. Све је одлично протумачила.

То ћемо по амандманима.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајућа.

Даме и господо, другарице и другови, Посланичка група Покрета социјалиста, Народне сељачке странке и Уједињене сељачке странке ће гласати за предлог за гувернера, госпођу Јоргованку Табаковић.

Нећу трошити својим колегама време да образлажем све оно што сматрам као разлог за овакву одлуку ове посланичке групе да подржи продужетак и наставак њеног успешног рада. Истаћи ћу само следећу чињеницу, а то је да је 7. августа 2012. године средњи курс евра био 118,23 динара, а данас, 13. јуна 2018. године, курс је 118,22 динара. Мислим да то више него јасно и довољно говори о монетарној политици коју су водили госпођа Јоргованка Табаковић и НБС. Из тог разлога ми сматрамо да треба пружити шансу да још боље раде у корист грађана Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

Није ту.

Реч има народни посланик Дарко Лакетић.

Изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем се.

Поштована председнице, уважене колеге народни посланици, ја ћу данас на овој седници говорити о једном значајном разлогу да општина Прокупље добије статус града. Разлози зашто општина Прокупље треба да добије статус града су економски, демографски, географски и историјски.

Наиме, добијање статуса града и сам статус града значи много, не само у формалном смислу већ, пре свега, у економском смислу. Градови имају посебне погодности. Велика је ствар кад пред стране али и домаће инвеститоре изађеш као представник града, а не као представник општине. Велика је ствар и за локални трансфер када само административно седиште управног округа добије статус града, а не задржи онај статус који је имало, статус општине.

Зашто је ово значајно? Рећи ћу да из пограничних области и тзв. пасивних крајева постоји значајан одлив становништва. Управо тај одлив становништва – по правилу, то су младе особе, високообразоване, одлазе ка већим градовима, неки одлазе ка иностранству – јесте нешто што у перспективи представља један безбедносни проблем, али и омета, свакако, равномерни регионални развој. Управо унапређење статуса ових локалних самоуправа које представљају административна седишта управних округа представља један, рекао бих, врло значајан вид борбе у спречавању ових цивилизацијских токова, природних миграција или како већ то можемо назвати.

Прокупље је највећа општина Топличког округа и представља административно седиште овог округа. Има врло дугу административну линију са Косовом и Метохијом и управо из тих разлога има велики значај у безбедносном смислу. Општина Прокупље се простире на површини од 759 километара квадратних и општину чини укупно 107 насељених места.

Оно што је врло значајно јесте управо геостратешки, геополитички значај овог региона. Наиме, Топлички округ представља територију где се налази најкраћи пут тзв. средњобалканске трансверзале која спаја Црно море са Јадранским морем, где се преко Топличког округа и Прокупља, наравно и преко Косова и Метохије, долази до Јадранског мора.

Оно што сам данас чуо од појединих посланика, а то је да у Топличком округу нема напретка, развоја, да ствари стоје, апсолутно није тачно. Ово могу тврдити под моралном и материјалном одговорношћу. Дакле, ствари се интензивно крећу, а рећи ћу вам и на који начин. Рећи ћу вам какви пројекти су тренутно актуелни, шта се реализује, шта је у плану да се реализује, а шта је већ реализовано.

Оно што је најзначајније за сам Топлички округ и Прокупље као седиште округа, на сутрашњој седници Скупштине општине Прокупље донеће се одлука којом ће се одређени простор, површина која се налази у близини фабрике „Хисар“ превести у власништво Скупштине општине Прокупље. Тај простор је, наиме, предвиђен за изградњу индустријске зоне. Пројекат је вредан 400.000.000 динара и договор је да се реализује у неколико фаза у наредних неколико година. Реч је о простору од 16,5

хектара на коме би место за свој рад нашло много домаћих и иностраних фирми.

Пројекат пребацивања Опште болнице, која је окружног типа, у нови дом здравља вредан је преко две милијарде динара. Тренутно траје јавни позив за израду пројекта.

Затим, изградња спомен-парка Гвозденом топличком пуку, вредност пројекта је 29.000.000. Он се отвара октобра и мислим да ће то бити један од најлепших спомен-паркова у нашој земљи, и то за оне људе који су жртвовали, дали свој живот за нашу слободу.

Оно што бих поменуо јесте интензиван рад на довођењу инвеститора. Поменућу отварање фабрике „Бизлинк“ које се догодило пре отприлике два месеца, где тренутно ради четиристо људи, а до краја године ће радити осамсто људи. Фабрика „Леони“ запошљава око две и по хиљаде људи. Такође, има много малих и средњих предузећа, споменућу неколико: „Гама“, „Чип“, „Егзит“ итд.

Оно што је значајно, а значајно је не само за овај наш аудиторијум, за народне посланике, већ и за јавност, јесте да је у Прокупљу смањена незапосленост; тренутно је на бироу 6.000 лица а та цифра је била много, много већа пре неколико година.

Оно што бих такође нагласио, а што се тиче историјских чињеница, јесте да општину Прокупље карактерише богато историјско наслеђе. Наиме, у археолошком налазишту Плочник пронађени су предмети који одговарају неолитској култури. Такође, трагови најстаријег насеља на подручју града потичу из предримског доба и откривени су у подножју брда Хисар. Претпоставка је да се на врху брда налазио велики римски логор; предност у одбрани тог брда, тог утврђења јесте чувено кретање реке Топлице око брда Хисар где река у дужини од два километра иде узводно и прави тзв. епигенију.

Оно што је врло значајно за Прокупље јесте да се у подножју Хисара налази чувена Црква Светог Прокопија у којој се налазе мошти Светог Прокопија по којем је град добио име. Такође, поред те цркве налази се и чувена Латинска црква или Југ Богданова црква из 14. века. На 27 километара северозападно од Прокупља налази се стари и чувени Манастир Ајдановац.

Оно што је врло значајно за сам град јесте да од туристичких потенцијала поседује фантастично природно богатство, богатство у шумама, у обрадивом пољопривредном земљишту, али је врло битно нагласити да поседујемо најмодернију, најсавременију опсерваторију, која се налази на планини Видојевици, која се налази на надморској висини од 1.155 метара. Године 2003. почела је њена изградња, она је завршена и

представља место одакле се астрометеоролошки услови заиста могу посматрати на најбољи начин у нашој земљи.

Кад сумирам све ово што сам изрекао, заиста могу рећи да Прокупље по свим овим аспектима заслужује да добије статус града. Грађани Прокупља одавно имају те аспирације и мислим да ћемо на овај начин дати Прокупљу једну значајну развојну шансу. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Следећи говорник је Дејан Николић.

Није ту.

Жика Гојковић.

ЖИКА ГОЈКОВИЋ: Поштована председнице, поштовани господине министре са сарадницима, даме и господо колеге посланици, своје време ћу искористити да говорим о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, да кажем неколико речи о томе.

Већ дуги низ година, када говоримо о реформи политичког система, наглашавамо сви, политички фактори у Србији, неопходност даље децентрализације власти и јачања економске снаге општина и градова. Општине и градови су места где грађани непосредно остварују своја права, извршавају грађанске дужности и зато је веома значајно да имамо добре законе којима се утврђују надлежности јединица локалне самоуправе и њених органа.

Нажалост, често у пракси то буде другачије. Суштина је да када сте у опозицији, пуна су вам уста децентрализације; чим се дограбите власти, то се заборави и наставља се некако процес централизације. Нажалост, тога смо се нагледали у прошлости, поготово у периоду непосредно после 2000. године када су била баш велика очекивања грађана, када није била економска криза и када су врло солидна финансијска средства из европских фондова по питању равномерног регионалног развоја долазила у Србију.

Србија једноставно не може да очекује економски развој и напредак ако се осим Београда не развијају друге области. Последица дугогодишњег централизованог вођења власти је да је Београд прогутало Србију и да је 40% БДП-а из Београда. У исто време, села нам умиру јер сви хоће, наравно, да живе у Београду. То није интерес ни Београда ни остатка Србије. За време Краљевине Србије Београд је имао 3% становника Србије, а данас 30% становника живи у Београду.

Зато, даме и господо, колеге моје, данас сам слушао расправу цео дан, сматрам да није време да се делимо, оптужујемо једни друге, поготово да увлачимо стране институције у наше неспоразуме, већ је коначно дошло време за јединство, да се саберемо и покушамо да се договоримо бар око оних кључних ствари које су нам свима важне, поготово у оним општинама из којих долазимо, јер свако прво гледа своју средину.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи који данас разматрамо садржи новине, и поменућу неке најзначајније јер заслужују да буду поменуте. Прописана је обавезна садржина статута јединица локалне самоуправе; утврђени су критеријуми за одређивање броја чланова општинских већа, као и нове надлежности општинских већа, посебно оне које се односе на координацију и надзор над радом јавних предузећа. Ово је врло значајно. Мало пре је мој колега Марковић, а мислим и неки други посланици, говорио какве су све злоупотребе биле када је у питању ухлебљивање страначких кадрова у прошлости и колико је, нажалост, новаца одлазило на такво удомљавање.

Прописана је контрола законитости рада месних заједница али и обавеза општина и градова да пружају помоћ у раду месним заједницама, што је такође важно. Предвиђено је формирање савета месних заједница, са утврђеним надлежностима, и то наравно треба похвалити.

Прописана је и обавеза редовног обавештавања одборника о свим питањима од значаја за вршење одборничке дужности, као и обавеза обавештавања јавности о припреми прописа ради организовања јавне расправе.

Ту су затим и одредбе којима се прецизирају рокови за сазивање седнице скупштине, као и одредбе о утврђивању радноправног статуса заменика, председника скупштине, помоћника председника општине, начелника општинске управе.

Новина је да ће се у поступку промене назива улица и тргова, поред националних савета, консултовати и савет за међунационалне односе, што сматрам да је изузетно важно јер и сам долазим из мултиетничке средине, и овакав начин је једноставно природан.

Дакле, несумњиво је да нова решења у овом предлогу закона могу допринети ефикаснијем и потпунијем функционисању локалне самоуправе у корист свих грађана који ту живе. Доношењем добрих закона, али и примењивих, што је јако важно, приближавамо се зацртаном циљу, а то је држава као сервис грађана, што јесте суштински смисао јавне управе и начина њеног рада.

На овај предлог закона поднео сам неколико амандмана са циљем да свака одредба у закону буде јасно написана и разумљива, али о томе када буде било прилике да говоримо о амандманима.

Лично, а и као председник Покрета обнове Краљевине Србије, као монархиста, волео бих да се после усвајања овог закона приступи променама Закона о локалним изборима. Сматрам, господине министре, да је то изузетно важно. Залажем се за то да се одборници бирају по пропорционалном и већинском систему, комбиновано. Убеђен сам да би мешовити изборни систем обезбедио равномернију заступљеност

кандидата из различитих средина. Главни недостатак примене чисто пропорционалног система јесте то да он не омогућава вредновање изборних резултата кандидата са изборне листе.

Такође смо сведоци разних злоупотреба садашњег изборног закона, које смо могли да видимо на последњим изборима за Град Београд. Само један пример, а било их је пуно, да иза носиоца листе стоји шира и ужа фамилија и да се разним спиновима то у потпуности сакрије од очију јавности. Нажалост, то је само један од примера злоупотребе. Сматрам да су неопходне измене закона да сличних злоупотреба у будућности не би било. По истом принципу, залажем се и за директан избор градоначелника, где би се лакше препознао и квалитет појединца али и јасно преузела одговорност за оно што ће тај појединац урадити.

Сматрам да бисмо после усвајања тих закона, Закона о локалној самоуправи, који данас разматрамо и Закона о локалним изборима, који би био предложен у догледно време, имали веома чврсте основе за даљу децентрализацију власти и непосредно одлучивање грађана о мерама економског развоја општина и градова и располагању средствима. Зато је задатак ове скупштине и свих нас овде да кроз законодавну активност и контролу извршне власти – подвлачим, контролу извршне власти – стварамо амбијент у коме државни органи, а посебно органи локалне самоуправе, неће бити арогантни и отуђени од народа. Сведоци смо времена када се са зебњом ишло на општинске и државне шалтере, знајући унапред, поготово су наши старији суграђани знали унапред да неће бити дочекани како треба и да ће са тешком муком доћи, или неће доћи, до онога што им по закону припада.

То су појаве које су углавном настале због погрешног кадровског распореда и незнања да се организује процес рада, што је опет део политике.

Пошто ароганцију у свакој власти у суштини ипак даје партократија, од велике је важности да се настави процес професионализације државне и локалне управе. Професионализација такође не подразумева само завршене факултете и државне школе запослених у државној и локалној управи, него стални процес додатних обука и усвајање европских начела доброг управљања. Наши закони о државним службеницима и запосленима у јединицама локалне самоуправе прописују обавезну обуку као и начин њеног спровођења, и то су веома важне одредбе у овим и другим законима које смо усвојили. Надам се да се нећемо на томе зауставити, господине министре. Захваљујем се на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Следећи говорник је Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Даме и господо народни посланици, уважени министри, своје излагање ћу упоредити са чињеничним стањем на терену у свим локалним самоуправама, како живе људи који су изабрани од стране грађана, како живе грађани у тим локалним самоуправама.

У земљама Европске уније... Прво морамо видети какво је тамо стање, знам да се министар интересује за то. Ја бих волео да у Србији половина укупних буџетских прихода припада локалним самоуправама, а половина држави, тј. Влади Републике Србије, што у Србији није чињеница. У Србији само 10,6%, поштовани министри, укупних буџетских прихода припада локалним самоуправама, заједно са АП Војводином, а 89% буџетских прихода припада Влади Републике Србије, што је лоше.

С друге стране, Србија је 2007. године ратификовала Европску повељу, која гарантује свим локалним самоуправама политичку, финансијску и административну независност. Волео бих да ми одговорите да ли сте упознати са чињеницом, као министар локалне самоуправе, да у Србији ниједна локална самоуправа нема нити финансијску нити политичку независност. Локалним самоуправама у Србији управљају криминалци, попут Бранка Маловића, криминалци попут Зеље, који је сада на привременом раду у Параћину, био је на привременом раду у Зајечару, био је на привременом раду у Мионици, где је брутално претучен и ваш кандидат за председника Општине, као и кандидат за председника Општине испред Демократске странке. То су чињенице с којима се данас грађани Србије суочавају.

Чињенице су и да је Српска напредна странка својом бахатом, корумпираном владавином за последњих шест и по година локалним самоуправама одузела педесет милијарди динара; само законом, када је садашња премијерка обављала вашу функцију, пет милијарди динара. Због чега? Зато да бисте били у обавези да дођете у Београд, да Маловићу пољубите руку, да Зељи пољубите руку и да вам они кажу – е, ми ћемо сада да вас наградио, али све тендере, све јавне набавке морате да дате криминалцима из редова СНС-а. То тако функционише у СНС-у.

(Председник: Посланиче, мало пристојности не би шкодило.)

Наравно, причам како живе грађани Србије. Волео бих да је неко ваш био на месту Милана Гавриловића из Мионице коме су нанете тешке телесне повреде само због тога што је заступао грађане Мионице...

(Председник: Хвала лепо.)

... Није имао права да се кандидује на изборима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, ово морам да кажем због грађана Србије, не због претходног говорника који је упропастио сопствену општину и довео је у дуговања каква не постоје нигде, ни у једној земљи ЕУ и ван ЕУ.

Толики страх од једног човека ја у животу нисам видео. Дакле, тај чувени Зеља о коме претходни говорник по цео дан говори, и његове колеге, зове се Зоран Милојевић, он је члан Главног и Извршног одбора СНС-а. Никога није претукао, никоме није претио, нема пријављену имовину као председник ДС-а Драган Ђилас од двадесет пет милиона евра, не вози се ни у каквим црним циповима, као ови који су блокирали путеве пре неколико дана и који су пре два дана премлатили овог несрећног човека Божидара Милића, који има 48 година и због претрпљених повреда мора да иде на две операције, а притом су му... Ево, госпођо Вукомановић, пошто видим да фотографишете, фотографишите слободно и пренесите вашем Вуку Јеремићу да су његови батинаши унесрећили једног човека, мора да иде на две операције, а иначе су му отели и триста евра. Дакле, не само да су блокирали пут, него су и сецикесе и крадљивци.

Иначе, када већ фотографишете, није ми јасно код Вука Јеремића, хајде разумем да су људи који се возе аутомобилима можда и незадовољни ценом горива, али Вук Јеремић не излази из авиона, он би требало да се жали на цену керозина а не на цену горива. Молим вас, пренесите вашем председнику Вуку Јеремићу да престане да батина људе по улицама и ауто-путевима, јер он с ауто-путевима нема много везе, сем што га аутомобил превезе од његове виле на Дедињу до Аеродрома „Никола Тесла“. Иначе, његове кости су шупље, постао је као птица пошто мање-више стално живи у ваздуху.

ПРЕДСЕДНИК: Време, хвала.

Реч има Дијана Вукомановић.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем се, председнице.

Истине ради, ово ће бити показна вежба из тога како шеф Посланичке групе СНС фалсификује догађања у сали и злоупотребљава микрофон. У тренутку када сам фотографисала, фотографисала сам, а то може и да се провери на мом мобилном телефону, листу говорника зато што наша мала али одабрана посланичка група има свега шест минута да говори и зато што нашој уваженој колегиници др Санди Рашковић Ивић шаљем информацију о списку говорника, да би знала да ли ће стићи у салу.

За све остале, да тако кажем, инсинуације које сте изговорили, ви одговарате под вашим пуним именом и презименом. Опште је познато да сте до сада мењали ваше политичко мишљење. Просто, то је грађанима

општепознато. Нећу вас називати ниједним од оних погрдних имена којима сте јавно, у емисији РТС-а сами себе назвали.

У политичкој арени је заиста све дозвољено. Свако од нас има своје политичко име и презиме, своју политичку савест, а грађани нека нам суде. Ја заиста нисам ничији адвокат, али сам поносна што сам блиски сарадник бившег председника Генералне скупштине УН.

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас, морам да интервенишем.

Уважена посланице, ваша посланичка група нема време уопште. Значи, нема.

(Дијана Вукомановић: Како нема?)

Управо сте ви рекли у својој дискусији, потпуно неспретно, о некаквим преласцима из странака. Ваша посланичка група не би требало да има уопште никакво време јер ви припадате посланичкој групи и листи на којој сте задобили мандат, ви сте из Социјалистичке партије Србије. Ви нисте дошли овде као посланик Вука Јеремића, уваженог бившег председника свемира.

Демократска странка Србије је друга листа која је изгубила своје мандате само зато што је Санда Рашковић Ивић, као прва на листи, одлучила да напусти ту посланичку групу. Тиме сте оштетили листу која је учествовала на изборима, и посланици који не долазе на заседање али су на листи били СНС-а.

Према томе, ваша посланичка група је једна вештачка творевина и, стицајем околности, не знам како то Пословник препознаје...

(Дијана Вукомановић: Реплика.)

Не, ви немате право да реплицирате на моје објашњење.

(Дијана Вукомановић: Како немам?)

Једноставно немате, ето, немате, немате право. Ви мислите да имате сва права овог света.

(Дијана Вукомановић: Немате права директно да ми се обраћате.)

Молим вас, немојте да добацујете, будите пристојни. Будите пристојни онолико колико сте пристојни у својој најновијој политичкој опцији. И два мандата Српске напредне странке.

Према томе, немојте овде ...

(Дијана Вукомановић: Ви причате, који сте прелетели из једне странке у другу.)

Каже Дијана Вукомановић са листе СПС – Ивица Дачић – Јединствена Србија. Немојте нас засмејавати и немојте бити непристојни.

(Дијана Вукомановић: Ви кажете, ви који сте симбол прелетања.)

Јесте, ја сам симбол, ви сте симбол доследности. У кампањи сте плували Вука Јеремића, а сада се кунете у њега. Престаните, молим вас.

Завршили смо расправу. Када будете председник Парламента, ви водите седнице како желите.

Само вас опомињем да не обмањујете јавност некаквим вашим најновијим политичким опредељењима и објашњењем како ви имате неко време од шест минута и тринаест секунди.

(Дијана Вукомановић: Шта сте ви мени? Морате да поштујете Пословник.)

Ја вама нисам ништа, осим што сам председник Парламента.

Имате опомену зато што не дозвољавате председнику Парламента да води седницу и да објасни грађанима Србије како обмањујете јавност.

(Дијана Вукомановић: Ви сте симбол демократичности.)

Симбол демократичности сте ви. Узели сте мандат Социјалистичкој партији Србије, Санда Рашковић Ивић Демократској странци Србије, и још двоје са листе Српске напредне странке, на основу тога су ушли у Парламент. Немојте да читате ником, овде посланицима, како ваша мала уважена група има шест минута и тринаест секунди. Молим вас, још сте узели места у одборима Демократској странци Србије, која сада волшебно нема посланичку групу.

(Дијана Вукомановић: Па видите како управљате Парламентом.)

Само ви можете да говорите. Вас боли када неко вама каже истину о демократији у овом парламенту.

Из чиста мира, људи се организују, напуштају своје посланичке групе и читају лекције овде како неко има или нема време. Немојте да нас доводите у заблуду. Нико овде није луд. Сви се сећају Дијане Вукомановић, која је била на трибинама, залагала се за Социјалистичку партију Србије, Александра Вучића, све најгоре говорила о Ђиласу и о Вуку Јеремићу. И то је истина. Боже мој, што се стидите тога? То је истина, то зна читава Србија. Ево, колеге ваше, које су направиле грешку и довеле вас у Парламент.

(Дијана Вукомановић: Дајте ми реч.)

Не долази у обзир, немате право на то.

(Дијана Вукомановић: Добро, по Пословнику имам право.)

По члану ... водим седнице, једнако као што су вођене седнице...

(Дијана Вукомановић: Ви се бојите да дате опозицији реч.)

Вас се нарочито бојим. Ево, тресем се од страха.

(Дијана Вукомановић: Дајте ми реч.)

Хоћу, кад будете ви председник Парламента.

(Дијана Вукомановић: Не можете самовољно...)

Ви нисте самовољни? Вратите мандат па докажете да нисте самовољни.

Пауза од пет минута због непристојног понашања посланице Дијане Вукомановић.

(Дијана Вукомановић: Како сте смешни!)

Били сте шеф посланичког клуба који сада нападате. Нова Дијана Вукомановић.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас да се пријавите поново сви ви који сте имали намеру да говорите.

Реч има Игор Бечич.

ИГОР БЕЧИЧ: Госпођо председавајућа, ви сте дозволили овде да посланици који заступају интересе људи који су опљачкали грађане Србије, као што је Вук Јеремић, који је, истина, више новца опрао преко својих међународних организација, али и док је био министар спољних послова знао је да оштети буџет Републике Србије... Такође, и господин из Демократске странке, који је не само пријавио 24.000.000 евра него радио и друге ствари које је радио на штету грађана Србије.

Мој колега Мартиновић је погрешно – није један од говорника уништио само своју локалну самоуправу, него је успео чак и да уништи Демократску странку и сведе је на то да ни у Београду не пређу цензус, као председник Извршног одбора. Једноставно, учинио је да странка која је имала власт у Републици и уништавала у свим сегментима јавног живота не пређе цензус ни у Београду, а и да буде уништена и потпуно испод цензуса и да никада не буде у могућности да врши јавне функције. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Мирко Крлић, по Пословнику.

МИРКО КРЛИЧ: Ја сам, председавајућа, морао да укажем на члан 107, на вређање Скупштине, због тога што је свако изговарање неистине заиста велика увреда и за грађане Србије а и за Скупштину. Говорим о посланику који је говорио по редоследу; изговорене су најгоре речи за члана Извршног одбора и Главног одбора Зорана Милојевића, који је иначе посланик с Косова, уважени представник Српске листе, коме се овде предвиђају хапшења и говори о његовом деспотизму и његовом физичком насиљу над другим људима, над Параћином, у изборној кампањи, свему и свачему.

Ко не зна Зорана Милојевића, он је отприлике конституције мог пријатеља Маријана Ристичевића; па ако он туче цео Параћин, онда свака вама част. Зоран Милојевић је био хапшен и Зоран Милојевић је био иза решетака за Божић 2013. године када га је Росу, та криминалистичка полиција, ухапсила и тукла усред суда у Приштини. Они који данас такође

прижељкују овакво хапшење исти су као и они који су га тада хапсили. Јер како каже стара латинска: „Сличан се сличном радује“. Ту сте се сврстали, то су ваши коалициони партнери, тако хапсите Зорана Милојевића.

Иначе, велики француски филозоф, ако имам још мало времена, Волтер, рекао је у својој дефиницији политике: „Политика је смисао да се слаже у правом тренутку“. Није знао пре триста година Волтер да постоји у српском парламенту посланик који лаже из часа у час, који, ја мислим, устаје два сата раније да би стигао да слаже, не може да лаже колико може да постигне, мало му је 24 часа.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче.

По Пословнику, Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Поштована председавајућа, рекламирам члан 108, да се о реду на седници Народне скупштине стара председник Народне скупштине, и члан 109. Били сте у обавези да изрекнете опомену претходном говорнику јер је рекао да је на власти на Косову са Харадинајем Демократска странка. Помешао је, јесте неко на власти, али то су Александар Вучић и Српска напредна странка, они су коалициони партнери Рамуша Харадинаја, Кадрија Веселија и осталих бандита који... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Александар Мартиновић, реплика.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ми смо такви савезници са Харадинајем и Тачијем да је господин Марко Ђурић, председник Канцеларије за КиМ, зверски претучен и вођен у ланцима кроз Приштину само зато што је имао храбрости да дође међу Србе на север Косова и Метохије и да им каже да их се држава Србија никада неће одрећи.

Што се тиче госпође Вукомановић и њеног излагања, она је политиколог, било би добро да нам објасни у ком том демократском, европском парламенту, у свету једна странка има две посланичке групе. Дакле, Вук Јеремић у Народној скупштини има две посланичке групе иако човек уопште није учествовао на изборима. Једна посланичка група се зове Нова Србија – Покрет за спас Србије, којој припада, ако се не варам, и госпођа Вукомановић, а друга посланичка група, опет посланичка група Вука Јеремића, зове се Социјалдемократска странка – Народна странка.

Мислим да то не постоји нигде у свету, да човек који уопште није учествовао на изборима, који у моменту избора није чак ни имао регистровану партију, него невладину организацију, Центар за одрживи развој и међународну сарадњу, и преко својих међународних ортака и криминалаца стекао преко седам милиона долара, сада у Народној скупштини Републике Србије има две посланичке групе.

Мени није јасно, када се јаве за реплику да га бране, мало господин Алексић, мало Дијана Вукомановић, ко је у ствари аутентични представник Вука Јеремића, да ли Санда Рашковић Ивић, да ли Дијана Вукомановић, да ли Мирослав Алексић, да ли Ђорђе Вукадиновић. Ко овде заправо представља Вука Јеремића? Изгледа да га представљају сви, а везивно ткиво, зна се шта је – новац, ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Дијана Вукомановић.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Хвала, председнице.

Ево, да објасним уваженом колеги Мартиновићу. Исто као што колега Мартиновић, исто као што ја вас лично, премда сте шеф Посланичке групе СНС, не доживљавам као представника и личног портпарола Александра Вучића, тако немојте ни ви нас који смо чланови новоосноване Народне странке да доживљавате као личне портпароле Вука Јеремића.

Када већ цитирате ту невладину организацију, односно тинк тенк такозвани, Институт ЦИРСД, онда изговарајте правилно превод с енглеског на српски – Центар за међународне односе и одрживи развој; дакле, пермутовали сте.

Вук Јеремић је име које је довољно изговорити у иностранству и да сви други, из свих држава света, без обзира да ли је исток, запад, север или југ, са уважавањем примају информацију засновану на чињеници да је Вук Јеремић био председник Генералне скупштине УН, скоро двеста чланица света. Дакле, нема значајније глобалне међународне организације него што су то Уједињене нације. Да су Хрвати, односно Хрватска, Словенци, односно Словенија, Црногорци, Црна Гора, Македонци, Бугари, било ко, Мађари, Немци, Енглези, било ко из нашег окружења, имали политичара који је на челу Генералне скупштине УН, они би са уважавањем, без обзира на то да ли припадају власти или опозицији, изговарали то име.

Дакле, још једном кажем, ја сам поносна што сам сарадник Вука Јеремића. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): По Пословнику, народни посланик Маја Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Члан 107, достојанство Народне скупштине. Управо је посланица својим речима да је она посланица Народне странке овде у Парламенту угрозила достојанство.

(Дијана Вукомановић: Члан, члан?)

Нисте чули, члан 107. Да се не огледате у огледалу, чули бисте шта говорим.

Члан 107. Значи, угрозили сте достојанство Народне скупштине тиме што обмањујете грађане Србије да сте ви овде представник некакве Народне странке, која није учествовала на изборима, није освојила ни

један једини глас. Према томе, немојте да обмањујете Парламент. Овде седе само посланици партија и листа које су учествовале на изборима. Ви сте одбегли посланик Социјалистичке партије Србије. Ви сте овако лепо говорили о председнику СПС-а господину Ивици Дачићу и зато седите овде у Парламенту.

То што ви нисте постали министар образовања, па сте се наљутили и отишли код Вука Јеремића јер вам је обећао да ћете бити почасни конзул Никарагве у Параћину, то је нешто друго. Парламент не треба да трпи то што ви овде обмањујете грађане Србије и кажете да сте посланик непостојеће партије на непостојећим изборима. Изађите на републичке изборе, да видимо колико ће Народна странка тачно да освоји посланичких мандата и да разговарамо онда о вашој политици.

О Вуку Јеремићу најбоље говоре његови донатори, који су сада у Сједињеним Америчким Државама у великом проблему. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Правно на реплику, Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, ево, ја се дубоко извињавам госпођи Вукомановић што нисам добро навео тачан назив невладине организације Вука Јеремића. Иначе, ја мислим да је то чиста организација за прање прљавог новца и не могу да кажем ништа друго сем онога што је рекао председник СНС-а и председник Републике Србије Александар Вучић – да је Вук Јеремић део једне међународне банде лопова.

Што се тиче његовог угледа у свету, мислим да је он угледан једино код два човека која су му иначе финансирала ту његову невладину организацију, код Патрика Хоа, некадашњег министра унутрашњих послова Хонгконга и шеика Тидијана Гадиоа, који је бивши шеф дипломатије Сенегала. Иначе, обојица су ухапшена у САД. Били су финансијери те Јеремићеве невладине организације и од њих је, по његовом сопственом признању (дакле, госпођо Вукомановић, он је то признао), добијао милионске уплате на рачун своје приватне агенције за пи-ар услуге и консалтинг.

Надам се да вам је познато да је осим од Патрика Хоа и овог господина из Сенегала председник ваше странке добијао паре и од Амбасаде Катара у Берлину, и то 200.000 долара, а надам се да вам је такође познато да је Катар једна од држава у свету које финансијски највише помажу тзв. исламску државу Ирака и Леванта, односно тзв. ИСИС. Мислим да је господин Вук Јеремић угледан осим у Хонгконгу и Сенегалу, додуше само код ове двојице финансијера, изгледа да је популаран и код ИСИС-а зато што је пријатељ с онима који их финансирају.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, Дијана Вукомановић.

Изволите.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем се, потпредседнице.

Дакле, ја упућујем колеге из СНС-а, двоје претходних говорника, да искористе своје посланичко право, врло добро знају Пословник, и дају иницијативу за сазивање некакве посебне седнице, тематске седнице, на којој ће бити разматрани лик и дело Вука Јеремића.

Заиста не желим овде да одговарам на гомилу инсинуација, недоказаних тврдњи, таблоидних написа, различитих конструкција о токовима новца. Ја бих само нагласила да је Вук Јеремић, када је био посланик, колико ја знам, исто као и сви ми посланици, поштовао процедуру, да је тражио сагласност за консултантске услуге од Агенције за борбу против корупције. Ова имовина, ови новци које помињете, баснословни, могу да се провере, постоје вероватно извештаји у тој Агенцији за борбу против корупције. Пореска инспекција је била у дотичној организацији, која није политичка странка, дакле, треба разликовати Народну странку од ЦИРСД-а.

Ваше је легитимно право да пласирате, као посланици, недоказане тврдње, инсинуације, бесмислене оптужнице, али ја кажем да ће истина увек изаћи на видело, правда је спора али достижна. Ако имате некаква сазнања, као грађани Србије слободни сте да се обратите тужбом било ком суду, првом суду који вам је у околини. Мислим да је јако тешко доказати то што ви тврдите, а ми заиста мислимо да народ не наседа на такве бесмислене оптужбе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, чланови 103. и 108.

Слушао сам малопре госпођу, а има везе и са достојанством Народне скупштине, да је Вук Јеремић, кога ја зovem Вук „Потомак“, тражио од Агенције и од Административног одбора – господине Мартиновићу, да ли је тако – дозволу да се упусти у саветодавне услуге. Јесте, тражио је, али тражио је за једну фирму, а новац је добио од сасвим друге две фирме. Дакле, добијете сагласност да, рецимо, саветујете Народну скупштину Републике Србије, добијете сагласност, а тамо се испостави да сте саветовали Катарску скупштину или Скупштину Албаније и онда кажете – али ја сам то пријавио. Дакле, ви у суштини то нисте пријавили, односно он није пријавио на законит начин.

И нетачно је да је било било каквих инсинуација. Ја сам пре годину и по у овом парламенту, ко се сећа, поставио питање везано за „Стејт

Енерџи“ и „Потпуни извор“, како се зову две фирме које су уплатиле милионске износе долара на рачун Вукове антивладине организације (ја то зовем антивладина организација), и поставио сам питање да ли се то десило. Наишло је на подсмех.

Наше Министарство финансија, проверавајући моје наводе, замолницом је тражило од иностраних влада и иностраних институција да се провери да ли је то тачно. У тој мрежи пала су ова два господина, сасвим нехотице. Ја можда и не бих тражио тако велико да је неко признао, међутим, они су тврдили да није истина и ја сам мислио да је Вук Јеремић невин.

Још нешто, то што је он председавао Скупштини, то је ова држава, ова власт дозволила и платила председавање Скупштини, то се плаћа.

(Председавајући: Приводите крају.)

Дакле, морао се платити одређени износ да би он председавао. Плаћен му је стан, возач итд. Значи, држава се потпуно њему одужила, а он је радио против државе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

По Пословнику реч има Дијана Вукомановић.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Дакле, члан 107 – достојанство, и члан 106 – може да се говори само о теми која је на дневном реду. Ви врло добро знате које су теме на дневном реду.

Дозволите, пошто је колега Ристичевић поменуо у погрдном контексту надимак који је он сам измислио, Вук „Потомак“, да укажем грађанима Србије, јер је јуче управо било, чији је Вук Јеремић потомак. Он је потомак Нурије Поздерца који је пре 75 година, јуче је била годишњица, погинуо на Сутјесци; био је и потпредседник АВНОЈ-а. Нурија Поздерац је познат као један од часних и истакнутих људи пошто је постхумно одликован Повељом части и Медаљом „Праведник међу народима“ Државе Израел, уз захвалност за спасавање Јевреја у Другом светском рату. Ето, таквих је људи потомак Вук Јеремић.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, Ђорђе Вукадиновић.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем.

Колега Мартиновић ме је директно поменуо, узгред речено и у неистинитом, нетачном контексту.

Питали сте да ли и ко је представник, ко говори испред... Ја нисам члан странке Вука Јеремића, нисам ни члан посланичког клуба Вука Јеремића, нити у називу нашег клуба нема, овај клуб чине људи који су неки чланови странке... Али оно што је битно, дакле, немојте ширити руке, мислим да је господин Вук Јеремић био врло добар министар спољних послова. То нису мислили ни чланови његови странке, нису баш сви били

одушевљени. Мислим да је био солидан министар спољних послова, мислим да се борио против признања независности Косова, више или мање успешно. Није имао довољно подршке у томе, често ни од сопствене Владе, као што се и ова садашња влада против тога бори.

Поента је да ово заиста није седница посвећена лику и делу Вука Јеремића и Драгана Ђиласа и не знам зашто колеге из владајуће странке упорно покушавају у то да је претворе. Дакле, нити су на дневном реду, нити су директно или индиректно повезани с овим личностима.

Узгред буди речено, похваљујем то да се више користе реплике, него да се рекламира Пословник. На реплику се може одговорити, више или мање успешно. Али не видим да се може дозволити да се употребљавају изрази за било кога у овој скупштини или ван ње да је „на челу организоване криминалне банде“ и слично. Замислите како би вама било када бих ја назвао вашу странку, рецимо, да сте организована криминална банда или вашег лидера да је шеф организоване криминалне банде. Дакле, то не радим, а било би основа и могли би се такође цитирати неки медијски написи и текстови и томе слично. То нас неће далеко одвести.

Овде је било покушаја, ја бих рекао похвалних, да се залаже за саборност, заједничко деловање. Ово није пут којим се ка томе иде и којим ћемо стићи, само ћемо завршити у јаловој полемици, која никога не забавља, чак ни оне који нас гледају. Али ако треба, можемо и тако. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Вукадиновићу, то што сте сада рекли запамтите. Набавићемо вам стено-белешке, шта је све причано и о Српској напредној странци, и о њеном председнику и о председнику Републике.

Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, нема потребе да се Народна скупштина бави ликом и делом или, боље речено, неделом Вука Јеремића зато што се ликом и делом Вука Јеремића баве Сједињене Америчке Државе.

Госпођо Вукомановић, ово је званичан документ САД, *United States District Court*, значи Окружни суд у САД, Јужни округ Њујорк, где се наводи с ким је Вук Јеремић био повезан. Дакле, ево шта пише у званичним документима америчког Окружног суда за град Њујорк – Патрик Хо, оптужен за низ кривичних дела у вези са корупцијом, подмићивањем и прањем новца, укључујући и два милиона долара датих председнику Чада и 500.000 долара шефу дипломатије Уганде. Шеик Тидијан Гадио, бивши министар спољних послова Сенегала, ваш другар, посредовао је, каже, у подмићивању афричких лидера, за шта је добио провизију од 400.000 долара. Даље каже овај амерички суд – Емилио Лозоја, осумњичен да је био посредник у исплати десет милиона долара

председнику Мексика од стране бразилске грађевинске фирме „Одебрехт“.

Ко је још у вези с вашим великим спасиоцем Јевреја у Другом светском рату? Ји Ђианминг, ухапшен у Кини под оптужбом да је учествовао у проневери од најмање 38 милиона долара.

За Вука Јеремића стоји да је за непознате... Америчком суду засад непознате, води се истрага па ће можда људи и да утврде ко га је све консултовао и преко којих фирми су ишле те консултантске услуге. Каже за Вука Јеремића – за непознате консултантске услуге (то каже амерички суд) преко рачуна приватне фирме и невладине организације примио је 7,5 милиона долара.

Дакле, ово не каже СНС, ово каже Окружни суд Њујорка, који води истрагу о Вуку Јеремићу. Према томе, немамо ми шта у Народној скупштини да се бавимо ликом и делом Вука Јеремића, он је под истрагом у САД. Једино што могу да замолим ваше пријатеље Американце јесте да мало убрзају овај поступак па да видимо с ким је још био повезан.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо, рекламирам члан 103, у вези с чланом 107.

Овде је другарица Вукомановић покушала грубо да нас обмане. Дакле, ја сам стварно рекао да је Вук Јеремић Вук „Потомак“, али сам рекао да је он потомак славног Мурат-аге Поздерца. Иза тога стојим. Човек је дизао буне против Аустроугара, дизао је буне у Цазинској крајини. У том смислу, позитивном смислу, рекао сам да је он потомак чувеног Мурат-аге Поздерца.

Она је рекла да је он потомак Нурије Поздерца. Нетачно. Његова бака Садета била је удата за Шерифа Буљубашића и није била удата за Нурију, дакле никако није потомак Нурије Поздерца. Толико о томе, не желећи да му ја извучим породично стабло, али речена је једна велика неистина с циљем да се он доведе у везу са Народноослободилачком борбом, па се Марко први успротивио.

Број два, Вук Јеремић, кога ја зовем Вук „Потомак“, по депешама Викиликса, продавао је ову земљу. Наиме, он је тражио од Американаца да утичу на косовске Албанце да се проглашење независности Косова (а те депеше су доступне и објављене), наше јужне покрајине Косова и Метохије пролонгира док Борис Тадић не буде изабран за председника поново 2008. године, што се и десило. Борис Тадић је изабран 15. фебруара, положио заклетву, а 17. фебруара су Албанци прогласили независност. Он је активно учествовао у изградњи дивље државе Косово. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, пошто видим куда ово иде, а не желим да Скупштина надаље настави полемику о човеку који није чак ни учествовао на изборима за Републички парламент, значи у овом тренутку потпуно безвредан, и не желим да се настави расправа о томе, у складу са чланом 112. одређујем паузу у трајању од три минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Пре него што било шта конкретно кажем о предложеним законским решењима, морам рећи да је просто симптоматично како последњих дана имамо нападе на људе са Косова и Метохије, међу којима је и господин Милојевић, човек који живи на Косову и Метохији, у Лепосавићу, са породицом, човек који је годинама борац за државну политику Републике Србије на том подручју, човек који се годинама бори за опстанак Срба на Косову и Метохији. Симптоматично је да у време заоштравања ситуације на Косову и Метохији долазе напади на њега и сличне од стране Демократске странке. Када би они били и упола као ти људи који живе тамо, вероватно би наши проблеми на том пољу били упола лакши.

Вратићу се на конкретне законске предлоге. Наиме, добро је што и ова влада наставља са тим реформама које су започете још 2014. године са Владом Александра Вучића. У складу са тим су и ови закони, па и Закон о локалној самоуправи. Наиме, једна од најзначајнијих новина јесте то што ће грађани сада о важним одлукама директно бити питани, а куд ћете важније одлуке од одлуке о буџету и одлуке о томе који ће инфраструктурни пројекти у њиховим срединама бити приоритет.

Ми знамо у Суботици, није да ни досад нисмо знали који су пројекти били приоритет, али од тога нисмо имали много користи, „Ипсилон крак“, Народно позориште, ревитализација Палића итд., међутим, они су били приоритет једино у исисавању народних пара и богаћењу појединаца на власти, пре свега оних из ДС-а, у оно време.

Добро је што ћете ограничити, односно стандардизовати број помоћника градоначелника, градских већника локалних самоуправа, јер могу нам се десити катастрофалне последице. Неке нове генерације, и у биолошком и у политичком смислу, које долазе после нас моћи ће да имају пример како је то изгледало док нисмо имали неки уређен систем. Пример за то неким будућим генерацијама може бити Општина Смедеревска

Паланка. Знате, то је једна општина са осамсто милиона динара градског буџета која је на крају завршила са четири милијарде дуга. Маштовити су били начини извлачења новца и задуживања Општине. Тамо је чак, вероватно први пут виђено, неки фудбалски клуб претворен у јавно предузеће па је онда из њега исисаван државни новац.

Не само то, овај део који се тиче ограничења броја запослених, већника и помоћника, та општина је имала вероватно дупло од потребног броја запослених у локалној самоуправи, што је био јединствен пример у Србији. Зато ће ово законско решење да добро дође на том плану.

Што се тиче других закона, као што је Предлог закона о матичним књигама, уз дужно поштовање, мислим да ће на живот обичног човека највише утицати овај Закон о матичним књигама. Зашто? Моћи ћете изводе добијати не само у Републици Србији него и у амбасадама и конзулатима широм света и региона. Пре свега, у региону живе милиони наших сународника и наших држављана, биће растерећени за тај део одласка по изводе у Републику Србију и моћи ће то да узму у конзулатима и амбасадама, што наравно смањује њихове трошкове и доказ је политике која подразумева вођење рачуна о нашим сународницима у дијаспори и у региону.

Такође, на том трагу су и ови закони који се тичу уписа националности, добровољног уписа националности. То је велика ствар, ради се о политици очувања српског имена и у Републици Србији и Срба у региону и дијаспори. Много ће допринети очувању, јер у 21. веку, као што знате, све што није написано, негде кажу да се није ни десило. Али не само српског имена, то ће допринети и очувању имена и идентитета свих националних заједница које са Србима заједно живе у Републици Србији, без којих Србија не би била оно што је.

Управо на том трагу су и ови остали закони који се тичу афирмације права и положаја националних мањина у Републици Србији. Није то ништа ново, српско друштво је традиционално толерантно и отворено. Доказ тога је, баш сам недавно видео, и Душанов законик, у коме чак и тада налазимо трагове уређења односа већинских заједница са мањинском. Морам рећи да ћемо свакако то подржати, пре свега јер долазимо из Суботице, из заједнице која је вишенационална и можемо бити поносни на тај део.

Можемо бити поносни и на укупну економску слику Србије. Данас у Србији, после много година, имате озбиљну финансијску и политичку стабилност. Последице тога су, свакако, стабилан курс динара у последњим годинама, имате инфлацију негде на 1,5%. Динарска штедња од 2012. године до данас је повећана три пута, и то грађани морају да знају, да се то поверење у домаћу валуту незауостављиво враћа. То јесте

последица ове две ствари – озбиљне финансијске и озбиљне политичке стабилности у претходним годинама. Такође, последица свега тога су инвестиције од 2,6 милијарди и, на крају крајева, привредни раст од скоро 3%.

Верујем да су управо ово били критеријуми, поред опширне и заиста завидне биографије Јоргованке Табаковић, када је председник државе Александар Вучић њу предлагао за реизбор на место гувернера НБС. Ми ћемо свакако у дану за гласање овај предлог радо подржати, као и све ове законске предлоге, а од госпође Табаковић очекујемо у наредном периоду минимално овакве резултате, ако не и нешто боље.

Толико, поштоване колеге, и хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милетић Михајловић.

МИЛЕТИЋ МИХАЈЛОВИЋ: Поштовани потпредседниче, господине министре и сарадници, даме и господо народни посланици, прво, у само неколико речи изнећу своје мишљење о изменама и допунама Закона о територијалној организацији Републике Србије с обзиром на то да сам и сам предлагач заједно са колегама које су потписници овог предлога да општина Бор и општина Прокупље добију статус града. Сматрам да свакако то треба учинити јер су то седишта управних округа, реч је о Борском округу и Топличком округу, који обухватају по четири општине.

Наравно, та подршка је из срца, како моја тако и свих чланова Посланичке групе СПС, са напоменом, пошто разговарамо и о правима националних мањина, да у општини Бор од укупно 14 насеља у 12 насеља преовлађују Власи као национална мањина, и то има неког свог смисла и разлога да то подржимо. Дакле, подржавамо да Бор и Прокупље буду градови убудуће и надам се да ћемо то усвојити.

Када је реч о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, реч је о Закону који је донет 2007. године, међутим, постоје бројни разлози за усклађивање са законима који уређују поједина питања од значаја за рад и функционисање локалне самоуправе. То је један од разлога, а други је отклањање многих мањкавости и недостатака који су се показали кроз овај низ година уназад.

Тако се дешавало, на пример, да и мале општине, неразвијене општине имају као свој извршни орган општинско веће са једанаест чланова, што је апсолутно непримерено и неекономично, тако да ово сада то исправља кроз нормирање, да тако кажем, које је апсолутно у функцији. А тиме се избегавају и политичке калкулације и договори на терет локалних буџета.

Оно што је такође позитивно јесте да су помоћници председника општине били веома под знаком питања у досадашњем закону јер ту је стајала одредба да се статутом општине може предвидети да се у општинској управи постављају помоћници председника општине, што су била мала врата ако се желело то из политичких разлога, да ти помоћници сутрадан постану службеници локалне самоуправе, тако да су по тој линији, на мала врата, улазила лица, из политичких разлога, да буду у сталном радном односу. Ова одредба да се помоћник председника општине, односно градоначелника именује у кабинету председника општине односно градоначелника најдуже на период док траје дужност председника општине односно градоначелника, сасвим је у реду.

Оно на шта бих скренуо пажњу, лично сматрам, а и други у Посланичкој групи СПС, да термин „локални омбудсман“ није примерен овом закону и да то треба изменити. Ми смо предложили амандманом да то буде „локални заштитник грађана“ и да то буде у складу с оним што је решење ове институције на републичком нивоу. Примера ради, и у другим земљама он има своје име. Тако, на пример, „бранилац народа“ је у земљама шпанског говорног подручја, „бранилац грађана“ у Италији, „заштитник становника“ у Канади, „парламентарни заступник за администрацију“ у Великој Британији итд.

Оно што је такође добро јесте да се кроз ове измене уређује статус и начин избора и односа месне заједнице са јединицама локалне самоуправе, питање надзора, надлежности, што је стварало много велике проблеме, и то треба поздравити.

Желим такође да у позитивном смислу оценим рад Министарства за државну управу и локалну самоуправу кроз функционисање и доделу средстава из Фонда за развој програма јединица локалне самоуправе. Ове године планирано је и биће подељено 320.183.000 динара за три циља. Један од циљева је програм развоја инфраструктуре и улагање у реконструкцију објеката културе, спортских објеката, васпитно-образовних, управних зграда итд. Циљ два је пружање финансијске, техничке и друге помоћи за развој и увођење електронске управе. Трећи циљ је пружање помоћи у организацији културних, спортских, туристичких и других манифестација. Две стотине шездесет и два милиона је за први циљ, за програм развоја, већ подељено, односно комисија је то распоредила; за циљ подршке електронској управи – 48.027.000; за пружање помоћи у организацији културних, спортских и туристичких манифестација – 10.069.000. То је укупно 320.183.000 динара, док је у 2017. години за ове сврхе утрошено само 10.400.000 динара; увећање у овој функцији је негде 30,7 пута у односу на прошлу годину.

Желим да кажем да ће ово министарство, на челу са министром Ружићем, такође помоћи преко Развојног програма Уједињених нација УНДП, где ће се одређена средства усмерити на локалне самоуправе за развој тих локалних самоуправа. То је процедура која ће се, верујем, извести до краја године.

Ово су, наравно, подаци који заслужују високу оцену за добар рад овог министарства.

Када је реч о мањинским законима, о законима који се односе на положај и права националних мањина, имамо овде пре свега најважнија два закона: Закон о заштити права и слобода националних мањина и Закон о националним саветима националних мањина.

Дакле, ови закони се заснивају на уставном основу, пре свега на члану 14. и неким другим члановима, да их не набрајам. Такође, сва решења у закону су у сагласности са међународним конвенцијама о људским и мањинским правима, пре свега с Оквирном конвенцијом за заштиту националних мањина Савета Европе, што је још један доказ о томе да наша држава Србија заиста здружено ради на унапређивању права националних мањина и по томе можемо и да се похвалимо да смо на значајном месту у Европи. Реч је о томе да се унапређују и индивидуална и колективна права националних мањина, као додатна права у односу на већинско становништво, нарочито у областима културе, образовања, обавештавања, службене употребе језика итд.

Разлози за доношење ових закона, пре свега када је реч о Закону о националним саветима, јесу и овлашћења. Значи, дефинишу се овлашћења уместо надлежности, а то је на основу препорука релевантних међународних тела која су извршила мониторинг, уједно и сугерисала деполитизацију ових органа који су у функцији заштите и унапређења мањинских права.

Оно што бих још додао у вези с овим законима јесте оно што је по мени спорно, а то је питање финансирања националних савета, који се финансирају из буџета Републике Србије, из буџета аутономне покрајине и из буџета јединица локалне самоуправе. То је решење које је било и раније, али морам да кажем да ту има доста самовоље и паушалног односа појединих локалних самоуправа у односу на обавезу финансирања националних савета. Дакле, сматрам да министарство са надлежним органима треба више да врши надзор и притисак на локалне самоуправе, које морају да испоштују критеријуме и да учествују у финансирању националних савета.

Завршићу оним што је фонд овог министарства који се односи на финансирање пројеката и програма за потребе унапређења језика, службене употребе језика, културе, образовања и обавештавања у

локалним самоуправама. У 2017. години за ове потребе је било издвојено само 1.800.000. Сада, у овој 2018. години, дванаест пута је већи тај фонд и износи 21.800.000 динара и знатно ће побољшати положај у смислу реализације пројеката за потребе националних савета. Због тога Министарство такође заслужује велику похвалу.

Наравно, имао бих пуно још да причам, али оставићу времена и за друге. Подржаћемо ове законе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Милија Милетић. Изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, колеге посланици, грађани Србији, ја сам Милија Милетић и долазим из Сврљига, а то је најлепша општина у Србији, која се налази поред града Ниша, а то је најлепши град у Србији.

Иначе, сада говоримо и разговарамо о предлозима закона, а ја као један од житеља општине Сврљиг већ четири године говорим о локалним самоуправама, малим срединама, брдско-планинским подручјима јер стварно желим као народни посланик, пошто је сада та шанса, да се чује и глас људи из таквих општина.

Иначе, ја представљам овде у Скупштини Уједињену сељачку странку, изабран сам са листе СНС.

Што се тиче овог закона везаног за локалну самоуправу, могу да кажем само неколико ствари. Конкретно, надлежност већа, то је добро, а за ограничење броја чланова већа ја сам ту ставио амандман, мислим да је ту могло да се стави до 10.000 људи који живе у једној локалној самоуправи да има пет већника, а преко 10.000 до 50.000 да има право на седам већника, али то је нешто о чему ће министар одлучити, односно ми овде на Скупштини.

Што се тиче помоћника председника општина, мислим да је требало да се гледа број становника у односу на територију. Конкретно, постоје општине које имају мањи број становника а имају велику територију, брдско-планинска подручја, имају надлежности која су дата од стране Републике а, с друге стране, потребно је да сваком грађанину изађемо у сусрет. Морамо да приђемо до сваког села и када је тешка ситуација, када је снег, када је киша, када је лоше време, када су оваква невремена, ми тад морамо свуда стићи, морамо прићи до сваког човека. Ту морамо имати представнике и Министарства здравља и докторе интерне медицине, хитне помоћи, морамо имати раднике социјалне заштите и свега осталог, а велики број тих малих средина као што су општине Сврљиг, Бела Паланка, Владичин Хан то нема.

У закону је дата могућност да се неколико мањих општина удружи и да заједно својим ангажовањем – а ту могу и јавна предузећа да се удружују – потпомогну својим мештанима.

Као народни посланик, ја ћу гласати за сет ових закона и као представник Уједињене сељачке странке позвати све локалне самоуправе да се да већа подршка селу, пољопривреди, а самим тим и развоју наше Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Снежана Пауновић.

Изволите.

СНЕЖАНА ПАУНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Господине министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, узимајући у обзир да је један од приоритета Владе Републике Србије стварање ефикасне, стручне, модерне и рационалне јавне управе, можемо да кажемо да нас ових девет предлога закона који се данас налазе на дневном реду приближавају коначном циљу, а то је свеобухватна реформа јавне управе, која је кључни предуслов за успех целокупних реформи у Републици Србији.

Ово је добра прилика и да се подсетимо шта су то до сада урадили Министарство и Влада Републике Србије и докле се стигло када је реч о реформи јавне управе.

Резултати недвосмислено говоре о посвећености целе Владе овом процесу, а оно што је важно истаћи јесте да је донет низ закона, од измена Закона о државним службеницима, Закона о запосленима у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе, до закона који регулишу плате и систем коефицијената за одређивање плата у државној управи, чиме су отклоњене дугогодишње недоумице око тога шта је посао државног службеника, које су му одговорности, који се коефицијенти примењују на ком радном месту итд. Затим, закони који стварају услове за перманентну и континуирану едукацију државних службеника кроз Националну академију за јавну управу, закони о електронским сервисима и електронској управи, који су олакшали грађанима многе компликоване процедуре и чекање на шалтерима, али о свему томе смо већ говорили у овом дому.

Ово јесу опипљиви и видљиви резултати и управо ових девет предлога закона прате даљи процес реформи јавне управе. Ја ћу се у том смислу осврнути на Закон о локалној самоуправи и државној управи.

Предлогом измена и допуна Закона о локалној самоуправи заправо се прецизније дефинишу надлежности јединица локалне самоуправе, начин рада скупштине, општинског већа и управе, обезбеђује се учешће грађана и – чини ми се да је то најважније у овом закону о раду локалне

самоуправе – реформише функционисање месних заједница и јача међуопштинска сарадња када је у питању обављање послова општина и градова који су од интереса за све грађане.

Јако је важно подвући да иако су досад неке општине и градови спроводили јавне расправе када је у питању припрема инвестиционог дела буџета, овим предлогом закона заправо се уводи обавеза свих локалних самоуправа да консултују грађане кроз спровођење јавне расправе.

Господине министре, остали сте доследни свом ставу који стално истичите, а то је да су грађани приоритет, односно да је приоритет транспарентност у раду локалне самоуправе, чиме ће, сигурна сам, бити заустављена пре свега бахатост појединаца у односу на оне грађане који су им указали поверење. То, нажалост, није случај само када су у питању локалне самоуправе. Ми смо и данас имали прилике да се суочимо са бахатошћу људи који су злоупотребили вољу грађана, али је добро да се законом регулише макар однос према грађанима када је у питању локална самоуправа.

У истом правцу посматрамо и Предлог закона о изменама и допунама Закона о државној управи, који ће такође допринети отвореном и транспарентном дијалогу са представницима удружења, организацијама цивилног друштва и целокупном заинтересованом јавношћу приликом израде закона и других прописа и аката, јер се и овде предвиђа обавеза свих органа државне управе да спроводе јавну расправу у најранијој фази припреме различитих прописа.

Сматрамо да је одрживи консултативни процес јавности и органа који припремају и доносе прописе од изузетног значаја за демократски процес креирања политика, у којем свакако сви грађани играју важну улогу.

Министре Ружићу, потпуно уверени у вашу способност и способност вашег тима, очекујемо да ћете брзо и успешно реализовати све циљеве Министарства и Владе Републике Србије. Зато имате пуну подршку Посланичке групе СПС, која ће у дану за гласање подржати сет закона који се налази пред нама.

О осталим предложеним законима колеге су већ говориле и говориће после мене.

Осврнућу се још на предлог за гувернера НБС који је Парламенту упутио председник Републике господин Александар Вучић. Суштина овог предлога јесте садржана у образложењу које смо добили и у прилог томе говоре и позитивни резултати. Доктор Јоргованка Табаковић успела је да заједно са Владом Републике Србије очува макроекономску стабилност, уз пуну координацију монетарне и фискалне политике. Подсећања ради, када је у питању инфлација, ти проценти су видљиви и ја ћу кратко о њима:

2001. године она је износила 40,7%, па 2004. године 13,7%, па у 2016. години 1,6%.

Приказани резултати сигурно су гаранција да је предложени гувернер стручан и поуздан. У вери да ће у наредном мандату успешно руководити пословима НБС водећи рачуна о свеукупној економској стабилности и развоју Републике Србије и добробити свих грађана, Посланичка група СПС подржаће предлог за гувернера НБС. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Муамер Бачевац.

Није ту.

Преостало време СПС-а је минут и четрдесет три секунде.

Реч има народни посланик Данијела Стојадиновић.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Захваљујем.

С обзиром на то да је остало мало времена, а намера ми је била да говорим о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, ово кратко време искористићу да одмах на почетку похвалим ажурност министра господина Бранка Ружића и његових сарадника пре свега због оваквог једног билтена где је све стављено и таксативно побројано. И, оно што је импозантно јесте – „Управа по мери свих нас“, значи, реченица која је кључна и која даје карактеристику свих ових девет предлога закона о локалној самоуправи, где се истиче да локалне самоуправе постоје због својих грађана и да су грађани кључна тема сваке локалне самоуправе.

Оно што је интересантно, што се провлачило и раније кроз ове законе, а на шта бих ја ставила нагласак, то је иницијатива грађана. Значи, грађани могу сада са 5% подршке са бирачког списка да подносе иницијативе и да сарађују међусобно да би те заједнице биле боље, да би становништво било боље животно окружење.

Још једна интересантна и јако битна ствар јесу месне заједнице, јер је овим законом положај месних заједница поправљен. То важи и за месне заједнице и за локалне управе у целини.

У дану за гласање подржаћемо овај сет закона. Посланичка група СПС подржава, иначе, здушно министра Бранка Ружића и ово министарство. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Љупка Михајловска.

Изволите.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала, председавајући.

Колегинице и колеге, заиста ћу се трудити да се држим онога што је на дневном реду иако смо имали прилике да слушамо о свему и свачему.

Први закон на који ћу се осврнути јесте Предлог закона о изменама и допунама Закона о матичним књигама. Ту пре свега желим да похвалим део који се односи на могућност промене матичног броја код особа које су одлучиле да промене пол.

Оно на шта бих првенствено желела да укажем јесте – а имала сам прилике да чујем и јуче и данас од неких колега народних посланика, иако ми јесмо на овај или онај начин изабрани од стране грађана да говоримо о разним темама и да можемо да имамо мишљења о свему – да би ипак требало да се о одређеним темама информишемо и да би говор мржње и језик дискриминације требало да избегавамо. Дакле, особе које одлуче да промене пол не раде то из хира. То раде пре свега због тога што је то питање и део њиховог идентитета.

Оно што у закону није до краја дефинисано јесте шта се дешава у оном вакуум периоду када особа још увек није извршила промену пола а подвргла се том чину. Заправо, чули смо од организација које се баве трансродним особама и разних експерата да постоји тај проблем у том вакуум периоду, јер овде је решење да Министарство здравља у року од петнаест дана након промене пола достави податак о томе и тада особа може да изврши промену матичног броја.

Међутим, ви знате да је то процес који траје минимум две године, да том процесу претходи психолошка припрема људи који се томе подвргавају. Уосталом, то не би требало да буде само питање промене пола, већ просто самог осећаја особе, како се та особа осећа и како види тај свој део идентитета.

Можда би требало размислити да се нађе неко решење где ће ипак особе и током трајања самог процеса... Јер због хормонске терапије и због свега они се увелико идентификују са полом који мењају, а практично у матичном броју и даље стоји онај други пол.

Такође, као неко ко је био чланица Националног савета македонске националне заједнице мислим да могу да говорим легитимно о томе са којим тешкоћама се у раду суочавају национални савети, па ћу се мало осврнути и на Предлог закона о изменама и допунама Закона о националним саветима.

Добар је циљ који је предвиђен и образложен, а то је да се смањи политизација националних савета, али искрено мислим да је то немогуће зато што конкретно и у овом парламенту, дакле у делу законодавне власти, ми имамо представнике одређених мањинских заједница чији се глас чује, за разлику од неких других представника мањинских заједница у Србији чији глас не можемо чути у Парламенту сплетом различитих околности.

Такође, у свакој Влади Републике Србије ми имамо бар једну мањинску заједницу која учествује у раду Владе. Самим тим, за не

веровати је да се та мањинска заједница која учествује у раду Владе неће на неки начин залагати да мањинска групација којој припадају има бољи положај у односу на друге мањинске заједнице.

Ово ће се, претпостављам, не мора нужно да значи, највише манифестовати кроз члан 43. Предлога закона о изменама и допунама, који се односи на члан 119. важећег закона где се каже да буџетским фондом за националне мањине управља надлежно министарство. То је у реду, међутим, ближе критеријуме уређује Влада, у којој, као што смо рекли, учествују представници одређених мањинских заједница.

Квартално извештавање о трошењу буџетских фондова је, чини ми се, превише амбициозно.

Мислим да ће одредба која се односи на сталне трошкове националних савета, а који не смеју бити већи од 50% укупног буџета, бити спорна за националне савете који имају мањи буџет. Рецимо за савете који имају годишње буџете око 70.000 евра, нека је то у просеку 6.000 евра месечно; ви за тај новац, ако желите да имате професионалце, правнике запослене у националним саветима, треба да одржавате сајт, да плаћате књиговођу, мислим да то није довољан износ средстава.

Имам још нешто, али неке ствари смо решавали кроз амандмане.

Немам много времена па бих се само осврнула и на Закон о службеној употреби језика и писама. Ви сте предвидели да се припадници националних мањина које учествују са 2% у укупној популацији Србије могу обратити на језику националне мањине којој припадају у Парламенту. А ми смо размишљали корак даље, и волела бих да чујем министра шта мисли о том предлогу, да припадници националних заједница које у јединици локалне самоуправе чине 2% од укупног становништва јединице локалне самоуправе могу у градској или општинској скупштини да се обрате такође на језику националне заједнице којој припадају. Тако би, рецимо, у Панчеву припадници македонске националне заједнице могли да говоре на свом језику.

Питање за представника Високог савета судства. Не сумњам да су се створили законски услови за избор нових судија, нити ћу се бавити њиховим биографијама, али према Извештају Европске комисије о напретку Србије каже се да је Врховни касациони суд утврдио да с пуним радним временом у Србији има 2.586 судија, што је на 100.000 становника 37 судија, европски просек је 21, а судство нам је и даље неефикасно.

(Председавајући: Приведите крају, колегинице.)

По овом податку можемо закључити да нама неефикасност судства не произлази из мањег броја судија, него је проблем у нечем другом. Шта се може по том питању урадити с обзиром на то да, што се тиче реформе

правосуђа, према сваком извештају Европске комисије и даље добијамо врло негативне оцене? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Бранко Ружић.

Изволите.

БРАНКО РУЖИЋ: Захваљујем.

Поменули сте доста интересантних питања. Једно од првих које сте споменули је практично тема везана за Закон о матичним књигама. Овим предлогом закона је прописана промена пола у матичним књигама рођених. Оно што такође пише јесте да ће Министарство државне управе и локалне самоуправе са Министарством здравља прописати поступак уписа и образац који ће лекар попунити, потписати када лице промени пол.

Нема вакуума, закон ступа на снагу 1. јануара 2019. године и до тада ће тај подзаконски акт који ће третирати ово питање бити завршен, ми ћемо заједно са Министарством здравља тај образац форматирати на начин који је адекватан. Након потписаног обрасца од стране надлежног лекара, матичар ће уписати у матичну књигу рођених промену пола. Наравно, Министарство здравља ће, као стручњак за ту област, одредити тренутак у том процесу када ће лекар издати ту потврду о чињеници промене пола, а ово је практично формализовање тог здравственог налаза.

Што се тиче финансирања из буџета, мислим да је надзор над трошењем тих средстава... Тај буџет, а имамо три нивоа буџета (дакле, буџет Републике Србије, буџет аутономне покрајине и буџет локалних самоуправа), сав тај новац и сва та средства су средства пореских обвезника. Мислим да је важно да као држава вршимо надзор над трошењем тих средстава. А такође је важно да национални савети националних мањина раде оно што је законом предвиђено. Тако да овај предлог практично иде у правцу тога да се задовољи садржајем оно што јесте функција националног савета, а не да се средства потроше искључиво за плате, јер, пластично говорећи, која је онда функција националног савета.

Што се тиче мањих националних савета, подсећам вас да смо прошле године активирали тај буџетски фонд за националне мањине, ове године га подигли на износ од 21.800.000 динара, да на те пројекте могу, односно, сада је конкурс завршен, али је, мислим, пристигло од 164 апликанта. Наравно, невладине организације и организације које оснивају национални савети имају право да аплицирају и, такође, на тај начин се нека додатна средства могу одредити за националне савете. Такође, оно што стоји на располагању националним саветима, то су донације, на које имају право и које могу користити. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Момо Чолаковић.

Изволите.

МОМО ЧОЛАКОВИЋ: Хоћете, Ристичевићу, сести да може да се ради?

Поштовани потпредседниче и председништво, поштовани министре Ружићу са сарадницима, уважени народни посланици, жао ми је што представници Високог савета судства нису данас овде присутни, да нешто кажемо и у вези са кандидатима које су они предложили.

Уважена посланица Вера Пауновић је изнела основне ставове посланичке групе Партије уједињених пензионера Србије у вези са предлозима закона који су данас на разматрању у Народној скупштини Републике Србије. Мени је остало неколико минута да саопштим још неколико наших ставова у вези с тим и посебно у вези са предлогом кандидата за гувернера и предлогом кандидата за председнике судова.

Добро је и позитивно, господине министре, што сте препознали месну заједницу као место где се живи, место где се решавају проблеми породице, појединаца и грађана. Због тога мислим да је веома битно што данас разматрамо – и, надам се, усвојићемо – овај сет закона везан за локалну самоуправу.

Улога месне заједнице је веома значајна и битна. Нећемо се враћати на период из којег ја потичем, али је веома значајно и битно да препознамо месну заједницу где се човек укључује и где је копча у остваривању власти и права, уставних и законских регулатива. У том смислу поздрављам и прихватам оно што је наша уважена посланица изнела, да ћемо подржати ове законе. Ту се, могу да кажем, остварује и политичко и друштвено деловање сваког грађанина.

Посебно истичем, и ово је веома значајно, о томе није било речи, да се ради о преко 4.000 села у Србији, а то је преко 4.000 месних заједница, где живе људи који су углавном старијег доба и корисници пензија. То је веома значајно за нас. Због тога мислим да треба да подстакнемо оно што министар Милан Кркобабић ради и делује, а то је да у сваком селу мора бити задруга, мора бити лекар, мора бити црква, мора бити пошта итд.

Лично мислим да тај спој министарстава и сарадња између појединих министарства мора бити много боља него што је сада. У том смислу посебно истичем ту потребу, бригу о старима и бригу о корисницима пензија који се налазе у тим месним заједницама, а могу да кажем да је то близу два милиона грађана наше државе. Због тога и прихватам предлоге ових закона и ми ћемо у дану за гласање то подржати.

Такође напомињем... Ви сте, господине министре, напоменули да је неко подржао предлог, о коме је посебно др Лакетић говорио, да се Бор и

Прокупље прогласе градовима. Подсетићу вас, ви сте били тада народни посланик, да је наша посланичка група 2016. године предложила амандман у вези с тим да се те две општине већ тада прогласе градовима. Ја лично мислим да је то јако добро и ми ћемо то подржати.

Друга ствар која је веома значајна за нас, то је питање избора гувернера Народне банке. Овде је било доста речи, потпредседник Арсић је о томе највише говорио, зашто Јоргованка Табаковић треба да буде поново гувернер. Истичем још један елемент који је веома битан – Народна банка Србије изванредно сарађује са Народном скупштином Републике Србије, посебно са Одбором за финансије. Лично мислим да то треба подржати и ми ћемо ту подршку дати.

И трећа ствар ...

(Председавајући: Приведите крају, господине Чолаковићу.)

... Неприсуство представника Високог савета судства, ми ћемо подржати предлоге које су дали. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Десанка Репац.

Изволите.

ДЕСАНКА РЕПАЦ: Захваљујем, председавајући.

Поздрављам господина министра са сарадницима. Ја бих нешто рекла о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи.

Локална самоуправа је основна организација власти. Развијеност локалне самоуправе је један од услова демократије и правне државе. Држава има обавезу да створи услове за континуирано функционисање локалне заједнице као целине. Колики је значај локалне самоуправе, сведочи усвајање Европске повеље из 1985. године од стране Европског савета, која јамчи основе локалне демократије и најважније елементе статуса локалне самоуправе.

У Србији јединице локалне самоуправе јесу општине, градови и Град Београд.

Овај закон уводи неке новине и прави измене. Закон треба да омогући бољу међуопштинску сарадњу, унапреди механизме непосредног учешћа грађана у обављању послова локалне самоуправе, обезбеди учешће јавности у припреми нацрта закона и других прописа органа државне управе.

Измене и допуне Закона о локалној самоуправи омогућиће да се боље примене институти непосредне демократије и да се грађани више укључе у доношење одлука које су важне за њихове заједнице. Овим законским изменама предлаже се обавезно консултовање грађана у погледу креирања буџета локалних самоуправа у области инвестиција. По

речима министра, неке општине то већ чине, али то треба постати обавеза свих осталих локалних самоуправа.

Биће унапређено функционисање месних заједница и њихов однос са појединим органима локалне самоуправе, радом скупштине, општинског већа и општинске управе.

Циљ је да се унапреди процес консултације са јавношћу која је заинтересована да учествује у најранијим фазама припреме прописа, па се већ кроз измене и допуне Закона о државној управи предвиђа да поред обавезног поступка јавне расправе јавност буде обавештена и укључена у најранијој фази примене нацрта закона.

Ја долазим из локалне самоуправе Суботице, која је после тоталног уништења Демократске странке кренула да се обнавља и развија. Добра вертикала за њену обнову је – град, Покрајина, Република. Велики значај чини Српска напредна странка, на челу са Александром Вучићем.

Суботица је била једна од ретко развијених општина, која је имала на десетине фабрика. Дванаест година владавине Демократске странке у Србији, односно шеснаест у Војводини, уништиле су Србију и разориле њену будућност. То је брука Србије! Од фабрика су само остали портири. Радници, преко 30.000, остали су на улици. То су урадили менаџери који су прибављали материјалну корист за себе кроз пљачкашке приватизације, намештене тендере, буразерске проценте, провизије, черупање државног буџета. Само се сетите ваших кризних штабова, како сте тукли људе и мењали их, стављали своје на директорска места.

Политичке лекције не могу да нам деле они који су буквално разорили земљу, иза којих је остала највећа стопа незапослености и сиромаштва у Европи. Упропастили сте све угледне фирме, дозволили сте криминалу и корупцији да се размахну.

Све док нас будете нападали, ми ћемо знати да смо на правом путу, у часној и беспошtedној борби за бољи живот наших грађана, уз Српску напредну странку и Александра Вучића. Мислим да у Србији нема ниједне месне заједнице, односно локалне самоуправе коју Александар Вучић није обишао и почео неку обнову и неко улагање.

Толико сте нас уништили, све сте упропастили, сваки педаљ ове земље и требаће још дуго, дуго времена за њен опоравак.

Ја долазим из здравства, где се болест не лечи симптоматски, онако како симптом налаже, неко се лечи каузално и мислим да се аспирином не може лечити карцином који сте ви направили Србији.

Уз помоћ СНС-а и Александра Вучића гради се и ради у свим локалним самоуправама. Рад актуелне власти су дела, а не речи. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо.

Имамо, као и обично, чудну расправу, која је необична, што може некада да буде добро, некада лоше. У нашем случају, то ретко када буде добро, односно скоро никад.

Слушали смо ових пар дана различите дискусије о свему и свачему. Осим написаних, и са тешком муком прочитаних, састава које чујемо са друге стране, свака иоле озбиљнија расправа је била далеко од теме, од ових предлога закона који су пред нама. То није добро не само због медија, због грађана Србије, који вероватно врло слабо прате Скупштину јер, практично, ако нису жељни неких бизарности, примитивизма и кршења свега што има везе с парламентаризмом, немају много шта ни да виде.

Свашта смо слушали данас. У преподневној расправи једно сат и по, можда и два, било је посвећено Саши Пауновићу из Параћина, који се по закону, правилима, добрим обичајима, обратио Конгресу локалних и регионалних власти Савета Европе својом жалбом да има проблеме зато што је председник, власт у једној локалној самоуправи и мисли да има притиске централних власти на себе, који су далеко од онога што би били законски и нормални односи. То је проглашено издајом.

Колико се ја сећам, још увек у Кривичном закону Србије постоји и то кривично дело – издаја. Ако не постоји, онда постоје кривична дела која су близу тога. Тако да када неко мисли да је неко издајник, да неко ради против интереса своје земље, прво што треба да уради јесте да поднесе кривичну пријаву против њега, да законским средствима, посебно ако је власт... Тиме даје и афирмацију институција и поштовању закона, што нам је иначе једна од највећих, перманентних замерки пријатеља из Брисела, пријатеља, ако хоћете са наводницима или без наводника, како год ко жели, кажу – ту сте остварили неке напретке, овамо нисте, тамо јесте делимично, али ништа нисте урадили на поштовању закона.

Замислите једну државу за коју кажу – имате можда срећен фискални систем, можда срећене јавне финансије, можда ово, можда оно, али сигурно не примењујете законе. Како онда мислите, није важно да ли ћемо бити део ЕУ, како ми да живимо у држави која не примењује законе?

Ја мислим да је Саша Пауновић искористио своје право да се жали. Колико се сећам те процедуре – а некада давно, неке 1997. године прошлог века, био сам председник Сталне конференције градова и општина, која се тада звала Југославије, сада Србије – то је потпуно нормална ствар. У то време, у време тежег терора, Милошевићевог терора, десило се да председник скупштине, градоначелник једног опозиционог града, буде на

челу Сталне конференције градова и општина, а да је, поред тога, и председник Савеза слободних градова у то време.

Хоћу да кажем да је време да се вратимо ономе што јесте улога, значај, место, пиједестал овог дома у коме се налазимо, а то је да се овде воде озбиљне расправе о темама које су на дневном реду.

Да се у ово мало времена колико ми је остало осврнем на пар ствари. Прво, недопустива је заједничка расправа о локалној самоуправи, гувернеру и Агенцији за борбу против корупције. Онда можемо да причамо о свему, о Народном музеју, о канализацији и борби против белих мишева, коме то већ смета. Хајмо да се вратимо, да поштујемо себе и овај дом, не због себе него због грађана Србије.

Гувернерка која је предложена је већ цео мандат, можда и више, на тој функцији. Подељена су мишљења власти и опозиције да ли то што она ради јесте добро или није добро. Мислим да она има једну непремостиву препреку да буде на том месту – она је заменик председника једне странке, и то стварно не треба да буде. Може да поднесе оставку на то место. Пошто ја њу јако дуго знам, мислим да има довољно искуства, ако не и верификованих знања за тај посао, да може да обавља тај посао одлуком скупштинске већине, али то што бирате заменицу председника ваше странке на место где апсолутно нема места политици јесте бесмислена ствар.

Да вас подсетим, ја сам сменио једног гувернера који се звао Млађан Динкић, пре пуно година.

Имамо избор, заједно с тим, и за члана Одбора Агенције за борбу против корупције. Морам да упозорим колеге посланике свих боја и опредељења да нам је председница Скупштине утајила, односно сакрила, односно није нас обавестила о једном допису који је добила прекјуче, 11. јуна, где јој се обраћа Повереник за информације од јавног значаја, који каже: „Госпођо председнице, обраћам вам се јер сматрам својом обавезом да пажњу вас, а вашим посредством као председнице и свих народних посланика“, значи требало је да буде послато и нама, „скренем на могући предмет разматрања у Народној скупштини који би се без основа везивао за институцију Повереника“. Он каже у даљем тексту, да не читам све, да су незаконити предлози, да имамо два незаконита предлога о којима треба да одлучујемо. Један је предлог који су заједно утврдили још 2015. године Повереник за информације и Повереник за ...

(Председавајући: Приводите крају, колега Живковићу.)

Да, хоћу.

... Где је нови Повереник за заштиту права грађана повукао тај предлог, а онда је дао свој предлог, на који нема право јер тај предлог мора да буде предлог два повереника.

Само хоћу да вам укажем да поред свих незаконитости које су обележиле рад овог и претходног сазива.... Не могу да гласају о нечему што нема везе са странком.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Живковићу.

По Пословнику, народни посланик Александар Марковић.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Члан 107. Нарушено је достојанство Народне скупштине зато што је претходни говорник спомињао терор, урушавање институција и сличне ствари, а о институцијама државе говори човек који је урушио све институције, човек који је завео ванредно стање, сећате се „Сабље“, сви се сећамо „Сабље“, када је хапсио људе, десетине хиљада људи похапсио потпуно неосновано. О терору прича човек који је запалио ову зграду. Запалио ову зграду! Када сте пребијали људе само зато што имају другачији политички став, упадали са оружјем у институције тадашње Савезне Републике Југославије.

Молим вас, мислим да сте морали да га опоменете, да га прекинете и изрекнете му опомену. Захваљујем.

(Зоран Живковић: Повреда Пословника!)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Полако, колега Живковићу, прво да одговорим колеги Марковићу.

Колега Марковићу, ја заиста не могу да утичем на народне посланике шта ће да говоре. Знам да је господин Живковић неке ствари рекао на своју штету, рецимо, да је сменио гувернера Млађана Динкића гласовима из Бодрума. Али ја не могу да га спречим да наноси сам себи штету.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни?

(Александар Марковић: Не.)

Повреда Пословника, народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Члан 107. Прво, претходни говорник...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Живковићу, било је 107.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Члан 106.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада 106, у реду. Наставите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Дозволили сте колеги да злоупотреби институцију повреде Пословника и, поред тога, да изрекне пет-шест суманутих реченица којима је повредио многе друге чланове Пословника.

Прво, ако је он уверен да је неко спаљивао ову скупштину, да сам то ја, било је време, а ни сада није касно, да поднесе кривичну пријаву против мене поводом тога.

С друге стране, да сам хапсио, да сам увео ванредно стање, жао ми је што колега нема минимум познавања материје коју би морао да зна, али

ванредно стање не уводи председник Владе, него то предлаже председник државе, а Влада спроводи мере из те области.

Трећа ствар, 10.000 људи није приведено без основе, него су сви преведени са пуно основе. И мало је било, требало је још.

Оправдано је што колега памти то, и ако осећа један ниво страха због тога што се десило у „Сабљи“, његов страх је потпуно оправдан. Али то нема никакве везе... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Живковићу, морам да вас прекинем.

(Зоран Живковић: Ако морате, ја вам честитам.)

Морам да вас прекинем да не бисте ви сада нарушавали достојанство, односно ја нарушио достојанство Народне скупштине тако што бих вас пустио да причате шта вам падне на памет.

Ви овде претите да ћете, уколико се вратите на власт, да хапсите људе мимо Устава, јер је цело ванредно стање било неуставно. Да ли сам ја добро разумео?

(Зоран Живковић: Ниси разумео ништа.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ја сам одлично разумео.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о овоме?

(Зоран Живковић: Наравно!)

Изјасниће се.

Повреда Пословника, народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем.

Члан 108. рекламирам из простог разлога што је Александар Марковић изрекао низ веома грубих квалификација на рачун господина Зорана Живковића. Оптужио га је не само да је палио Скупштину, већ да је мимо Устава и мимо закона наредио хапшење, односно акцију „Сабља“ у којој је ухапшено 10.000 људи.

Морали сте да га прекинете, али сада видим да ни ви, господине Арсићу, не знате до краја... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, прво, ја нисам тај који је у стању да мери оцене Уставног суда, нисам властан за тако нешто. Знам само да председник Републике има уставно овлашћење да покрене по одређеној ситуацији ванредно стање. У том тренутку, да вас исправим, да не бисте наставили даље да себе бламирате, председник Републике Србије није ни постојао, него вршилац дужности, који само обавља неопходне послове. Није постојао ни уставни основ да се заведе ванредно стање. То је рекао Уставни суд, а не колега Марковић.

Према томе, колега посланиче, као и сви други, по Закону о Уставном суду, чини ми се да је члан 167, сви су дужни да поштују и извршавају одлуке Уставног суда, па и народни посланици.

Повреда Пословника, народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Нисте ми дали, господине Арсићу, да завршим.

Акција „Сабља“ је, као што и сами знате, спроведена након убиства премијера, премијера Републике Србије, којем ваша странка жели да одаје признање за све што је урадио у свом животу. Власт СНС-а је наставила са политиком да треба да се обележи место страдања Зорана Ђинђића.

Дакле, акција у којој је ухапшено десет хиљада криминалаца и мафијаша у Србији не може да буде неуставна.

Оно што је ваша грешка данас јесте то што нисте опоменули господина Марковића када је износио паушалне оцене тиме што је оптужио Зорана Живковића да је он палио Парламент. То није истина. Зна се ко је палио Парламент јер је хтео да изазове крвопролиће у Србији 2000. године.

Према томе, оно што се... Многи од вас су тада били у Парламенту, запаљеном, који данас седе у клупама Српске напредне странке. Али оно што је суштина јесте да сте морали да опоменете господина Марковића да му такве ствари више никада не падну на такву памет какву има. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто сам дужан да вам одговорим, колега Божовићу, ја не знам никога од посланика СНС-а ко је палио Парламент, с једне стране. С друге стране, ви сте правник па знате да је ванредно стање заведено на неуставан начин и да је полиција, тужилаштво све доказе који су били прибављени супротно Уставу морало да одбаци од стране суда.

(Зоран Живковић: Нетачно, Устав не дефинише то, суди се на основу закона.)

Тако да је чак, хтели ви то да прихватите или не, ванредно стање помогло да неки буду данас на слободи зато што су докази прибављани супротно Уставу.

Господине Живковићу, не бих да полемишем с вама о томе.

(Зоран Живковић: Дајем вам само савет.)

Повреда Пословника, народни посланик Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Повредили сте члан 103. Ви сте били дужни да овом „дрвеном адвокату“, који брани оно што се не може бранити, одузмете реч и изрекнете опомену јер је бранио нешто што се бранити не може.

Значи, један криминални акт као што је убиство премијера не може бити оправдање за десет хиљада пута већи криминал који је господин Живковић спровео током „Сабље“ хапсећи политичке противнике, трпајући их у затвор без икаквог разлога и доказа.

Према томе, „дрвени адвокати“ нек се баве надриписарством на другом месту а не у Скупштини. А ви сте морали да му узмете реч и

прекинете га, јер тај зликовачки чин који је злоупотребљен да би се борило са политичким противницима, да би Србија платила због тога огромну своту штете, који уопште није допринео да се убице премијера пронађу и процесуирају, ни на који начин се не може бранити. Хвала.

(Зоран Живковић: Повреда Пословника!)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 103, у вези с чланом 107.

Ја сам једини у овој сали који је гласао за покојног премијера, једини који сам гласао за покојног премијера Ђинђића. Може се неко церити колико хоће, али с тим у вези да изјавим да је ванредно стање уведено противуставно. Тадашњи Устав је рекао да се ванредно стање може увести на делу територије Републике Србије. Оно је уведено, преко Наташе Мићић, на целој територији Републике Србије.

Све што је проистекло, и закон који је донет био је мешавина закона о ванредном стању и ратном стању, и зато је Уставни суд рекао шта је рекао, и зато су сва она хапшења и одлуке били готово ништа. Од 12.000 разваљених врата, 2.000 је задржано, а, мислим, само пар стотина процесуирано.

Кад се ванредно стање уводи, уводи се да се отклоне разлози, а разлог је био убиство премијера.

Мој колега пољопривредник је био савезни министар полиције и допустио је да му убију премијера једне федералне јединице. И још горе, сео је на његово место. И још горе, републичког министра унутрашњих послова, који је био у моменту убиства министар унутрашњих послова, поново је ставио у Владу. Дакле, сами закључите колика је одговорност мог колеге пољопривредника за убиство премијера Ђинђића, за кога сам само ја гласао.

И кад он прича о томе како се ишло на лекарски преглед, јесте Ђинђић водио министре на лекарски преглед. Али он није водио министре на лекарски преглед јер није могао да поведе ни себе. Хвала.

(Зоран Живковић: Повреда Пословника!)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада, у складу са чланом 112. Пословника, одређујем паузу у трајању од три минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ово је по редоследу, да не буде неке забуне.

Даме и господо народни посланици, господине Арсићу, није мој колега пољопривредник оборио Динкића гувернера, обрнуто је. Због гласања из Бодрума и подрума, вероватно подрума пића, Динкић се реванширао тако што је оборио владу мог колеге пољопривредника.

Кад већ говоримо о локалним самоуправама, постоји локална самоуправа Врачар, у којој је мој колега пољопривредник најавио протест у понедељак, ево овде и, гле чуда, уз обећање пробао да блокира Небојшину улицу, стао човек на пешачки прелаз. Ево, ако то није тачно, ако се јуче није десило, ја онда сносим пуну материјалну и сваку другу одговорност. И, дошао паук, нова правила, дошао паук и однео возило. И сад вероватно мој колега пољопривредник мора из штека мало да извади и да то плати.

Како је функционисала његова локална самоуправа кад је он био власт, а више је делио сласт, него власт? Он јесте био савезни министар, јесте био републички премијер, али никада није знао да влада собом. Онај ко не зна да влада собом, не може да влада над другима. Има још једна пословица, која гласи да је ономе ко је владао над другима несносна власт других над њим. Он то очигледно показује. Блокирао је Небојшину улицу, то су му однели, али, гле чуда, сад знам, његова локална самоуправа је функционисала тако... Људи се удружују у локалну самоуправу јер не може свако себи да носи смеће, не може свако себи да прави улице, путеве итд. и зато плаћају људи неке рачуне да би се то урадило. Е, он је својим грађанима рекао – рачуне у буре. Зашто баш у буре, што није нашао канту? Тек онда, после тих чувених рачуна – баци у буре, што се грађанима осветило јер су морали то да плате уз камату, тек ми је онда било јасно зашто су га звали Зоран, колега пољопривредник, „Рубин“. Значи, ми смо некада, док смо били у Скупштини Србије и док је он причао како је функционисала локална самоуправа, имали обичај да кажемо Зоран „Политрић“.

(Председавајући: Захваљујем, колега Ристичевићу.)

У последње време он је, изгледа, Зоран „литрић“, изгледа да ради инјекшн, директно убризгавање. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо.

Члан 107, достојанство. Поново сте допустили да неко прича ван дневног реда, да прича ортодоксне лажи о другом посланику, да износи апсолутне неистине на све стране.

Да бих доказао своје тврдње, морам да вам кажем једну поражавајућу чињеницу. Мислим да је то био неки 18. март 2003. године, у тренутку када ме је Народна скупштина Републике Србије бирала за председника Владе, и претходник је гласао за мене. То сматрам једном од најгорих ствари које су ми се десиле у животу, али шта да радите. Такође, гласао је и за оног министра унутрашњих послова Србије за кога је рекао малопре да би било... Без обзира на незаслужено искуство у Парламенту, колега би морао да зна да не бира премијер министре, него да посланици бирају министре, те је он својим гласом гласао за све оно против чега сада, наводно, има ставове.

Његове неистине и лажи су процењене на неколико десетина милиона евра. То вам је као педесет силоса да попасете, да неко, не ви наравно, да неки пацови, мишеви, лемури, примати и неке друге сорте поједу, а све је то било у девизним, у робним резервама, још је далеко од девизних.

Према томе, ја вас молим, председавајући, ви сте данас једном већ показали да имате добар начин да водите Парламент, молим вас да заштитите српску јавност од овога што нам се десило малопре.

Такође, неке колеге ми се жале, које седе тамо близу, да се јавља неки непријатан мирис са те стране... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем. Не сматрам да сам прекршио наведени члан Пословника из простог разлога што је колега Ристичевић говорио по редоследу. Тешко је предвидети, немогуће је предвидети о чему ће и на који начин посланик сагледавати актуелну тему, а колико сам схватио, он је говорио о једној локалној самоуправи и начину на који је вођена та локална самоуправа.

Морам да вас питам свакако – да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника?

(Зоран Живковић: Наравно! Хвала.)

Захваљујем.

Повреда Пословника, народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо, члан 108, господине председавајући, морали сте да предузмете неке мере.

Овај Балша Божовић који се ту цери ваљда дели утиске колеге пољопривредника Зорана Живковића, чувеног виноделца, чувеног винодеље. Само да подсетим да је отац Балше Божовића био телохранитељ Зорана Ђинђића.

Ево вам још једног утиска. Што се тиче утиска Зорана Живковића да сам ја имао ту несрећу да гласам за његову владу, из пијетета према покојном премијеру, дакле, ниједног тренутка није оспорио да је био

савезни министар, да је Балшин отац био својевремено телохранитељ, да је Михајловић био републички министар, да је он предложио поново Михајловића за састав Владе. И да га подсетим да посланици гласају у целини, не гласају по министарским местима и, тачно је, из пијетета према господину Ђинђићу, покојном премијеру, ми смо гласали за Владу Зорана Живковића.

Сада, по питању Балашевић и смрада са фарме, то не говори о мени, то говори о њима. То је њихово мишљење о пољопривредницима. То је оно на шта се Балша цери. То је оно када напишу фармеру, као „мајмуне“, као што Балша Божовић напише мени. То није мишљење о мени, то је мишљење о свим фармерима, јер они мисле да тањир који им мирише три пута дневно не пуне управо ти фармери.

Што се тиче робних резерви, треба да пита свог потпредседника Чедомира Јовановића. Ја сам га ухватио у крађи, 22.500 тона од укупно 80.000 тона је нестало у Крчедину. И, гле чуда, власник тог силоса је био Добривоје Суџум, човек који је потписао Живковићу чувених 525.000 за виноград.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Ристичевићу.

Колега Ристичевићу, не мислим да сам прекршио Пословник, наведени члан Пословника. Колико сам схватио, и ви и господин Живковић сте инсистирали на једном, а то је да се држимо дневног реда и да ову седницу уведемо, наставимо са једним демократским дијалогом.

Управо из тог разлога сада ћу поново направити паузу, сходно члану 112, у трајању од једног минута, а онда настављамо по редоследу пријављених народних посланика. Захваљујем.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом по редоследу пријављених народних посланика.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Није баш нека пријатна атмосфера и готово се човек осећа неудобно. Колико смо се јуче држали у оквирима, данас смо о свему причали само не о дневном реду и овим тачкама које су важне. Наравно да има разлога и потребе и за неком политичком расправом, дијалогом, полемиком и зато увек подржавам то да се реплике дозволе а да се не злоупотребљава Пословник.

Било како било, заиста јесте лоше, скандалозно, како год хоћете, ово обједињавање баба и жаба у нашем дневном реду, плус изузетно мали рок,

значи само 24 сата, за припрему о тако различитим тачкама дневног реда. Ја нисам супермен као неке моје колеге које су наводно све то проучиле, али у ономе што сам погледао има наравно, као и обично, и квалитетних предлога, и мање добрих, и могућности и потребе да се амандмански интервенише. Али то ће, наравно, остати у другом, трећем плану јер ова, чак ни дневнополитичка него нека гора реч треба, борба или потреба, жеља, импулс превладава и онда на крају више нико не зна о чему је било речи.

Елем, ја сам имао добру вољу да гласам за ове предлоге – па ме је колега Живковић збунио јер нисам знао за овај допис који он помиње – за чланове Агенције за борбу против корупције, и господина Живојина Ракочевића, кога лично знам и мислим да ће добро обављати тај посао, и господина Јанка Лазаревића. Дакле, мислим да су то квалитетни, различити али квалитетни предлози, да би могли да допринесу раду те агенције. Међутим, сада ћу се распитати да видим које је природе процедурална примедба и ово писмо које је колега Живковић наводио. То кажем због тога што, без обзира на то што неће наш глас, наше групе одлучити, просто треба да се трудимо, колико можемо, да говоримо ствари и да одлучујемо не на звонце или на нечију команду, било чија била та команда, него по некој савести, па колико добро или погрешно проценимо.

Исто тако, поздравио бих ова решења, и то је већ помињано више пута од стране колега са оба дела ове сале, и добро је што ће се наћи коначно место и решење за месне заједнице, које су неколико година биле у безваздушном простору, и да би ваљало да се ту негде нађе простора. Али оно што је проблем јесте то што таква добра решења негде остају у другом-трећем плану ове наше дневнополитичке борбе. Значи, добро је и лепо је што ће се наћи неко институционално место за ту важну, потенцијално важну или најосновнију, најелементарнију институцију демократије у овом систему, али да ...

С друге стране, подржавам и ово да Бор и Прокупље, две општине, добију статус града ако ће то значити, као што смо већ чули, тим срединама, можемо то да подржимо. Међутим, мислим да ту има потребе, и то питам директно господина министра, за озбиљним преиспитивањем те политике додељивања статуса града, а посебно статуса општине. Велика је асиметрија ту широм Србије, јако су различити критеријуми. Знамо да не може бити критеријум само величина и број становника, али мислим да ту треба озбиљно порадити на тој реконструкцији.

Ово је сада линија мањег отпора, то су административни центри, то су највеће општине у тим окрузима и онда ће добити статус града. Нека добију, надам се да ће им бити од неке користи.

Али, право да вам кажем, имате месне заједнице у Србији, у Војводини (Батајницу, Футог, Сивац), дакле имате неке месне заједнице које су малтене веће не од општина него од градова, односно од ових градова који имају статус града. Дакле, то је једна озбиљна аномалија и ту просто треба променити и политику додељивања статуса општине, а можда и статуса града. То сада можда нама није важно, али није тако небитно.

Оно што пак јесте најважније и чиме сам хтео да завршим, а као мали прилог овој дискусији која се води у овој атмосфери— знате, правда је када смо равноправни, када имамо сличан третман, када председавајући имају сличан третман. Ја ћу само мало илустровати да видите у каквој атмосфери и шта смо све чули, и то не најгоре ствари које су представници опозиције чули од представника власти овде само током данашње расправе, и тиме завршавам.

Како би било да сам ја то рекао или неко од мојих колега, колико бисмо добили опомена, казни и којечега другог? Нећу ићи на убиства и ко је крив за убиства, то прескачем. „Разорили сте земљу“; „све док ви будете нас нападали, ми ћемо знати да смо на добром путу“; „толико сте уништили и упропастили Србију да ће нам требати године да се опоравимо“; „карцином који сте ви направили Србији не може се излечити аспирином“, требаће вам нека јача медицина, ово задње додајем ја. Да ли заиста мислите да се у атмосфери таквих, а ово је само део, и то не најгори део, оптужби које се чују на рачун опозиције може квалитетно и озбиљно разговарати о било чему, а поготово о овим важним тачкама дневног реда које су нам данас ту?

Што се тиче избора Јоргованке Табаковић, не улазим у ове приватне аргументе и афере које су помињале неке колеге, али похваљујем то што је инфлација држана на ниском нивоу, похваљујем и девизне резерве, али мислим да је НБС требало много више да се посвети овом развојном елементу привреде земље, а не само очувању фискалне стабилности. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Вукадиновићу.

Реч има народни посланик Радослав Цокић.

Изволите.

РАДОСЛАВ ЦОКИЋ: Даме и господо, поштоване колеге и колегинице, данас разговарамо о више закона од којих је један од јако битних закона, а то је Закон о локалној самоуправи. Мислим да би било некоректно да ја о томе не кажем неку реч с обзиром на то да сам доста година провео у локалној самоуправи; заправо, обављао сам послове председника извршног одбора општине, биран сам за председника општине већинским путем, као што су то госпођа Маја Гојковић, Драган

Јовановић, Драган Марковић Палма. Пре ове функције, пре овог посла који сада радим, био сам начелник Подунавског округа. Мислим да треба да кажем коју реч и бићу веома кратак с обзиром на искуство које у тој области имам, а да би друге колеге могле да кажу коју реч.

Мислим да су ово први кораци усклађивања овог закона са нашим циљем да уђемо у ЕУ и да ову област ускладимо са том нашом намером. Видим да предлагач тежи рационализацији, што је јако битно, што је у ствари најбитније, да локалне самоуправе буду сервиси грађана, да онај ко дође да обави неки посао у општини не буде у подређеном положају већ да буде уважен на одговарајући начин.

Смањили сте број чланова већа, што је јако добро, односно димензионисали сте га према броју становника (за нешто морамо да се вежемо), број помоћника такође.

Једино, кад је у питању заказивање седница, ја бих вам сугерисао да о томе размислите, добро је заказивати седнице у краћем року да би се обављали разноразни послови брзо и ефикасно када је у питању долазак инвеститора, пре свега страних инвеститора, али мислим да избор председника општине и председника скупштине треба да буде из овога изузет, односно да заказивање седница у те сврхе буде онако како је било до сада.

Моја једина намера јесте да избегнемо разноразне комбинаторике у овом периоду када СНС има убедљиву већину. У многим општинама то неће да се догађа, међутим, кажем, то треба узети са резервом и о томе свакако размислити.

Ми смо помињали округе... Кратко је, кажем, време и кроз појединости мало ћу и о томе да говорим, о њиховим надлежностима, а сада бих само да искористим прилику да похвалим иницијативу представника Бора и Прокупља да ови градови добију статус града. Врло су добра образложења, ја то подржавам свесрдно зато што (предлажем Влади да и о томе размисли) ово значи градовима који добију тај статус, значи људима који ту живе, они су стимулирани да ту остану да живе и даље; значи за долазак инвеститора, значи кад се преговара са било ким. Према томе, треба размислити да и други градови који имају изнад 40.000 становника, имају нека обележја града, добију тај статус, јер, кажем, ту ништа не губимо, само сви добијамо.

Оно што још данас хоћу да кажем јесте да апсолутно подржавам избор госпође Јоргованке Табаковић за гувернера. Ја њу лично не познајем, познајем само њен рад. Ово што је радила као гувернер јесте за свако поштовање, јесте стабилност динара коју имамо. Друго образложење, мислим да није потребно. Хвала вам велико.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народна посланица Миланка Јевтовић Вукојичић.

Преостало време посланичке групе је три минута и двадесет секунди.

Изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, посланице, СНС свакако ће у дану за гласање подржати све предложене законе зато што су они саставни део реформских програма и реформских активности које спроводи Влада Републике Србије.

Оно на шта бих хтела да се осврнем, то је предлог председника Републике Александра Вучића да за гувернера Народне банке Србије поново буде изабрана госпођа Јоргованка Табаковић. Сматрам да је предлог апсолутно оправдан, а оправданост овог предлога потврђују резултати рада Јоргованке Табаковић у периоду од 2012. до 2018. године.

Наиме, 2012. године, када је Јоргованка Табаковић преузела Народну банку Србије, динар је био четврта најгора валута на свету од 178 земаља. То је оно што је „жуто предузеће“ после своје владавине оставило СНС-у када је у питању вредност динара. За ових шест година, што се тиче динара, прошле године динар је проглашен за другу најбољу валуту у свету.

Јоргованка Табаковић такође треба да буде поново изабрана за гувернера НБС зато што је очувана ниска инфлација, инфлација је у границама циља и креће се око 2%. Морам да нагласим да од укупно 44 земље ЕУ, 31 земља има ниску инфлацију, односно дефлацију. У ту 31 земљу спада и Република Србија. После владавине „жутог предузећа“, 2012. године, инфлација је била двоцифрена.

Према томе, и једно и друго су резултати одговорне монетарне политике, која је апсолутно била усклађена са фискалном и финансијском политиком коју је спроводила Влада Републике Србије.

Оно што морам такође да нагласим, то је поверење грађана Републике Србије у динар као своју валуту, јер је штедња у динарима за ових шест година знатно порасла.

Такође морам да истакнем да и страни инвеститори и те како имају поверења у политичку и финансијску стабилност. То показује и повећана тражња за хартијама од вредности, што свакако показује да инвеститори имају намеру да у Србији остану, да отварају фабрике и да се отварају нова радна места. Инвеститори доживљавају Србију као сигурну и економски стабилну земљу за своје улагање.

Јоргованка Табаковић, сем свог импресивног дела и постигнућа на образовном плану, где се показала као стручњак у области финансија, у

области банкарства, поседује још један квалитет, а то је економски патриотизам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Срђан Ного.

Није присутан.

Реч има народни посланик Зоран Радојичић.

Није присутан.

Народна посланица Марија Јањушевић?

Не.

Народни посланик Драган Весовић?

Не.

Народни посланик Миладин Шеварлић?

Не.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Ја бих пре свега желео да кренем од једног цитата који ми се посебно наметнуо ових дана, који каже: „Овако опасно понашање и злоупотреба полиције не иде у прилог дугорочној безбедносној ситуацији и односима грађана и полиције јер се ствара непотребна тензија и неповерење. Полиција се приморава да ради нешто што није њена надлежност, а то је да пегла флеке неуспеле владине економске политике и применом репресије спречава грађане да покажу шта мисле о њој“, рекао је 5. августа 2011. године члан Главног одбора Српске напредне странке Марко Ђурић.

У ствари, ово можда нема пуно везе с темом, него сам хтео само да скренем пажњу, господине председавајући, да постоје двоструки аршини када говоримо о овој тачки дневног реда која је данас овде, а то су двоструки аршини од стране владајућег режима. Једно је понашање када сте на власти и онда вам сметају протести грађана и користите сваку прилику да говорите негативно о томе, а када сте ви били опозиција 2011. године, онда сте подржавали протесте радника, пољопривредника и малинара и критиковали полицију и медије. Онда је све то било дозвољено.

Ја бих само апеловао да се вратимо на конструктивност и на једно, да кажем, политичко поштење и да оно што сте ви радили опозицији дозволите да опозиција ради такође сада када сте ви на власти.

Друга ствар, ја сам, министар Ружић је, мислим, био тога веома свестан и сведок, говорио веома конструктивно о тачкама дневног реда. Дакле, говорио сам о позитивним ефектима измена и допуна закона о локалној самоуправи, о матичним књигама, о националним саветима

националних мањина и тиме показао да ја нисам опозиција држави Србији, ја сам опозиција актуелној власти СНС-а и СПС-а.

Све добро што предложите увек ће имати подршку Српског покрета Двери без обзира на то што ми спадамо у једну од жешћих опозиција актуелној власти, али морате бити свесни да не предлагете ви овде само добре ствари и да ми као опозиција имамо право ваљда да говоримо о томе шта ви лоше овде предлагете.

Господин министар ми је остао дужан да одговори на те теме – зашто је избачено подстицање задругарства из Закона о локалној самоуправи, примера ради, да ми објасни шта су осетљиве групе које треба подржавати, да ли се ту можда мисли на мигранте. То су врло конкретна питања, господине министре.

Онда сам вас питао зашто начелник општинске управе не одговара за свој рад скупштини града или општине него општинском већу. Врло конкретно питање.

Нисте ми одговорили о почасним грађанима Томиславу Николићу и Александру Вучићу, који су без икаквог упоришта у било каквим заслугама за локалне самоуправе добијали титуле почасних грађана. И то сте прескочили да одговорите.

Нисте ми одговорили на кључно питање које сам овде поставио, а то је – какве везе има ЕУ са Законом о локалној самоуправи? Зашто намећете локалним самоуправама да прилагођавају себе Европској унији и да уводе некакве стандарде, да учествују у читавој тој празној, залудној, превазиђеној, потрошеној, бесмисленој причи о европским интеграцијама? Па само им још треба да им то наметнете, да се и оне прилагођавају једној лажној и бесмисленој причи о европским интеграцијама и Европској унији, у коју никада нећемо ући, никада. И то сви знамо и правимо се луди. А због тог пута у ЕУ пристајемо на гомилу уцена, притисака и најстрашнијих малтретирања од стране исте те Европске уније. Ја то не разумем, али то је већ сад нека садо-мазо варијанта коју воли актуелни режим.

Оно што сте ми такође прећутали јесте где је улога службе за матичне књиге у великом процесу несталих, односно украдених беба. Зашто то нисте размотрили кроз ове измене и допуне Закона? Ко је одговоран за нестале и украдене бебе из српских породилишта деценијама уназад? А велика је улога матичних служби и матичних књига у том најстрашнијем и најјезивијем криминалу отимања рођене деце од родитеља и препродаје даље, и проглашавања деце мртвом, наравно. То је немогуће без садејства матичне службе.

Наравно, нисте ми одговорили на ону скандалозну причу везану за избацивање назива „српско“ из држављанства у пасошу од 1. октобра ове

године. Зар је могуће да ће у држави Србији неко да се стиди што тамо пише „српско држављанство“ и да промени и стави „држављанство Републике Србије“? Зашто? Зато што се један припадник муслиманске вероисповести из Рашке области осетио дискриминисаним зато што му у пасошу пише „српско држављанство“. Следећи пут ће исти тај припадник неке националне мањине да се осети дискриминисаним зато што се ова држава зове Србија, јер у речи „Србија“ има реч „Срби“, а не пише нешто друго од других националних мањина, па ће да тражи да се избаци реч „Срби“ из речи „Србија“ или да се промени назив државе јер је он дискриминисан!

Нисте ми одговорили о јавним агенцијама. Колико их има? Колико запослених? Како се то до сада запошљавало без конкурса? Колики део буџета ове државе троше те паралелне структуре, које никоме не подносе извештај о раду?

Дакле, господине министре, ја сам врло конкретан. Са мношћом нема шале, ја се озбиљно припремам за ово. Нисте ми одговорили ни на једно од ових питања. Молим вас, морам да вам кажем, ја хвалим оно што је добро, али оно што је лоше критикујем и очекујем ваше одговоре. Можда за нешто ја нисам у праву па ћете ми ви појаснити. Али чињеница је да ми на сва ова озбиљна питања нисте одговорили.

Као ни онај судија који је побегао или, како се то каже, није присутан данас, кога сам веома јасно питао да ли он има онај ВИП кредит који му је доделила банка. Да ли друге судије имају ВИП кредите које им додељују банке, које не може да добије ниједан други грађанин Србије? Јасно је да банке имају интерес да доделе те најповољније кредите судијама како судије не би судиле по закону у случају када су банкарски клијенти оштећени и туже банке. Па реците ми било који други мотив на овоме свету да банке дају судијама најповољније кредите, које не може да добије нико други, изузев да их корумпирају. И сви знамо да их корумпирају и сви знамо да је то криминал и корупција у врху државе између банака и судија, и ћутимо и гледамо шта нам раде банке и судије.

И после ћете да ме убеђујете да поново изгласамо Јоргованку Табаковић за други мандат на челу НБС, Јоргованку Табаковић, највећег лобисту за стране банке у Србији, која увек када бира између банака и оштећених банкарских клијената стаје на страну банака. Валутне клаузуле – пљачка, провизије – пљачка, пореска утаја банака – пљачка. Где је била Јоргованка Табаковић шест година? Није била нигде, наравно.

Увознички лоби. Она је сјајан кандидат за увознички лоби, који овде увози све оно што ми овде можемо да произведемо и уништава конкуренцију домаће привреде и пољопривреде, зато што њен курс динара

штити увознички лоби а уништава домаћег произвођача. И то сви знамо и правимо се луди, као да није тако.

Значи, ако бирамо кандидата за гувернера НБС који одговара банкарском и увозничком лобију, Јоргованка Табаковић је кандидат број један и нема бољег. Али ако тражимо кандидата који брине о домаћем економском интересу, интересу домаће привреде и пољопривреде и домаћег банкарства, онда је Јоргованка Табаковић најгори могући кандидат.

Оно што морам да вам кажем, шта сте ви избегли да донесете кроз ове измене и допуне Закона о локалној самоуправи – избегли сте, наравно, да вратите локалној самоуправи оно што јој је отето од изворних надлежности, од изворних прихода, од изворне имовине. Дакле, ви сте практично опљачкали локалне самоуправе, пребацили њихове буџете у државни буџет и онда им сада враћате на кашичицу, према подобности, па ко вам је страначки и политички подобан, он може да добије паре за пројекте из државног буџета. Не, вратите ви паре које изворно припадају локалној самоуправи, а она ће да прави те пројекте сама.

Такође сте избегли, што је веома важно нагласити, да овде озбиљно говоримо о криминалним аферама у локалним самоуправама где сте ви на власти. Да вам наведем пример Пријепоља и председника Општине са пет кривичних пријава због злоупотреба и ненаменског трошења средстава. Хоћете ли пример Пожеге? Хоћете ли пример Зрењанина где не може да се реши деценијама пијаћа вода? Хоћете ли пример Краљева где је ненаменско трошење средстава за спортске невладине организације за медије? Хоћете ли пример Чачка где се даје улица будућем немачком инвеститору који још није ни отворио своју фабрику итд.?

(Председавајући: Захваљујем.)

Завршавам, господине председавајући.

Дакле, молим вас, господине министре, веома конкретне одговоре, немојте ми врдати, јер онда ћу доћи у позицију да вам поставим питање – како критикујете бивши режим када сте ви били део бившег режима? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јахја Фехратовић, повреда Пословника.

ЈАХЈА ФЕХРАТОВИЋ: Хвала.

Члан 107. достојанство. Претходни говорник је врло негативно говорио о припадницима националних заједница и верских заједница, муслиманима. Он је у свом претходном говору пре неки дан говорио да је Србија мултиетничка, мултинационална држава, хвалио је то, а сада му смета што припадници националних заједница и мањинских народа желе да искористе право које им је Уставом загарантовано.

Држава Србија јесте мултиетничка држава, у којој живе Срби и остали народи, и најнормалније је да у пасошима стоји да је то држављанство Републике Србије. Не видим шта би то сметало било коме? Поготово је врло непотребна констатација да ће некоме сметати име државе и да ће тражити да се оно промени.

Дакле, припадници националних заједница мањинских народа су лојални овој држави, али желе да искористе права и користе права која су им Уставом и законима загарантовани. То је оно што смо хвалили, да су заиста Устав и закони Републике Србије добри и да поштују права националних заједница, али да је понекад било мањкавости у имплементацији. Ево, овим се то исправило и то је на част и на понос целој држави Србији, управо и овакав чин, да се у држављанству могу препознати сви они који нису Срби а грађани су ове државе.

На концу, ово је доказ да господин који је говорио пре мене никада неће прихватити да живи са другим и другачијим, иако то понекад покушава да каже и овој скупштини, јер му се не да; прво говори да је Србија мултиетничка држава, а онда поништава све што није српско. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

Захваљујем.

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић, повреда Пословника.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала. Члан 108, који се тиче старања о реду на седници Народне скупштине.

Малопре сте чули Бошка Обрадовића како је започео своје излагање неким цитатом покушавајући на тај начин да провуче тезу о насиљу, да благи српску полицију, што је, били смо сведоци последњих дана, апсолутна неистина. Почео је то једним цитатом.

А мени је опет пао на памет неки други цитат, од великог Његоша: „Коме закон лежи у топузу, трагови му смрде нечовјештвом“.

Не заборавите, а онда почиње о конструктивности... Не заборавите да је топузом Бошко Обрадовић дошао у овај парламент, да се топузом одржавао у овом парламенту, нападом на председницу Народне скупштине, грађани то треба да знају; да је топузом учествовао у кампањи, нападом на Гоцу Узелац и Мару Драговић, новинарке ТВ Пинк; да је топузом ових дана насртао на грађане на путевима у Републици Србији; да је топузом насртао на српске полицајце; да је малтретирао и шиканирао српског патријарха, он и његове присталице, Драгана Ђиласа, Јеремића и

осталих. Не можете онда тражити некакву лажну конструктивност и за све то оптуживати још и српску полицију.

Изнео је тезу да се неко овде стиди придева „српски“. Не заборавите да ова странка носи назив Српска напредна странка. Према томе, никако не можемо да се стидимо тог придева „српски“ пошто у имену имамо придев „српски“, а Покрет Двери то нема.

Према томе, ја вас молим да следећи пут примените члан 109, одузмете му реч и изрекнете му опомену. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега, знате да је јако тешко у одређеном тренутку пронаћи равнотежу између поштовања права посланика позиције и посланика опозиције, а на другој страни имати на уму и оно што је интерес грађана, а то је ефикасност у раду Парламента. Малочас сам рекао да је јако тешко предвидети о чему ће народни посланици говорити и на који начин ће сагледавати актуелне теме.

Није ми била намера да прекидам народног посланика јер би се онда опет провлачила теза да имамо двоструке стандарде и двоструке аршине у вођењу седнице. Као што видите, немамо их. Покушавамо да пронађемо равнотежу. Колико успевамо у томе, видећемо.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

Захваљујем.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић, повреда Пословника. Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: председавајући, пре свега, ја бих указао на члан 27, да се председник Народне скупштине стара о примени Пословника, у овом случају ви као председавајући. Не кажем да сте га превише прекршили, али се нисте довољно добро старали, јер је требало упозорити колегу који је говорио пре мене да ово што он говорио спада у област реплике, а не повреде Пословника. Да сте му дали реплику и да је ово говорио, то би било све у реду, а овако је злоупотребио повреду Пословника да мени реплицира. А ја не могу да добијем право на реплику јер нема реплике на повреду Пословника. То је онда погрешна примена Пословника, у складу са чланом 27. Како да вам укажем на тај парадокс који овде функционише?

Владајућа Српска напредна странка, када је била у опозицији, онда је све било дозвољено. Када је дошла на власт, сада опозиција не сме ништа да ради против власти и све је насиље што се ради против власти. У њихово време могло је да се ради против власти шта хоћеш, а сада не може.

Навео сам вам и цитате, имам их још ту ако је потребно. Примера ради, саопштење СНС-а од 30. маја 2011. године: „Срамотно је да колоне трактора које су данас из целе Војводине кренуле због свега тога у знак протеста ка Београду спречавају јаке полицијске блокаде по главним путевима, док се истовремено на режимским медијима, које нажалост финансирају сви грађани Србије, не може чути ни реч о томе“. Потписујем, ја потписујем ово саопштење СНС-а од 30. маја 2011. године. Данас је потпуно исто, само што су они данас на власти.

Ту ви сада треба, у оквиру примене Пословника, да нам помогнете да имамо један равноправан статус и да нас заштитите од тог политичког лицемерја. Нешто што су они радили у време кад су били опозиција било је права ствар, а када ми то исто радимо данас, онда је то насиље. Не, није то насиље, него је то опозициона борба против власти, само су они заборавили шта су радили када су били опозиција па би нама да забране да будемо опозиција. Е то не може.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу, као што видите, омогућен вам је исти третман као и посланицима позиције, омогућено вам је да образложите повреду Пословника сходно члану на који сте указали. У образложењу сте рекли да не можете да нађете начин да нешто саопштите. Управо сте га пронашли. Мислим да сте тиме прекршили оно на шта сте указали, али, ево, опет кажем, то је још један показатељ да нема двоструких стандарда. На мени је да вас питам да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника. (Не.)

Захваљујем.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић, повреда Пословника.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 103, у вези са чланом 108.

Господин Обрадовић је покушао да преузме вођење Народне скупштине. То му свакако не можете допустити.

Као друга ствар, он је овде вукао неку паралелу између блокаде 2011. године и недавне непријављене блокаде. Године 2011. пољопривредници у Војводини су пријавили протестну вожњу (вожњу!) магистралним правцима до Београда. Иначе је вожња трактором појединачно дозвољена, али с обзиром на велики број трактора, тадашња власт, та Ђиласова власт, та чувена Ђиласова левица, отприлике она „лева рука – десни цеп“, забранила је вожњу трактором до Београда. То је велика разлика. Дакле, она је спречила кретање у саобраћају, што је сад урадила као опозиција. Даље, сељаци на тој блокади нису пребили никога као што је овај човек пребијен, никога. Овај је зверски претучен у Борчи. Пробаћу

да сазнам да ли су то иста лица везана за праће новца које се десило преко Борче.

Надаље, ниједан од лидера није отишао у Прељину да блокира раскрсницу. Видите овога који је то рекламирао како блокира раскрсницу. Надаље, ником од нас пољопривредника ни на крај памети није било да сазивамо нелегалне демонстрације, нелегално заустављање саобраћаја, као што је то радила Марија Јањушевић Недић. Ево њених фотографија, ево и транспарента: „Немам горива, јебига“. Тиме је заустављен српски патријарх. Нико од нас, из поштовања према цркви, вери, без обзира на то о ком верском поглавару се ради, ниједне вере, вероисповести, црквене заједнице, не би то учинио, а они јесу, и то је велика разлика између нас и њих.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о указаној повреди Пословника? (Не.)

Реч има народни посланик Александар Мартиновић, право на реплику.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, Српска напредна странка јесте подржавала протесте против режима Бориса Тадића, али СНС никада није спроводила било какве акте насиља за разлику од Драгана Ђиласа, Вука Јеремића, Бошка Обрадовића и њима сличних. Захваљујући њима, у селу Белосавци, у Тополи, жена је имала спонтани побачај зато што су ови који се представљају као опозиција блокирали пут. Жена је девет година покушавала да остане у другом стању, ишла на програм вештачке оплодње а због лудака као што су Драган Ђилас, Вук Јеремић, Бошко Обрадовић жена је на лицу места доживела спонтани побачај.

Због блокаде путева ових који блокирају путеве „аудијима“, џиповима, „бе-ем-веима“ итд., петсто људи у Сопоту није могло на време да прими храну, људи који се хране у народној кухињи.

Поставља се питање везано за конкурсе, каже – да ли је било конкурса у јавним агенцијама. Мене занима, као председника Посланичке групе СНС, да ли је Бошко Обрадовић по конкурсу примљен за портпарола Градске библиотеке у Чачку у време Велимира Илића? Да ли је у време Велимира Илића и у време када је градоначелник Чачка био Велимир Станојевић по конкурсу рођени брат Бошка Обрадовића примљен у Градску управу за урбанизам града Чачка, па му је после тога, исто по неком конкурсу, снаја, односно супруга рођеног брата, запослена у једну јавну установу града Чачка? Да ли је све то било по јавним конкурсима...

(Председавајући: Захваљујем.)

...Или је то било по политичком пријатељству са Велимиром Илићем?

Дакле, било би добро да Бошко Обрадовић, пре него што пита нас, одговори на ова питања јер он стално прича о неком паразитском систему, партократији итд. Мене баш занима по ком основу су сви ти људи из његовог најближег окружења добили посао ...

(Председавајући: Захваљујем, колега.)

... Да ли зато што су најобразованији, а видим да нису, јер иако је човек професор српског језика, не зна акценте у српском језику...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Мораћу да вас прекинем. Претпостављам да ће бити времена за наставак расправе.

Колега Обрадовићу, ако дозволите, пошто сте поставили одређена питања министру Бранку Ружићу, да најпре дамо реч министру, а онда ћемо наставити са расправом.

Реч има министар Бранко Ружић.

Изволите.

БРАНКО РУЖИЋ: Захваљујем.

Господине Обрадовићу, наравно, никада нисмо избегавали да одговоримо на питања која су смислена. Мислим да сам и јуче, ако сам испустио неке одговоре, у каснијем делу седнице одговорио на сијасет ваших питања. Не знам да ли сте били у сали, али није то ни важно.

Што се тиче задругарства које сте данас споменули, мислим да јуче нисте али није ни то битно, овде се ради, то сам рекао и јуче, о промењеном концепту. Ради се о областима које се базирају на Уставу и посебним законима. Након тога, а већ сада се ради јединствена евиденција послова, променама секторских закона ће се ти послови још ажурирати. Већ смо урадили 80% евиденције или пописа тих послова, тако да ништа нисмо избацили. Што се тога тиче, ради се само о концепту, ако ме добронамерно разумете.

Што се тиче начелника општинске управе, и сами знате да је скупштина представничко тело, да представничко тело не може бити другостепени орган и да је веће извршни орган и да се начелник бира на већу, именује на већу након спроведеног конкурса, односно поставља се на већу након спроведеног конкурса. То је просто разлика између представничког и извршног органа. Такође се ради о концепту ако ни о чему другом.

Што се тиче увођења у ред теме о почасном грађанину, просто се примењује истоветан принцип као када се даје сагласност нпр. за називе улица, а даје се сагласност из Министарства државне управе и локалне самоуправе управо да не би долазило до тога да се нарушава друштвени

интерес, да не долази до конфронтације код локалног становништва уколико се ради о неким контроверзним историјским личностима, спорним личностима итд. Тако да би ваљда, с обзиром на то да сте врло принципијелни, био ред да похвалите јер уводимо нешто у ред, а не да критикујете. Не улазећи, наравно, персонално у то ко је где досад проглашаван за почасног грађанина, па су некима те титуле и одузимане.

Што се тиче Европске уније, разумљив је ваш политички програм и политички став који имате, који је отворено антиевропски. То је ваше право, али просто желим да вас упознам да је стратешки циљ државе Србије већ дужи низ година улазак у ЕУ, да имамо 35 преговарачких поглавља, да се 70% уподобљавања нашег законодавства са законодавством ЕУ односи управо на јединице локалне самоуправе, да се 21 или 22 поглавља управо односе на то, у великој мери, доминантно, тако да је сасвим логично да то стоји у закону. Када антиевропска политика буде превагнула, онда ћете имати свакако прилику да иницирате промену ових политичких оријентација и законских одредаба.

Што се тиче пасоша, мислим да је неспорно да смо сви држављани Републике Србије.

Што се тиче онога што просто јесте ваш манир, који је легитиман и начин да стекнете неки политички профит, то је ваше право, ја као министар немам намеру да улазим у полемику око тога, нити ова тема има везе са било којим од закона који су данас и јуче на дневном реду.

Такође није предмет ових закона оно што сте говорили о неким наводним тврдњама о криминалу, неправилностима, којих је сигурно кроз историју било у локалним самоуправама, зато што постоје други надлежни органи и други закони који уређују ову материју.

Што се тиче Закона о јавним агенцијама, односно платама у јавним агенцијама, у регистру запослених има петнаест јавних агенција. Неке појединачне агенције се посебним законом формирају. Неки обухват рада који неке институције које називамо агенцијама имају, просто нису агенције... Генерално, мислим да је важно – то сте, ако се не варам, јуче похвалили – да су сада конкурси обавезни. Примењивале су се одредбе Закона о раду које нису предвиђале обавезу спровођења конкурса, али то није значило да ти конкурси нису спровођени у неким случајевима. Сада је то дефинитивно постала императивна норма.

Што се тиче несталих беба, мислим да се ради о криминалним актима. Мислим да то свакако не може бити предмет овог закона, али је Влада основала комисију која се бави питањем несталих беба. Мислим да је један системски приступ за који је Влада опредељена због тих несрећних случајева који су се дешавали тим родитељима који су остали без своје деце нешто што је јасна оријентација Владе Републике Србије. Али просто

није политички коректно на томе стицати политичке поене, а нарочито не када говоримо... Лако је сада увезати све законе, али говоримо о Закону о матичним књигама и сада ће неко помислити да то све има везе једно с другим. Заиста нема. Оставимо комисији да ради свој посао, оставимо надлежним органима да на основу налаза те комисије ураде оно што је до њих и да се барем у неком проценту исправи та, рекао бих, не вишегодишња, него вишедеценијска неправда, јер то јесте ствар кривичне одговорности, а не питање Закона о матичним књигама. Чак мислим да је члан ове комисије и државни секретар из овог министарства, тако да ћемо свакако имати потпуну информацију и увид у функционисање ове комисије.

Мислим да сам вам сасвим јасно одговорио на сва ваша питања. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре.

Колега Обрадовићу, желите реплику?

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Хвала, господине министре, што се уважили и одговорили на моја питања. Наравно, тешко ћемо се сложити око већине ствари.

Не припадам никаквом антиевропском политичком покрету, ја се само противим уласку Србије у Европску унију, а то је велика разлика. Европска унија и Европа нису исто. Ми Срби смо древни, стари, хришћански, европски народ и припадамо европској цивилизацији. Ја се апсолутно залажем за заједницу европских народа и за Европу нација, у којој би се поштовали територијални суверенитет и идентитет свих народа. Али Европска унија, бриселски „централни комитет“ свима наређује како ћемо ми живети по Европи. То је нешто друго и ја сам против тога. И нисам само ја, него огроман број Европљана који се противе бриселском „централном комитету“, и на Западу и у свим другим деловима Европе и саме Европске уније, у којој све више побеђују евроскептичне политичке опције попут Двери.

Дакле, будите пажљиви када говорите о томе, Двери нису антиевропске, Двери су против уласка Србије у ЕУ. То је огромна разлика.

Даље, ако се ви стидите да стоји у држављанству реч „српско“, то је ваш проблем, као Социјалистичке партије Србије. Како ћемо ми као Срби да остваримо своје право да нам тамо стоји – српско држављанство? Значи, ви сада дискриминишете већински народ у држави Србији. То је оно што је овде велики проблем.

Други проблем, нисте решили платне разреде. Нисте решили платне разреде. Да наведем пример наших колегиница овде из Дактилографског бироа: знате ли колика је плата овде у Народној скупштини Републике

Србије? Од 23.000 до 26.000 динара, а раде од јутра до сутра. Ево, данас су овде десет сати и раде свој посао.

И на крају, зашто је у овој скупштини тема опозиција, а не власт? Зашто се вређају политички противници? Зашто се вређају наше породице? Зашто се вређају људи који су одсутни, или нападају даме, попут госпође Дијане Вукомановић? Зато да би се избегло да се говори о ономе што ви лоше радите и да бисте скренули пажњу јавности на нешто друго.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Обрадовићу.

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног и јединственог претреса питам да ли желе реч председници односно представници посланичких група или још неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника.

Реч има народна посланица Татјана Мацура.

Изволите.

ТАТЈАНА МАЦУРА: Захваљујем, председавајући.

Ја ћу прво да изразим незадовољство због тога што се и ова седница, потпуно непотребно, заказала у веома кратком временском року, по мојој евиденцији, мање од 24 сата. Али пошто је у питању само пола сата, нећу правити велики проблем, већи је проблем што је и ова седница тако заказана. Надам се да то неће постати пракса, посебно што смо сада у раду Парламента који се зове и када се заказују седнице назива – заказивање ванредних седница, у којима нема допуна дневног реда, чега се владајућа већина очигледно највише плаши. С тим у вези, није ми јасно да се ванредне седнице заказују у року који је 24 сата, или некад и мање.

Оно што хоћу да похвалим, то је овај памфлет који сам затекла у посланичком клубу када сам се појавила на послу. Мислим да је ово једна лепа пракса, коју би требало да примењују сва министарства а не само Министарство за државну управу и локалну самоуправу. Не могу да се садржајем у потпуности сложим зато што имам неке замерке, али мислим да је једна добра пракса. Осим народним посланицима, који нису приоритет зато што се ми по природи ствари припремамо за седнице и читамо материјале, мислим да је значајније да овако нешто изађе у јавност и буде доступно грађанима.

Пошто сам вас похвалила јавно, добила сам информацију путем вашег налога на друштвеним мрежама да ће ово бити доступно путем вашег сајта. А ја мислим, где год има прилике за ово, требало би да се објављује и приказује грађанима. Грађани морају да знају какви се закони усвајају у Народној скупштини, и то се не тиче само овог сета закона него уопште.

Кренућу онако како сте и ви написали овај ваш памфлет. Дакле, ви сте се прво осврнули на законе о локалној самоуправи и о државној управи и на једно начело које је мени изузетно блиско и јако ми је драго што се налази у овом закону, али се не налази на начин који задовољава критеријуме модерног уређења, како бих ја очекивала. Дакле, осврнули сте се на начело непосредне демократије и већег укључивања јавности.

Ја сам пре неколико месеци и сама то покушала да радим не знајући да ће Министарство за државну управу и локалну самоуправу то радити, можете и да погледате, сајт се зове *tiseptas.rs*. Ту сам направила један пресек, са својим сарадницима сам анализирао буџет једне општине, Општина Земун је у питању. Направила сам паралелу између општинског буџета, који је усвојен по програмима и пројектима који су били предложени, са оним шта би била воља грађана да се уради за њихов новац који је у општинском буџету. Наравно, програми су непромењиви, они су фиксни, такви какви јесу, међутим, када погледате тај сајт, видећете да су решења грађана далеко занимљивија него што је било решење на нивоу Општине. И видећете да они свакако знају да управљају новцем, само ако знају колики је новац у питању.

Ово начело непосредне демократије не може да буде без начела транспарентности. Дакле, јавно вршење јавне власти мора бити у складу са вршењем непосредне демократије, само због тога што је то једна целина која једна без друге не може.

Да бисте планирали неке будуће пројекте, да бисте грађане позвали да вам не исказују само списак лепих жеља, да вам не говоре о томе шта би они волели да виде, ви морате њима да кажете којим новцем они располажу. Онда ће они знати – аха, мени је за образовање мало милион динара у општинском буџету, сматрам да, не знам, шишање траве у општини Земун није требало да кошта шест милиона и да је за образовање требало преусмерити разлику која недостаје. Тако ћете, у суштини, укључити грађане да вам на прави и адекватан начин одговоре на ове захтеве.

Дакле, свиђа ми се начело и мислим да треба бити значајније допуњено. Помињао је министар у својим репликама народним посланицима да ће се решавати то различитим подзаконским актима. Ја бих волела то да видим и лично бих подржала.

Наставићу да радим ово што сам започела и надам се да ћу успети да то проширим на територију читаве земље. Дакле, мени није потпуно начело непосредне демократије уколико нема начела транспарентности. Ја сам успела ово да урадим за буџет из 2017. године. И ту исто постоји проблем зато што ви на сајтовима локалних самоуправа немате извршење буџета, немате тачно ставке, до последњег корисника, како је тај новац

потрошен и онда је било помало тешко направити све то, али може да се направи. Дакле, ја сам пробала и сигурно може да се направи.

Што се тиче Закона о локалној самоуправи, ви сте, између осталог, у овом памфлету навели да ће и на локалном нивоу постојати могућност да се заказују седнице у року од 24 сата. Ево, и мало пре, најављујући да се жалим на то како имамо проблем са заказивањем седница у року који је 24 сата, некад и мањи, плашим се да председници скупштина могу да искористе то право да заказују седнице у краћем року него што је то предвиђено.

Имајте у виду да народни посланици имају стручне сараднике у оквиру својих посланичких клубова и, без обзира на то што је тако кратко време, ми на силу бога успемо да се припремимо за седнице. Одборници у локалним скупштинама немају ту привилегију. Када одборницима у локалној скупштини закажете седницу у року од 24 часа, а на пример тиче се расправе о буџету, они једноставно то не могу да ураде.

Видећемо у децембру, хајде да кажем да ћемо ставити Министарство државне управе и локалне самоуправе ускоро на тест па ћемо видети да ли је било злоупотреба од стране председника скупштина. Ја се искрено надам да до тога неће доћи.

На једну ствар бих се осврнула, исто се тиче Закона о локалној самоуправи, а то је – број локалних функционера зависиће од броја становника општине или града. Врло похвално. Осврнућу се опет на Општину Земун, то је моја општина и ту имам сјајан пример. Дакле, ви у општини Земун, која има 168.000 становника према попису из 2011. године, имате председника Општине, који је изабран како је изабран, на терет му иде његова биографија, која није сјајна, прилично је романсирана у јавности. Он је за свој кабинет имао ексклузивно право да изабере пет помоћника, међу којима имате Милорада Радуловића, који је угоститељски техничар, који би требало да, у овом закону, само да тачно прочитам како стоји ставка, ево, пише да би помоћници требало да „предлажу пројекте и сачињавају мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој у областима за које су постављени и врше друге послове по налогу председника општине“. Дакле, он једноставно није квалификован – дајем вам само један пример једне општине у Србији – једноставно није квалификован да обавља оно што је у његовој надлежности. И није он једини, јер од пет помоћника имамо најмање још једног таквог, други је био, чини ми се да је презиме Топаловић, возач некадашњег председника државе. Дакле, ја не знам да ли они имају потребне квалификације да се баве надлежностима које су им описане у закону.

Плашим се да ћемо им само ограничити број помоћника, али да их нисмо обавезали да те помоћнике бирају по стручности. Дакле, имају то право, стоји да могу да га искористе, али би онда требало и да га, ако ништа друго, из моралних разлога и поштују.

Говорећи о локалним скупштинама, моја колегиница је говорила и о томе, ми ћемо данас тј. ових дана изгласати закон који каже да ће националне мањине, уколико су у општој популацији заступљене са 2%, моћи да се обрате на језику националне мањине којој припадају. Значајније је много да ту привилегију имају националне мањине у локалним скупштинама и да онда одредба овог члана гласи да је важно да припада националној мањини чији број у јединици локалне самоуправе прелази 2% према последњем попису. Тако ћете моћи, неко од колега је поменуо овде, у општини Стара Пазова да имате националну мањину, јер она природно постоји ту, која може да се обрати на свом језику, једнако као и у Скупштини у Панчеву и у многим другим општинама где за овим реална потреба постоји.

Враћам се сада на Закон о матичним књигама. Могу да похвалим оно што је такође моја колегиница Љупка Михајловска говорила о измени матичног броја у случају када особе које промене пол имају потребу за мењањем матичног броја. Заиста, ту постоји један јаз пошто промена пола није кратак процес, он траје најмање две године и постоји озбиљан јаз када особе које су у трансферу практично не могу да регулишу свој статус. Овде постоји друга замка, то нису само особе које су медицинским захватима, хируршким захватима промениле свој пол, постоје особе које се природно осећају као припадници другог пола а никада нису извршиле хируршки захват, и у том смислу ће исто имати проблем са матичним бројем.

Ми смо овде у Скупштини организовали, тј. Женска парламентарна мрежа је организовала „Један на један са народном посланицом“ када су нам долазиле представнице различитих невладиних организација. Тада сам имала прилику да разговарам са професорком др Зорицом Мршчевић, која је о овом проблему говорила да се том тематиком бави већ дуги низ година и заиста постоје особе које су у неком трансферу, под хормонском терапијом на пример, а не желе да изврше хируршки захват, осећају се као особе другог пола и имају карактеристике другог пола, а у исто време не могу да то имају у матичном броју.

Дугорочно гледано, ово може да се реши тако што нећемо имати матични број грађана, него неки други идентификациони број, као што је, рецимо, у Америци то решено са *Social Security Number*, или на неки други начин да буде решено како би се ова проблематика избегла. До тада,

мислим да треба направити подзаконским актима неко боље решење за вакуум период који настаје.

Што се тиче запошљавања, дакле закона који се тичу јавног конкурса у јавним агенцијама, ту бих рекла да заиста треба да постоје јавни конкурси и провера знања. Имали смо ситуације и дан-данас, и питање је шта нас све чека с обзиром на најезду лажних диплома којој смо нажалост изложени, питање је какви нас све кадрови очекују данас-сутра у јавним агенцијама.

Међутим, ту постоји једна... Да се не бавимо сада том темом јер није тема расправе. Дакле, ту постоји једна друга замка, а то је да људи који би желели, који су квалификовани да се баве неким пословима у јавним агенцијама... Конкурс је превише компликован. Он може бити много једноставнији него што је сада на сајту. Ти људи не лете на Марс, они треба да раде овде у Србији и њихов процес конкурисања за посао може значајно да се поједностави.

Друга ствар, оглашавање само у „Службеном гласнику“ или на сајтовима министарстава (или где се већ сада оглашавају конкурси) могло би да се прошири на много комерцијалније сајтове, као што је рецимо Инфостуд, и онда бисте имали бољи прилив кадрова који су квалификовани да се пријаве. Дакле, не верујем да је то у буџету Министарства, на пример, државне управе и локалне самоуправе велика ставка, да не може, када има потребе за запошљавањем нових људи, да плати оглас, рецимо, Инфостуду и онда заиста очекује већи број кандидата, јер су сам „Службени гласник“ и сајт Министарства недовољни.

Што се тиче Закона о територијалној организацији, вратићу се поново на Земун. Прво ћу да похвалим колеге које су предложиле овај закон, заиста треба радити на децентрализацији, али не само тако што ћемо решавати статус локалних самоуправа па их преименовати из општине у град или им дати статус општине, већ та децентрализација мора да почива прво на повећању финансија на нивоу локалних самоуправа.

Волела бих... Дакле, ја сам тренутно у фази у којој пишем предлог измене и допуне овог закона; сачекаћу да се овај усвоји, да буде комплетан, дакле предложићу то исто и за Земун. Земун је 1934. године административно, преко Савског моста, практично припојен Београду; до тада је био град и заиста је постао део Београда након Другог светског рата. Дакле, пре тога је био град, сада има статус општине, а велика насеља као што су Земун Поље, Угриновци, Батајница, која имају велики број становника, имају потребу да буду општине, то нажалост нису. Ја се наддам, пошто очекујем да ће владајућа већина подржати овај закон, и ја ћу га подржати, очекујем да ће данас-сутра мој предлог закона наићи на

добру вољу са друге стране и да ћемо успети од Земуна да добијемо један град, оно што је некада и био.

Што се тиче избора гувернерке Народне банке Србије, мислим да су апсолутно сви представници опозиције рекли све што имају. Могу само да поновим да се њој на терет стављају различите афере, као што је куповина стана од стране „Телекома Србије“, тј. фирме у којој је она некада радила, да је користила и злоупотребљавала службени аутомобил за потребе чланова своје породице, да има сумњив докторат и изостанак заштите корисника банкарских услуга. Једну ствар коју сам добила из спољног света да је позитивна, то је стабилан курс. С обзиром на то да једна позитивна ствар не може да надјача афере које она има, нажалост, на свом терету, ми у том смислу нећемо подржати њен избор.

Што се тиче Предлога одлуке о избору председника судова, не улазећи у предложене кандидате (моја колегиница је започела ту тему, недостатак времена је имала, па је прекинута), ми се бринемо каква је, у ствари, ефикасност судија у Србији. Имајући у виду да у извештају о напретку Србије постоји податак који каже, извештај Европске комисије о ефикасности правосуђа, да је европски просек 21 судија на 100.000 становника, а према годишњем извештају о раду судова Високи касациони суд је изнео податак да ми имамо чак 37 судија на 100.000 становника, што је 43% више него што је европски просек, питамо се да ли има потребе да имамо толики број судија с обзиром да нисмо 43% ефикаснији од европског просека практично.

Дакле, неки закони су нам коректни, неки нису, тако ћемо и гласати у дану за гласање.

Још једном ћу да поновим, ово треба да се настави и да иде ка грађанима, не ка народним посланицима, и надам се да ће начело непосредне демократије бити употпуњено начелом транспарентности. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар Бранко Ружић.

Изволите.

БРАНКО РУЖИЋ: Захваљујем.

Хвала на овим конструктивним критикама и, наравно, похвалама.

Само једна ствар око које се очигледно нисмо разумели: дакле, до сада је време за сазивање, најраније време за сазивање седница скупштине било нула, сада смо увели 24 сата. Значи, испод 24 сата не може, од 24 сата надаље. Тако да тај део нисте разумели. Било је тих злоупотреба раније, управо из тог разлога смо увели ту одредбу.

Што се тиче јединственог матичног броја грађанина, то је у надлежности МУП-а и МУП има своје прописе којима то питање регулише.

Што се тиче момента који се сматра релевантним за промену пола, то заиста није предмет регулисања Закона о матичним књигама, то је пре свега везано за домен медицине и наравно да у том смислу јесте предвиђено да се донесе подзаконски акт. Закон ступа на снагу, као што сам рекао данас, 1. јануара 2019. године. Ми ћемо тај образац форматирати заједно са Министарством здравља. Оног момента када надлежни лекар потпише тај образац, тог момента је могуће да матичар одради свој део посла. То је то. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, министре Ружићу.

Реч има предлагач, народна посланица Студенка Ковачевић.

Изволите.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштовани министре са сарадницима, нећу дужити, ево, приводимо крају начелну расправу по дневном реду. На дневном реду је и закон који смо поднеле колеге посланици и ја, Предлог закона о изменама и допунама Закона о територијалној организацији Републике Србије, којим ће град Бор и град Прокупље и званично постати градови након усвајања овог предлога закона.

Изражавам задовољство што сам чула доста добрих излагања, много колега је подржало ову иницијативу у својим излагањима. Бор је модеран град, сваког ко није био у Бору позивам да га посети. Бор је добио нову развојну шансу. Ускоро ћемо отворити један нови рудник, на коме ће радити хиљаду људи. То је велики пројекат за наш град. Развијамо се у сваком смислу, развијамо се и у смислу туризма, тако да ће ми бити задовољство да свако ко није дошао да види какао изгледа Бор дође и посети га.

Наставићемо расправу по амандманима, али на основу онога што смо чули у начелној расправи јасно је да је иницијатива лепо прихваћена код колега посланика. Морам да захвалим људима који су заправо заслужни за највећу подршку коју сам добила у свему овоме, а то су господин Александар Вучић и госпођа Ана Брнабић, јер без њихове подршке ова иницијатива данас не би била на дневном реду. Драго ми је што су први државници који су уважили источну Србију, јер источна Србија је деценијама уназад била запостављена, никада је ниједан државник није уважио ни у ком смислу. Сада се то променило, ми данас очекујемо нове инвестиције, можемо да се надамо развоју и заиста је немогуће не захвалити људима који су за то заслужни.

Још једном захваљујем свим колегама које су ову иницијативу подржале, захваљујем и Министарству државне управе и локалне самоуправе што су технички ово добро пропратили и још једном позивам све оне који се можда још предомишљају да у дану за гласање подрже ову иницијативу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Ковачевић.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ја верујем да је Бог казнио оне који су најмање криви. Град и лед су ударили у Србију, вероватно због тога што су ови „дверићи“ и „купусићи“ блокирали патријарха. Бог је показао свој бес, а показаће и наши грађани.

Неспорно је да смо 2012. затекли политички обезглављену државу. Да се није вратио Радуловић, овај из „Доста је било“, па било па прошло, имају сад две групе ваљда, ја не знам шта бисмо ми радили. Држава је била обезглављена политички, територијално разваљена. У том територијалном разваљивању помагали су и они који су као министри спољних послова трошили 3,5 милиона евра за пет година, као бајаги да бране државу, а радили су на дивљој изградњи дивље државе Косово, оног што ми сматрамо Косовом и Метохијом, нашом јужном покрајином.

Држава је била економски немоћна, економски девастирана, социјално неодржива самим тим. Главни производ је био дуг, обвезнице итд. Није се живело од зарађеног, већ од задуженог. Запуштена и напуштена држава, војно немоћна, не неутрална него неутралисана, са једном летелицом без акумулатора.

Шта су биле националне мањине? По мојој процени, ако се не варам, биле су отприлике као таоци владајуће већине, која је хтела да има ексклузивно право на њихове гласове и ништа више. Њихови проблеми се нису решавали. Ја могу као народни посланик да им се за то време, у име своје, извиним, зато што су их користили они који су гори од њих.

Дакле, ти милионери који су опљачкали и мањине и већине, опљачкали милионе, од државних функција направили јавне послове да би постали милионери, продавци огласа, фреквенција, ваздуха и магле, они су криви за дефицит у локалним самоуправама. Локалне самоуправе, то је била хајдучија – пошаљеш милицију, заузмеш, министар онај, како су га звали, мали Ђокица, узме, потпише, све у реду; избацивали су нас као кофере из скупштине. Та времена су, на срећу, иза нас. Дошао је неко ко је желео да уреди државу, а не само њоме да влада.

Шта да кажемо за Народну банку? Ниска инфлација, чврст курс, јаче девизне резерве, јача девизна штедња, немамо никакав проблем, јача динарска штедња, инвестиције, покривеност увоза извозом порасла;

дакле, та количина новца, која је сад већа, покрива све наше девизне резерве и покрива могућност раста курса, зато динар расте. Привреда се опоравља.

Ми као пољопривредници, који смрдимо ту некима, рекли су дословце тако, ми смо стицаоци ове државе. Карађорђе држи три прста овако, на улазу то погледајте, и свакога дана ја мислим да ме пита да ли чувам државу. Ми као стицаоци државе и први носиоци државне мисли, који смо стварали модерну државу, вама свима кажем – немојте да рушите ову нашу кућицу коју смо муком створили изнад наших глава, направили. Можемо дозиђивати, презиђивати, дорађивати, али немојте да допустите да нам је туђин сруши. Ми сељаци желимо нашој држави оно што добар домаћин жели својим укућанима, да по квалитету живота будемо једнаки нашем окружењу, а да што пре стигнемо ове који су далеко развијенији од нас. То је оно што ми желимо.

Ми прости сељаци који смрдимо онима тамо, али им наши тањирци препуни хране не смрде, шта ми желимо? Ми сматрамо да садашња генерација није све, да то није народ, народ је састављен од садашње, бивше генерације и будуће. Ми смо од бивших генерација наследили ову државу, они су нам је оставили, скупо су је животима плаћали, крвљу, знојем, градили, у немогућим условима. На нама је да државу коју смо од предака наследили, ако не у истом стању, оно макар у бољем, оставимо својим потомцима.

Ја не браним власт, нећу је никад бранити, ја браним државу Србију и њено право да постоји.

(Председавајући: Захваљујем, колега.)

Можете, боље да ме због оданости држави казните, него због издаје наградите. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Ристичевићу.

Реч има овлашћени представник Српске народне странке, народна посланица Александра Томић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре, колеге посланици, на крају смо расправе о којој можемо да кажемо да законе које сте предложили и који су били предмет Владе Републике Србије, предмет седница које је предложила Народној скупштини, имају подршку свих странака у Парламенту. Можда се одређене појединости баш и не слажу, али очито да има једна добра ствар, а то је да нема суштинских критика на тему Закона о локалној самоуправи, што је јако важно. То значи да је Влада Србије препознала потребе локалних самоуправа и грађана градова и општина који управо излазе на изборе и гласају за локалне функционере.

Оно што је важно данас рећи на крају, то је да у расправи о предлогу председника Александра Вучића за гувернера НБС, за нови мандат госпође Јоргованке Табаковић, све оне измишљотине и покушаји да се лично омаловажи овај кандидат једноставно не стоје. Једина истина је у томе да госпођа Табаковић има троје добре и образоване деце, а све остало јој се ставља на леђа управо због тога што је затекла велике проблеме 2012. године. Очито да је на један успешан начин успела да се носи с њима и решава један по један, јер сада не бисмо могли да разговарамо о инфлацији која је била 12,9%, а сада је 2%, као у свим развијеним европским земљама. Не бисмо могли да говоримо о макроекономској стабилности, о стабилности девизног курса, о повећању девизних резерви, о томе да су смањене каматне стопе код кредита који се пласирају грађанима Србије, али и о решавању спорних кредита које је држава имала и којима је практично био заробљен комплетан систем функционисања државе Републике Србије, па и буџет.

Онда када се постављају питања о томе ко штити увознички, односно извознички лоби, чињеница да је удвостручен извоз Републике Србије у последње четири године управо је разлог због чега треба рећи да су резултати Народне банке и економских мера које су спроведене и фискалне консолидације управо ти да је наш извоз дуплиран, да су многе фабрике отворене, да је увоз смањен. А та прича да је неко штитио увознике уопште не стоји управо због тога што резултати показују потпуно супротно.

Резултати показују да је неко увео кредите у „швајцарцима“, да је држава преварила грађане пре 2012. године и заробила 20.000 корисника неповољним кредитима. Оно на чему НБС једино може да ради, то је да тера банке да реше проблеме с тим грађанима. Оно што није могло да се реши, иде у судски спор. Судски спорови су ти који треба да се заврше у корист грађана Србије, и тога смо сви овде свесни и желимо да то заиста буде у корист грађана који су подигли овакве кредите. Када би НБС стала у заштиту тих 20.000 корисника, морала би да поништи и све остале кредитне кориснике, да ли су у еврима или у динарима, јер онда рушите то правило. Према томе, судови су ти који решавају спорове између физичких и правних лица, а не држава, јер не би било у реду да буџет Републике Србије једноставно даје подршку 20.000 грађана.

(Председавајући: Захваљујем, колегинице Томић.)

На крају, рећи ћу да ће СНС дати подршку избору гувернера НБС и вицегувернера, са задовољством, и свих кандидата за Савет Агенције за борбу против корупције. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Сагласно члану 98. став 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима аката из тачака од 1. до 14. дневног реда.

Са радом настављамо у петак, 15. јуна 2018. године, са почетком у 10 часова, расправом о амандманима.

Захваљујем.

(Седница је прекинута у 19.05 часова.)